

HỒ NGỌC KHẢI – LÊ ANH TUẤN (đồng Tổng Chủ biên)
ĐẶNG CHÂU ANH (Chủ biên)
HÀ THỊ THƯ – NGUYỄN ĐÌNH TÌNH – TRỊNH MAI TRANG
TÔ NGỌC TỬ – LÂM ĐỨC VINH

ÂM NHẠC

SÁCH GIÁO VIÊN

NHÀ XUẤT BẢN GIÁO DỤC VIỆT NAM

HỒ NGỌC KHẢI – LÊ ANH TUẤN (đồng Tổng Chủ biên)
ĐẶNG CHÂU ANH (Chủ biên)
HÀ THỊ THƯ – NGUYỄN ĐÌNH TÌNH – TRỊNH MAI TRANG
TÔ NGỌC TÚ – LÂM ĐỨC VINH

ÂM NHẠC

Sách giáo viên

4

Chân trời sáng tạo

NHÀ XUẤT BẢN GIÁO DỤC VIỆT NAM

CÁC TỪ VIẾT TẮT

CTTT	Chương trình tổng thể
HD	Hoạt động
HS	Học sinh
GDPT	Giáo dục phổ thông
GV	Giáo viên
NLÂN	Năng lực âm nhạc
NLC	Năng lực chung
PC	Phẩm chất
PPDH	Phương pháp dạy học
SGK	Sách giáo khoa
SGV	Sách giáo viên
YCCĐ	Yêu cầu cần đạt

Chân trời sáng tạo

LỜI NÓI ĐẦU

Âm nhạc 4 – Sách giáo viên thuộc bộ sách **Chân trời sáng tạo** được biên soạn nhằm hỗ trợ giáo viên soạn kế hoạch bài dạy và tổ chức các hoạt động dạy học một cách sinh động, hấp dẫn nhằm mục tiêu phát triển toàn diện phẩm chất, năng lực chung và năng lực âm nhạc cho học sinh.

Âm nhạc 4 – Sách giáo viên gồm hai phần:

– **PHẦN MỘT: NHỮNG VẤN ĐỀ CHUNG VỀ CHƯƠNG TRÌNH VÀ PHƯƠNG PHÁP TỔ CHỨC HOẠT ĐỘNG DẠY HỌC THEO SÁCH GIÁO KHOA ÂM NHẠC 4.**

– **PHẦN HAI: HƯỚNG DẪN TỔ CHỨC HOẠT ĐỘNG DẠY HỌC THEO CÁC CHỦ ĐỀ.**

Ở *Phần một*, sách nêu ra những vấn đề về chương trình, phương pháp, tổ chức hoạt động dạy học theo từng phân môn, phương pháp đánh giá,... giúp giáo viên có cơ sở để thực hiện các hoạt động dạy học.

Ở *Phần hai*, sách đưa ra những gợi ý cho giáo viên thiết kế kế hoạch bài dạy từng chủ đề trong sách giáo khoa Âm nhạc 4 (CTST) theo tinh thần Công văn 2345/BGDĐT-GDTH của Bộ Giáo dục và Đào tạo ban hành ngày 07/06/2021); trong đó chú trọng việc xác định yêu cầu cần đạt của chủ đề/ bài học âm nhạc. Từ đó, giáo viên có thể cụ thể hoá các nội dung học tập âm nhạc như: *Hát, Đọc nhạc, Nghe nhạc, Nhạc cụ, Lí thuyết âm nhạc, Thường thức âm nhạc* thành những hoạt động dạy học trên lớp. Tuy nhiên, những gợi ý này chỉ mang tính tham khảo, tùy tình hình thực tế của nhà trường, đặc điểm của học sinh; giáo viên cần sáng tạo, linh hoạt để có thể tối ưu hoá việc dạy học nhằm phát triển năng lực âm nhạc đến học sinh.

NHÓM TÁC GIẢ

MỤC LỤC

LỜI NÓI ĐẦU	3
PHẦN MỘT: NHỮNG VẤN ĐỀ CHUNG VỀ CHƯƠNG TRÌNH VÀ PHƯƠNG PHÁP	
TỔ CHỨC HOẠT ĐỘNG DẠY HỌC THEO SÁCH GIÁO KHOA ÂM NHẠC 4	5
I. MỤC TIÊU CỦA CHƯƠNG TRÌNH MÔN HỌC ÂM NHẠC CẤP TIỂU HỌC.....	6
II. PHẨM CHẤT NĂNG LỰC CẦN ĐẠT Ở HỌC SINH TIỂU HỌC	6
III. GIỚI THIỆU VỀ PHƯƠNG PHÁP VÀ KỸ THUẬT DẠY HỌC Ở CẤP TIỂU HỌC.....	8
IV. GIỚI THIỆU CÁC PHƯƠNG PHÁP DẠY HỌC ÂM NHẠC TIỀN TIẾN CỦA THẾ GIỚI.....	9
V. TỔ CHỨC HOẠT ĐỘNG DẠY HỌC VÀ ĐÁNH GIÁ NĂNG LỰC ÂM NHẠC Ở LỚP 4	10
PHẦN HAI: HƯỚNG DẪN TỔ CHỨC HOẠT ĐỘNG DẠY HỌC	
THEO SÁCH GIÁO KHOA ÂM NHẠC 4	31
CHỦ ĐỀ 1: ƯỚC MƠ TUỔI THƠ	32
CHỦ ĐỀ 2: GIAI ĐIỆU HOÀ CA	38
CHỦ ĐỀ 3: ƯỚM MẮM TƯƠNG LAI	44
CHỦ ĐỀ 4: TỔ ẤM GIA ĐÌNH	50
CHỦ ĐỀ 5: ĐẠI DƯƠNG MỆNH MÔNG	56
CHỦ ĐỀ 6: CỔ MÁY THỜI GIAN	64
CHỦ ĐỀ 7: VÊ MIỀN CỔ TÍCH	70
CHỦ ĐỀ 8: VUI CÙNG ÂM NHẠC	76
PHỤ LỤC:	82
BÀI HÁT THAY THẾ	82
BẢN NHẠC DÙNG TRONG PHẦN NGHE NHẠC.....	90
TÀI LIỆU THAM KHẢO	95

PHẦN MỘT

NHỮNG VẤN ĐỀ CHUNG VỀ CHƯƠNG TRÌNH VÀ PHƯƠNG PHÁP TỔ CHỨC HOẠT ĐỘNG DẠY HỌC THEO SÁCH GIÁO KHOA ÂM NHẠC 4

I. MỤC TIÊU CỦA CHƯƠNG TRÌNH MÔN ÂM NHẠC CẤP TIỂU HỌC

“Chương trình môn Âm nhạc cấp Tiểu học giúp học sinh bước đầu làm quen với kiến thức âm nhạc phổ thông, sự đa dạng của thế giới âm nhạc và các giá trị âm nhạc truyền thống; hình thành một số kỹ năng âm nhạc ban đầu; nuôi dưỡng cảm xúc thẩm mỹ và tình yêu âm nhạc, hứng thú tham gia các hoạt động âm nhạc phù hợp với lứa tuổi; góp phần hình thành và phát triển cho học sinh những phẩm chất chủ yếu (yêu nước, nhân ái, chăm chỉ, trung thực, trách nhiệm) và các năng lực chung (tự chủ và tự học, giao tiếp và hợp tác, giải quyết vấn đề và sáng tạo).” (Chương trình GDPT 2018 môn Âm nhạc do Bộ Giáo dục và Đào tạo ban hành theo Thông tư 32/2018/TT-BGDĐT mục tiêu của giáo dục Âm nhạc ở cấp Tiểu học; Chương trình môn Âm nhạc, trang 4).

Từ những mục tiêu trên, chúng ta có thể nhận thấy, Chương trình môn Âm nhạc các lớp tiểu học nhấn mạnh việc phát triển kỹ năng, NLÂN cho HS có tính cơ sở và bước đầu hình thành các giá trị thẩm mỹ trong các em. Từ âm nhạc, các em HS được nối kết với sự bao dung và các giá trị nhân bản khác. Tuy nhiên, về mức độ YCCĐ, nội dung và HĐ dạy học âm nhạc ở lớp 4 đã dần dần có những mức độ cao hơn trong xây dựng cho các em những hiểu biết và kỹ năng âm nhạc ở mức cơ bản. Mỗi GV cần phát huy vai trò sáng tạo trong quá trình chuyển tải các nội dung trong SGK thành những HĐ dạy học âm nhạc hấp dẫn và vui tươi đối với HS; để các em đến với âm nhạc một cách hồn nhiên, học mà chơi – chơi mà học. Mặt khác, bên cạnh việc tạo điều kiện cho mọi HS được tham gia học tập và trải nghiệm các HĐ âm nhạc; GV cần chú trọng đến việc phát huy các yếu tố có tính cá nhân như sự hạn chế hay năng khiếu âm nhạc của từng HS để hỗ trợ hoặc thúc đẩy các em được phát triển các NLÂN đặc thù cũng như các PC để hình thành nhân cách sống cao đẹp trong tương lai.

II. PHẨM CHẤT VÀ NĂNG LỰC CẦN ĐẠT Ở HỌC SINH TIỂU HỌC

1. Phẩm chất

Các PC chủ yếu mà CTTT hướng đến xây dựng cho HS phổ thông là yêu nước, nhân ái, chăm chỉ, trung thực và trách nhiệm. Tuy nhiên, đối với HS tiểu học, các biểu hiện về YCCĐ ở mỗi PC thể hiện ở mức độ ban đầu; bắt đầu với những mối quan hệ gần gũi từ gia đình đến nhà trường và cộng đồng. Trách nhiệm của mỗi GV âm nhạc tiểu học là nghiên cứu, suy ngẫm và vận dụng linh hoạt CTTT; nhận biết được các mức độ của YCCĐ mà từng bài học có thể hướng đến xây dựng và phát triển trong mỗi HS.

Các mức độ YCCĐ ở từng PC cụ thể trong CTTT được thể hiện chi tiết ở từng cấp học phổ thông. Như vậy, ngoài các gợi ý trong sách GV này, GV cần nối kết các mô tả cụ thể ở Mục IX/2. Yêu cầu cần đạt về phẩm chất của học sinh ở CTTT để tập trung quá trình sư phạm của mình một cách phù hợp với đặc điểm nhận thức lứa tuổi của HS. Chú ý không đưa ra các yêu cầu quá cao, sử dụng các thuật ngữ quá chuyên nghiệp trong quá trình dạy học đối với HS tiểu học khi đề cập đến các giá trị và PC sống. Đối với HS tiểu học, quá trình giáo dục trẻ đến với các PC phải qua con đường trải nghiệm thực tiễn một cách từ từ để hình thành các ứng xử rồi đến các thói quen; dần dần các thói quen đó trở thành nhận thức và phong cách sống.

2. Năng lực chung

Ngoài việc tập trung phát triển các năng lực đặc thù, các PC, các chương trình môn học bao gồm cả môn Âm nhạc chú trọng đến việc xây dựng và bồi dưỡng các NLC nhằm trang bị cho thế hệ công dân Việt Nam mới bản lĩnh và đầy đủ năng lực để xây dựng và phát triển đất nước trong xu thế toàn cầu hoá. Vì vậy, khi thiết kế các bài học ở mỗi chủ đề GV cần chú trọng đến giáo dục các NLC (CTTT mục IX, 4, 4.1, 4.2), bao gồm:

- Năng lực tự chủ và tự học;
- Năng lực giao tiếp và hợp tác;
- Năng lực giải quyết vấn đề và sáng tạo.

Môn Âm nhạc không chỉ tập trung phát triển các NLÂN; mà còn thông qua các HĐ học tập góp phần phát triển các NLC khác cho HS hoặc có thể tác động hỗ trợ sự phát triển các năng lực đặc thù khác như: năng lực ngôn ngữ, năng lực khoa học,... Vì vậy, GV âm nhạc cần vận dụng một cách khéo léo, khoa học và phù hợp với đặc điểm lứa tuổi của HS trong việc giáo dục các NLC ở mỗi tiết, mỗi bài học. GV cần phát triển việc giáo dục các NLC từ những gợi ý trong mỗi chủ đề hay mỗi HĐ học tập âm nhạc trong SGK này một cách thiết thực và hiệu quả.

3. Năng lực âm nhạc

NLÂN đặc thù mà Chương trình GDPT 2018 môn Âm nhạc hướng đến hình thành và phát triển cho HS bao gồm: **thể hiện, hiểu biết và cảm thụ, ứng dụng và sáng tạo âm nhạc**. Biểu hiện các năng lực này đối với HS tiểu học được mô tả trong chương trình như sau:

Thể hiện âm nhạc	– Bước đầu biết hát một mình và hát cùng người khác, thể hiện đúng giai điệu và lời ca, diễn tả được sắc thái và tình cảm của bài hát. – Đọc nhạc đúng tên nốt, đọc đúng cao độ và trường độ. – Biết chơi nhạc cụ một mình và cùng người khác, thể hiện đúng tiết tấu và giai điệu.
Cảm thụ và hiểu biết âm nhạc	– Bước đầu cảm nhận được vẻ đẹp của tác phẩm âm nhạc, phân biệt được sự khác nhau trong từng thuộc tính của âm nhạc. – Biết vận động cơ thể phù hợp với nhịp điệu. – Nhận biết được câu, đoạn trong bài hát có hình thức rõ ràng, nhận biết được sự giống nhau hoặc khác nhau của các nét nhạc. – Bước đầu biết đánh giá kĩ năng thể hiện âm nhạc của bản thân và người khác.
Ứng dụng và sáng tạo âm nhạc	– Bước đầu biết mô phỏng, tái hiện một số âm thanh quen thuộc trong cuộc sống; biết lặp lại có thay đổi mẫu tiết tấu và giai điệu đơn giản theo hướng dẫn của GV. – Biết làm dụng cụ học tập đơn giản theo hướng dẫn của GV, biết tưởng tượng khi nghe nhạc không lời. – Biết chia sẻ hiểu biết về âm nhạc với người khác, biết biểu diễn các tiết mục âm nhạc với hình thức phù hợp.

III. GIỚI THIỆU VỀ PHƯƠNG PHÁP VÀ KỸ THUẬT DẠY HỌC Ở CẤP TIỂU HỌC

1. Các phương pháp dạy học phổ biến

Môn Âm nhạc, bên cạnh việc dạy học phát triển kỹ năng âm nhạc đặc thù đề cao tính thực hành và trải nghiệm, còn nhiều HĐ dạy học có điểm tương đồng với các môn học khác. Vì vậy, GV âm nhạc ở cấp Tiểu học cần vận dụng các phương pháp sư phạm chung trong quá trình tổ chức HĐ dạy và học trên lớp. Các phương pháp này bao gồm:

- Phương pháp sử dụng ngôn ngữ;
- PPDH trực quan;
- PPDH thực hành;
- Phương pháp kiểm tra đánh giá.

2. Phương pháp dạy học tích cực

Trong xu thế đổi mới giáo dục trên quan điểm “*Lấy học sinh làm trung tâm*” và “*Dạy học phát triển năng lực học sinh*” của đất nước; GV âm nhạc cần nghiên cứu và vận dụng các PPDH tích cực để vận dụng một cách tốt nhất các phương pháp này trong tổ chức các HĐ dạy học các bài học âm nhạc của mình. Các phương pháp này bao gồm:

- Phương pháp đặt và giải quyết vấn đề;
- PPDH theo dự án;
- Phương pháp HĐ nhóm;
- Phương pháp đóng vai;
- Phương pháp động não.

Trong xu thế phát triển của khoa học giáo dục thế giới, ngoài các PPDH được phát triển có tính hệ thống như trên, nhiều kỹ thuật giáo dục mà giáo dục hiện đại đã và đang vận dụng được đánh giá cao bởi tính hiệu quả của chúng trong lộ trình tích cực hoá HĐ dạy và học (tham khảo thêm Tài liệu bồi dưỡng GV Module 2 về phương pháp và kỹ thuật dạy học âm nhạc của Chương trình ETEP quốc gia). Các kỹ thuật dạy học này bao gồm:

- Kỹ thuật thảo luận;
- Kỹ thuật châu (bể) cá;
- Kỹ thuật thông tin phản hồi;
- Kỹ thuật khăn trải bàn;
- Kỹ thuật các mảnh ghép;
- ... và nhiều kỹ thuật khác.

Việc vận dụng các phương pháp và kỹ thuật dạy học phải thật sự linh hoạt, phù hợp với đặc điểm, nhận thức của HS, với bối cảnh và các điều kiện sư phạm khác mới đạt được mục tiêu dạy học. Không nên áp dụng một cách gò bó, khiên cưỡng làm cho tiết học, bài học âm nhạc mất đi tính nghệ thuật, tự nhiên. Dù áp dụng phương pháp hay kỹ thuật dạy học nào thì vấn đề cần đặt quan trọng nhất là HS phải được trải nghiệm, học âm nhạc với niềm vui, sự hứng khởi và hoà mình vào những HĐ âm nhạc một cách tự tin và bản lĩnh.

IV. GIỚI THIỆU CÁC PHƯƠNG PHÁP DẠY HỌC ÂM NHẠC TIÊN TIẾN CỦA THẾ GIỚI

Ngoài các định hướng về phương pháp giáo dục âm nhạc chung, GV âm nhạc cần nghiên cứu và ứng dụng các PPDH âm nhạc tiên tiến của thế giới để mang lại cơ hội cho HS được tham gia tích cực, được hoà mình vào không gian của âm nhạc qua các HĐ đa dạng và phong phú. Các phương pháp này bao gồm:

1. Phương pháp Dalcroze (Thụy Sĩ)

Dựa trên quan điểm “*Âm thanh đi trước kí hiệu*” của Pestalozzi (1746 – 1827), nhà giáo dục âm nhạc người Thụy Sĩ đưa ra phương pháp Dalcroze nhằm định hướng xây dựng các kĩ năng, kiến thức âm nhạc cho trẻ em thông qua sự khám phá vận động âm nhạc dựa trên các tác nhân về tiết tấu (Rhythmic stimulus) (Campbell, 1991).

Các công cụ dạy học:

- Kí xướng âm theo hệ Đô cố định (Fixed Do);
- Biên tấu – Ngẫu hứng (Improvisation);
- Vận động theo nhịp điệu (Dalcroze eurhythmics).

2. Phương pháp Kodály (Hungary)

Môi trường giáo dục âm nhạc phải tích cực và đầy niềm vui với sự vận dụng đa dạng bài hát thiếu nhi, đồng dao, các trò chơi âm nhạc, vận động và các vũ điệu dân gian.

Các công cụ dạy học:

- Đọc nhạc bằng kí hiệu bàn tay (Hand signs);
- Âm tiết tấu (Rhythm duration syllables);
- Nốt nhạc bằng hình tượng (Iconic notation);
- Tư liệu âm nhạc phải chú trọng âm nhạc dân ca và truyền thống, các tác phẩm âm nhạc cổ điển có tính nghệ thuật cao.

3. Phương pháp Orff-Schulwerk (Đức)

Các HĐ âm nhạc dựa trên tính hệ thống bởi kết hợp hát, vũ điệu, vận động, đa dạng việc đọc âm hình tiết tấu và chơi nhạc cụ. Lớp học âm nhạc theo phương pháp này sử dụng rất nhiều nhạc cụ khác nhau, bao gồm các nhạc cụ tiết tấu và các nhạc cụ giai điệu.

Các công cụ dạy học:

- Nói theo nhịp điệu (Speech);
- Hát (Singing);
- Chơi nhạc cụ (Playing instruments);
 - + Bộ gõ cơ thể (Body percussion);
 - + Nhạc cụ cầm tay không định âm (Unpitched hand percussions).
- Nhạc cụ Orff (Orff instruments).

Các PPDH âm nhạc được giới thiệu trên đây có tính tiêu biểu và đang được vận dụng ở nhiều quốc gia trên thế giới, còn một số định hướng PPDH khác như Suzuki, Carabo-Cone, World Music Pedagogy khởi xướng bởi Patricia Shehan Campbell, hay lý thuyết về học tập âm nhạc của Gordon, ... Mỗi GV cần tìm hiểu, tự học và nghiên cứu; học qua các chương trình tập huấn chính thức của Bộ Giáo dục và Đào tạo; các khoá học online để hiểu và vận dụng một cách khoa học, nâng cao tính tích cực và tạo môi trường học tập hào hứng, sinh động và vui nhộn cho HS.

V. TỔ CHỨC HOẠT ĐỘNG DẠY HỌC VÀ ĐÁNH GIÁ NĂNG LỰC ÂM NHẠC Ở LỚP 4

1. Tổ chức hoạt động dạy học phần Hát và đánh giá

1.1. Nội dung học tập và yêu cầu cần đạt phần Hát lớp 4

Chương trình GDPT 2018 môn Âm nhạc giới hạn về nội dung và YCCĐ cho phần *Hát* như sau:

Lớp	Nội dung	Yêu cầu cần đạt
4	- Bài hát tuổi HS (9 – 10 tuổi), bài dân ca Việt Nam và bài hát nước ngoài. - Các bài hát có nội dung, âm vực phù hợp với độ tuổi; đa dạng về loại nhịp và tính chất âm nhạc.	- Hát đúng cao độ, trường độ, sắc thái. - Hát rõ lời và thuộc lời, biết cách lấy hơi, duy trì được tốc độ ổn định. Biết hát với các hình thức đơn ca, song ca, tốp ca, đồng ca. - Cảm nhận được tình cảm của bài hát. - Nêu được tên bài hát, tên tác giả và nội dung của bài hát. - Phân biệt được sự giống nhau hoặc khác nhau giữa các câu hát. - Bước đầu biết nhận xét về việc trình diễn bài hát của bản thân hoặc người khác. - Biết hát kết hợp gõ đệm, vận động hoặc trò chơi. - Biết biểu diễn bài hát ở trong và ngoài nhà trường với hình thức phù hợp.

Số lượng bài hát theo SGK lớp 4 là 8 bài, được bố trí theo 8 chủ đề. Các chủ đề được xây dựng dựa trên tiêu chí về nội dung âm nhạc. Tuy nhiên, các bài hát ở mỗi chủ đề được chọn lọc và sắp xếp có xu hướng về nhà trường, thầy cô; các sự kiện lớn trong xã hội và cộng đồng; lễ hội truyền thống của dân tộc; ...

Ngoài các bài hát trong SGK, GV được quyền lựa chọn các bài hát khác để dạy cho HS từ các bài được gợi ý hoặc các bài hát thiếu nhi (đã được công bố và có nguồn xuất bản tin cậy) đang phổ biến. Tuy nhiên, cần chú ý đến sự tương ứng về chủ đề, nội dung bài hát trong SGK; độ khó về tiết tấu và giai điệu sao cho phù hợp với đặc điểm giọng hát và nhận thức của HS lớp 4.

1.2. Tổ chức hoạt động dạy học phần Hát

Trong tài liệu này, nhằm tôn trọng sự sáng tạo của mỗi GV, các bước dạy học hát không được đánh số thứ tự. GV được quyền tổ chức lớp học của mình theo các trật tự khác nhau, miễn sao HS đạt được mục tiêu dạy học và các YCCĐ.

• *Tiết học hát*

- Tìm hiểu bài hát (tên bài, nội dung bài thể hiện qua lời ca, tên tác giả; dân ca dân tộc, quốc gia nào, ...).

- Đọc lời ca (nên đọc theo tiết tấu).
- Nghe hát mẫu (GV hát, nghe qua file ghi âm, băng đĩa, nghe GV thể hiện giai điệu bài hát trên nhạc cụ,...).
- Khởi động giọng: nên tiến hành như một trò chơi âm nhạc nhằm tác động đến HĐ của cơ quan phát âm, khám phá khả năng phát âm của giọng nói – giọng hát (vocal exploration); chú ý nên khai thác các yếu tố âm hình tiết tấu, thang âm, tính chất âm nhạc khi thiết kế các HĐ khởi động giọng.
- Tập hát (theo lời móc xích, theo phân đoạn ngắn,...), theo lời mô phỏng,...
- Hát cả bài.
- Hát với nhạc đệm.
- Luyện tập, biểu diễn.

• *Phần ôn tập và phát triển kỹ năng*

- Nghe lại bài hát đã học.
- Nhắc lại tên bài hát, tác giả, nội dung (có thể dùng tranh hoặc hình ảnh minh họa gợi ý).
- Hát lại và sửa chỗ sai (nếu có), luyện tập các chỗ khó.
- Thể hiện sắc thái.
- Hát kết hợp gõ đệm, vận động theo nhạc; hát kết hợp với thực hiện các vận động theo Body percussion hoặc cả hai.
- Hát kết hợp trò chơi.
- Thi đua giữa các tổ, nhóm.
- Trình bày hoặc biểu diễn bài hát theo các hình thức đơn ca, song ca, tốp ca, đồng ca.
- Cảm nhận về tính chất âm nhạc của bài hát như cường độ, tốc độ, giai điệu và tiết tấu.

1.3. Đánh giá

Đánh giá năng lực hát của HS thông qua các hình thức sau:

- Chú trọng đánh giá thường xuyên hơn là đánh giá định kì, đánh giá ngay trong giờ học hát hoặc ôn tập bài hát.
- Đánh giá theo cặp, nhóm nhỏ nhằm động viên các HS thiếu tự tin, giọng không hay; đánh giá cá nhân để xác định mức độ tiến bộ của HS; để khuyến khích những HS có năng khiếu ca hát.
- Đánh giá kết hợp kỹ năng hát và các kỹ năng khác như gõ đệm, vận động, Body percussion, múa,... Tuy nhiên, chỉ giao một nhiệm vụ kết hợp trong mỗi lần đánh giá HS. Vận dụng kiểu hát: nối tiếp, đối đáp, hát có lĩnh xướng.
- Cần khuyến khích HS tự đánh giá và đánh giá lẫn nhau (chú trọng các yếu tố tích cực, hạn chế đánh giá các yếu tố tiêu cực).

2. Tổ chức hoạt động dạy học phần Nghe nhạc và đánh giá

2.1. Nội dung học tập và yêu cầu cần đạt phần Nghe nhạc lớp 4

Chương trình GDPT 2018 môn Âm nhạc giới hạn về nội dung và YCCĐ cho phần *Nghe nhạc* như sau:

Lớp	Nội dung	Yêu cầu cần đạt
4	Một số bản nhạc có lời và không lời phù hợp với độ tuổi.	– Biết lắng nghe và biểu lộ cảm xúc; biết vận động cơ thể hoặc gõ đệm phù hợp với nhịp điệu. – Bước đầu cảm nhận được vẻ đẹp của tác phẩm âm nhạc, biết tưởng tượng khi nghe nhạc. – Nêu được tên bản nhạc và tên tác giả.

2.2. Tổ chức hoạt động dạy học phần Nghe nhạc

• Nghe nhạc có lời

Trong Chương trình môn Âm nhạc lớp 4, nhạc có lời chủ yếu là các ca khúc thiếu nhi có chủ đề hay nội dung gần gũi; thể loại, hình thức và cấu trúc phù hợp với đặc điểm âm nhạc lứa tuổi. Mục tiêu của nội dung học tập này để phát triển tai nghe âm nhạc; mở rộng vốn bài hát thiếu nhi, dân ca; tăng cường hiểu biết và cảm thụ âm nhạc cho HS. Hơn thế nữa, HĐ này hình thành thói quen nghe nhạc cho HS, làm phong phú đời sống tinh thần cho các em.

Các bước dạy phần *Nghe nhạc có lời* có thể như sau:

- Giới thiệu ca khúc (tên ca khúc, tên và chân dung tác giả; dân ca dân tộc, quốc gia,...).
- Nghe ca khúc (nghe biểu diễn từ audio/ video hoặc GV hát,...), có thể kết hợp các vận động cơ thể đơn giản để hoà nhịp khi nghe nhạc.
- HS trả lời các câu hỏi gợi ý của GV khi nghe lại ca khúc (đặc điểm âm nhạc: vui – buồn, nhanh – chậm; cảm xúc của HS: thích – không thích, hay – không hay; nội dung và ý nghĩa của lời ca,...).
- GV đưa ra các đánh giá chung về bài hát và liên hệ giáo dục PC cho HS.

• Nghe nhạc không lời

Các bước dạy *Nghe nhạc không lời* có thể như sau:

- Mở nhạc (audio/ video biểu diễn của tác phẩm), có thể kết hợp cho HS bắt chước vận động của GV.
- Nghe và quan sát hình ảnh minh hoạ, kết hợp các vận động đơn giản (HS phản ứng và làm theo GV).
- GV đưa cho HS các câu hỏi gợi ý về bản nhạc, cảm xúc cá nhân (hay – không hay, thích – không thích) và đặc điểm âm nhạc (vui – buồn, nhanh – chậm,...).
- Nghe nhạc và hình dung về sự vật, hiện tượng (theo gợi ý của GV).
- Mô tả hình ảnh HS tưởng tượng khi nghe nhạc qua hình vẽ, vận động, câu chuyện,...

Chú ý: GV có thể chọn lựa, thiết kế và thực hiện trình tự các bước khác nhau một cách linh hoạt và sáng tạo, không nên mặc định hay gò ép các bước theo một trật tự nào nhằm đạt được mục tiêu và YCCĐ của chủ đề.

2.3. Đánh giá

GV nên quan sát, đánh giá thường xuyên hơn là định kì. Đánh giá ngay khi HS tham gia HĐ Nghe nhạc. Đánh giá định kì có thể thực hiện theo cặp, nhóm nhỏ để động viên các HS thiếu tự tin hoặc hạn chế về năng khiếu, kĩ năng âm nhạc.

Đánh giá năng lực nghe nhạc của HS thông qua các hình thức sau:

- HS nghe, nêu được tên ca khúc, tác giả hay dân ca dân tộc, vùng, quốc gia nào tuy đặc trưng từng bài (chủ yếu cho nhạc có lời).
- HS nghe và vận động theo nhạc.
- HS nêu được đặc điểm chung về nội dung, tính chất âm nhạc (nhanh – chậm, vui – buồn,...).
- HS nghe, ứng tác hoặc sáng tạo vận động (mức độ cao) tại chỗ.
- HS nêu cảm xúc, mô tả tưởng tượng bằng bức tranh (đơn giản) hoặc một câu chuyện của cá nhân, nhóm,...

3. Tổ chức hoạt động dạy học phần Đọc nhạc và đánh giá

3.1. Nội dung học tập và yêu cầu cần đạt phần Đọc nhạc lớp 4

Chương trình GDPT 2018 môn Âm nhạc giới hạn về nội dung và YCCĐ cho phần *Đọc nhạc* như sau:

Lớp	Nội dung	Yêu cầu cần đạt
4	– Giọng Đô trưởng. – Các bài đọc nhạc ngắn, dễ đọc, âm vực phù hợp với độ tuổi. – Sử dụng trường độ: trắng, trắng có chấm dôi, đen, móc đơn và các dấu lặng.	– Đọc đúng cao độ gam Đô trưởng. – Đọc đúng tên nốt, thể hiện đúng cao độ và trường độ bài đọc nhạc. – Hiểu được các kí hiệu trong bài đọc nhạc. – Biết đọc nhạc kết hợp gõ đệm.

YCCĐ đối với HS lớp 4 cấp Tiểu học về NLÂN ở phần *Đọc nhạc* đã nâng cao hơn so với các lớp 1, 2, 3. HS làm quen với việc đọc trên khuông nhạc theo kí âm phương Tây. Tuy nhiên, GV nên tiếp tục duy trì việc thực hành đọc nhạc theo kí hiệu bàn tay như một công cụ của PPDH. Qua đọc nhạc bằng kí hiệu bàn tay, GV có thể khai thác khả năng ứng tấu của HS, tăng cường mối liên kết các kênh hình ảnh, kí hiệu,... tác động vào các giác quan khác nhau của trẻ.

3.2. Tổ chức hoạt động dạy học phần Đọc nhạc

Ở SGK Âm nhạc 4, HS sẽ đọc thang âm, đọc mẫu tiết tấu, đọc bài đọc nhạc (được đánh số thứ tự). Các bài đọc nhạc không ghi kí hiệu bàn tay ở dưới nốt nhạc nhằm mục đích cho HS làm quen và đọc bằng hình nốt.

Cao độ chủ yếu của các bài đọc nhạc là Đô – Rê – Mi – Pha – Son – La –Si – Đồ, HS đã đọc đầy đủ hệ thống 7 âm theo thang âm Đô trưởng.

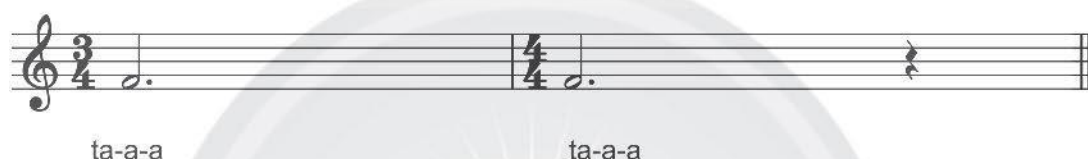
Các bước dạy phần *Đọc nhạc* có thể như sau:

– Bước 1: GV giới thiệu, hướng dẫn HS tìm hiểu bài đọc nhạc (cao độ, thang âm, trường độ, nhóm tiết tấu, sự nhắc lại của các motif, tiết nhạc,...), có thể sử dụng hình thức trò chơi để HS được khám phá và trải nghiệm.

– Bước 2: GV hướng dẫn HS đọc thang âm, luyện tập đọc mẫu tiết tấu bằng các âm tiết tấu (ta, ti-ti,... theo phương pháp Kodály); có thể kết hợp với kí hiệu bàn tay. Tiết tấu mới cho phần *Đọc nhạc* lớp 4 là nốt trắng chấm đôi (đọc là ta-a-a). Có hai cách vỗ phách cho nốt này:

+ Cách 1: phách 1 – vỗ hai tay vào nhau ở vị trí ngang ngực; phách 2 – giữ tay trái, đưa tay phải sang ngang; phách 3 – đưa tay phải lên cao ngang cằm (tạo thành hình tam giác như cách đánh nhịp 3).

+ Cách 2: phách 1 – vỗ hai tay vào nhau; phách 2 – giữ hai bàn tay chồng lên nhau và đưa sang phải ở vị trí ngang ngực; phách 3 – tiếp tục giữ hai bàn tay và đưa tay lên cao ngang cằm (tạo thành hình tam giác như cách đánh nhịp 3).

– Bước 3: GV hướng dẫn HS bài đọc nhạc theo từng tiết nhạc, câu nhạc; có thể đọc tên nốt với tiết tấu để HS nhận dạng liên kết tiết tấu của bài cũng như sự lặp lại về tiết tấu giữa các câu nhạc cũng như cấu trúc của bài.

– Bước 4: Đọc kết hợp cả bài, đọc với nền nhạc (chú ý tốc độ từ chậm đến nhanh dần). HĐ đọc nhạc kết hợp với Body percussion chỉ nên thực hiện khi HS đã đọc nhuần nhuyễn hoặc thuộc bài. Với mức nâng cao, GV có thể cho HS làm việc theo nhóm và đặt lời ca theo gợi ý về chủ đề hay phần mẫu cho trước. HĐ này không nên thực hiện thường xuyên ở mỗi chủ đề mà chỉ một vài bài đọc nhạc có giai điệu hay,...

Chú ý: GV có thể linh hoạt vận dụng các bước mà không nhất thiết tuân theo thứ tự, có thể thực hiện một vài bước trong tổ chức một HĐ dạy học sao cho đạt được mục tiêu dạy học. Bởi mỗi bước đều hàm ý trọng tâm phát triển một kĩ năng nhất định.

3.3. Đánh giá

Đánh giá năng lực đọc nhạc của HS thông qua các hình thức sau:

– HS tự nghĩ ra một mẫu âm gồm các nốt đã cho, đọc nhạc kết hợp với thể hiện nốt nhạc bàn tay.

– HS quan sát bài đọc nhạc, đọc được cao độ, trường độ các tiết nhạc, bài đọc nhạc.

– HS đọc bài đọc nhạc kết hợp với thể hiện nốt nhạc bàn tay.

Khi đánh giá kĩ năng đọc nhạc của HS nên đánh giá từng phần:

- Cao độ;
- Tiết tấu;
- Kết hợp cao độ và tiết tấu.

Chủ yếu phần kiểm tra là để đánh giá sự tiến bộ về việc phát triển kĩ năng đọc nhạc của HS. GV nên đồng hành, giúp đỡ HS, động viên HS để các em tự tin và quen dần với việc đọc âm thanh có cao độ, biết yêu âm nhạc và ham thích được tham gia các HĐ âm nhạc. Ở một số HS gặp khó khăn trong phát âm (vì nhiều nguyên nhân sinh lí, thể lí hoặc tâm lí,...), GV cần nhẹ nhàng, khuyến khích để các em quen dần. Cần nhớ rằng, chính việc đọc nhạc cũng là một biện pháp để điều chỉnh các khiếm khuyết về tai nghe và phát âm của trẻ.

Cần chú ý đến tính vừa sức và trí nhớ âm nhạc của HS lớp 4 khi soạn các đề kiểm tra. Các mẫu âm sử dụng để đánh giá việc đọc nhạc của HS cần:

- Ngắn (5 đến 6 nốt);
- Liên bậc hoặc quãng gần; không nhảy quãng;
- Nội kết tiết tấu mạch lạc; phải kết thúc ở các nốt trắng hoặc đen; không tạo các hiệu ứng của đảo phách, nghịch phách.

4. Tổ chức hoạt động dạy học Nhạc cụ và đánh giá

4.1. Nội dung học tập và yêu cầu cần đạt phần Nhạc cụ lớp 4

Chương trình GDPT 2018 môn Âm nhạc giới hạn về nội dung và YCCĐ cho phần *Nhạc cụ* như sau:

Lớp	Nội dung	Yêu cầu cần đạt
4	– Một số bài tập tiết tấu và giai điệu đơn giản. – Sử dụng trường độ: trắng, trắng có chấm đôi, đen, móc đơn và các dấu lặng.	– Bước đầu biết chơi nhạc cụ đúng tư thế và đúng kĩ thuật. – Thể hiện đúng cao độ, trường độ các bài tập tiết tấu và giai điệu; duy trì được tốc độ ổn định. – Biết điều chỉnh cường độ để tạo nên sự hài hoà. – Biết sử dụng nhạc cụ để đệm cho bài hát. – Tự làm được nhạc cụ gõ đơn giản từ chất liệu sẵn có (vỏ chai nhựa, cốc nhựa, mảnh gỗ,...). – Biết biểu diễn nhạc cụ ở trong và ngoài nhà trường với hình thức phù hợp.

4.2. Tổ chức hoạt động dạy học phần Nhạc cụ

Phần *Nhạc cụ* SGK lớp 4 được thiết kế gồm 2 mạch nội dung nhỏ: nhạc cụ tiết tấu và nhạc cụ giai điệu (recorder hoặc kèn phím). Theo Chương trình GDPT 2018 môn Âm nhạc thì nội dung nhạc cụ tiết tấu là bắt buộc, trong khi nội dung nhạc cụ giai điệu là có tính mở. Những trường nào chưa đủ điều kiện thì có thể triển khai mạch *nhạc cụ tiết tấu* như sau.

• Nhạc cụ tiết tấu

Trong SGK Âm nhạc lớp 4, các nhạc cụ gõ được sử dụng là những nhạc cụ dân tộc, bao gồm: thanh phách, song loan, trống nhỏ; các nhạc cụ phương Tây bao gồm: triangle, tambourine, castanet, macaras,... Phần Body percussion sử dụng các động tác phổ biến và dễ thực hiện như vỗ tay, vỗ chân, vỗ đùi, giậm chân. Các mẫu bài tập được thiết kế theo nhóm 4 phách đơn giản. Hình ảnh minh hoạ tiết tấu sinh động hấp dẫn và phù hợp với HS lớp 4.

Chú ý: Hiện do sự tăng cường phần nhạc cụ giai điệu theo Chương trình GDPT 2018 môn Âm nhạc nên các bài tập gõ đệm cho bài hát đa số chỉ dùng một trong các nhạc cụ gõ nhất định. Tuy nhiên, trong thực tế dạy học GV có thể tăng cường thêm các nhạc cụ gõ khác hoặc các vận động gõ đệm Body percussion để HĐ của HS phong phú và đa dạng hơn.

• **Nhạc cụ giai điệu**

Các GV ở từng trường, địa phương có thể chọn recorder hoặc kèn phím để học trong giai đoạn lớp 4 và 5. Tuy nhiên, tùy điều kiện cơ sở vật chất, khả năng trang bị nhạc cụ cho HS của phụ huynh, khả năng chơi nhạc cụ của GV để đưa ra các phương án thực hiện dạy học nhạc cụ giai điệu trên lớp. SGK lớp 4 viết phần này cho cả hai nhạc cụ recorder và kèn phím; trong đó, chúng tôi cung cấp một số nốt nhạc cơ bản (Si, La, Son cho recorder và Đô, Rê, Mi cho kèn phím). Các bài tập rất đơn giản và phù hợp cho HS ở mọi vùng miền khác nhau. Ngoài các bài thực hành đơn giản trong SGK, GV có thể chủ động vận dụng các bài đọc nhạc, bài tập từ những sách hướng dẫn chơi nhạc cụ, hay trích đoạn nhỏ những bài hát HS đã được học để tăng cường; miễn sao chất lượng bài học phù hợp và không gây quá tải cho HS.

Chú ý: Recorder được chọn để sử dụng và viết vào SGK Âm nhạc 4 là loại B (viết tắt của từ Baroque). Đây là loại recorder phổ biến trong giáo dục âm nhạc thế giới và thuận lợi cho HS tiểu học sử dụng so với loại G (German).

Các bước dạy phần *Nhạc cụ* có thể như sau:

– Bước 1: GV giới thiệu nhạc cụ và hướng dẫn những kỹ thuật chơi nhạc cụ, các nốt mới và thể bấm trên nhạc cụ (giai điệu) để HS làm quen và thực hiện.

– Bước 2: GV yêu cầu HS quan sát và thực hiện mẫu luyện tập từ 2 – 4 lần. Sau đó, HS tự thực hiện các kỹ thuật, động tác hoặc mẫu âm (tiết tấu, giai điệu) được học. Ở những bài tập khó, GV nên làm mẫu với tốc độ chậm trong vài lần để HS quan sát và mô phỏng dễ dàng.

– Bước 3: GV hướng dẫn HS rèn luyện từng mẫu bài tập; quan sát, giúp những HS thực hiện chưa được tốt, cần chỉnh sửa. Sau đó, thực hiện bài thực hành.

– Bước 4: HS kết hợp các mẫu gõ đệm với bài hát (đối với nhạc cụ tiết tấu); chơi bài thực hành nhạc cụ giai điệu theo nhóm, theo cặp; sau đó, cho HS từ các nhóm tạo thành nhóm mới và chơi kết hợp với nhau.

4.3. Đánh giá

Đánh giá năng lực nhạc cụ của HS thông qua các hình thức sau:

- HS quan sát, thực hiện đúng các mẫu nhạc cụ gõ và Body percussion; mẫu tiết tấu, giai điệu do GV giới thiệu hoặc trong SGK.
- HS gõ đệm cho bài hát bằng thanh phách, song loan, trống nhỏ,...; triangle, tambourine, castanet, macaras,... và các động tác Body percussion theo mẫu đã học.
- HS thể hiện đúng nốt nhạc, kỹ thuật chơi nhạc cụ và bài thực hành trên nhạc cụ giai điệu.
- HS biết lặp lại có thay đổi mẫu tiết tấu đơn giản từ những gợi ý của GV.

Khi đánh giá kĩ năng đọc nhạc của HS nên đánh giá từng phần:

- Mẫu tiết tấu;
- Mẫu Body percussion;
- Bài thực hành nhạc cụ giai điệu;
- Kết hợp các mẫu để gõ đệm cho bài hát;
- Kết hợp chơi nhạc cụ theo nhóm, cặp, cá nhân.

Chủ yếu phần kiểm tra là để đánh giá sự tiến bộ về việc phát triển kĩ năng chơi nhạc cụ của HS. GV nên đồng hành, giúp đỡ, động viên HS để các em tự tin và quen dần với việc chơi nhạc cụ, khơi gợi sự hiểu biết âm nhạc và ham thích được tham gia các HĐ âm nhạc. Phát triển NLÂN cho HS thông qua việc HS sáng tạo các mẫu tiết tấu. Chơi nhạc cụ cũng góp phần rèn luyện PC năng lực làm việc nhóm cho HS.

Cần chú ý đến tính vừa sức của HS lớp 4 khi soạn các đề kiểm tra. Các mẫu tiết tấu sử dụng để đánh giá việc học nhạc cụ của HS lớp 4 cần:

- Mẫu gồm 2, 3, 4 phách, sử dụng hình nốt trắng chấm đôi, nốt trắng, nốt đen, móc đơn và dấu lặng.
- Tạo cảm giác nghỉ ở những phách cuối để HS dễ dàng lặp lại mẫu.

5. Tổ chức hoạt động dạy học phần Lí thuyết âm nhạc và đánh giá

5.1. Nội dung học tập và yêu cầu cần đạt phần Lí thuyết âm nhạc lớp 4

Chương trình GDPT 2018 môn Âm nhạc giới hạn về nội dung và YCCĐ cho phần *Lí thuyết âm nhạc* như sau:

Lớp	Nội dung	Yêu cầu cần đạt
4	– Khuông nhạc, khoá Son, dòng kẻ phụ, nốt nhạc. – Các hình nốt: tròn, trắng, đen, móc đơn, móc kép và các dấu lặng. – Bảy bậc cơ bản và vị trí khuông nhạc.	– Nhận biết và thể hiện được một số kí hiệu âm nhạc thông qua thực hành. – Biết ghi chép bản nhạc đơn giản theo hướng dẫn của GV.

Các bước dạy phần *Lí thuyết âm nhạc* có thể như sau:

- *Bước 1: Khởi động*
 - Tổ chức trò chơi vận động có liên quan đến nội dung bài học (ví dụ: chuyển động bàn tay theo hình khoá Son, nối hình nốt nhạc và dấu lặng,...).
 - Cho HS thực hành xác định, chỉ ra các kí hiệu trên bản nhạc có kiến thức lí thuyết âm nhạc đã học.
- *Bước 2: Tìm hiểu nội dung về Lí thuyết âm nhạc*
 - GV đặt các câu hỏi gợi mở để HS quan sát, tự tìm hiểu, phát hiện ra các kí hiệu âm nhạc sẽ học qua các bài hát, bài đọc nhạc (nên sử dụng ngay trên SGK nếu có),...
 - GV cho HS tập ghi chép các kí hiệu âm nhạc, thực hiện các bài tập đơn giản trong vở bài tập.

• **Bước 3: Thực hành nhận biết các kí hiệu âm nhạc**

- Cho HS quan sát bản nhạc (bài hát, bài đọc nhạc) để chỉ ra những kí hiệu âm nhạc có liên quan.
- Có thể tổ chức cho HS chơi trò chơi nhận diện kí hiệu âm nhạc.

Chú ý: Lí thuyết âm nhạc ở lớp 4 chủ yếu giới thiệu cho HS làm quen với các kí hiệu âm nhạc đơn giản, bước đầu nhận diện các kí hiệu đó qua các bản nhạc, bài hát có trong SGK khi hát, đọc nhạc, chơi nhạc cụ, tìm hiểu bản nhạc,... Do vậy, để đảm bảo tính hiệu quả trong dạy học nội dung này, GV cần tiến hành song song việc trải nghiệm thực hành và cung cấp kiến thức cho HS; tích hợp dạy *Lí thuyết âm nhạc* trong các nội dung: *Hát, Nhạc cụ, Đọc nhạc*. GV cần tránh việc yêu cầu HS học thuộc lòng gây cho các em cảm giác nhàm chán.

5.2. Đánh giá

Đánh giá năng lực hiểu biết lí thuyết âm nhạc của HS thông qua các hình thức sau:

- HS chỉ ra được kí hiệu đã học trên bản nhạc.
- HS viết, vẽ ra trên các mẫu giấy các kí hiệu âm nhạc đã học.
- HS gọi tên được các kí hiệu âm nhạc, phân biệt được kí hiệu này với kí hiệu khác.

6. Tổ chức hoạt động dạy học phần Thường thức âm nhạc và đánh giá

6.1. Nội dung học tập và yêu cầu cần đạt phần Thường thức âm nhạc lớp 4

Chương trình GDPT 2018 môn Âm nhạc giới hạn về nội dung và YCCĐ cho phần *Thường thức âm nhạc* như sau:

Lớp	Nội dung	Yêu cầu cần đạt
4	Tìm hiểu nhạc cụ: Một số nhạc cụ phổ biến của Việt Nam và nước ngoài.	– Nêu được tên và một vài đặc điểm của nhạc cụ; mô tả được động tác chơi nhạc cụ. – Cảm nhận và phân biệt được âm sắc của nhạc cụ; nhận biết được một số nhạc cụ khi xem biểu diễn.
	Câu chuyện âm nhạc: Một số câu chuyện âm nhạc phù hợp với độ tuổi.	– Nêu được tên các nhân vật yêu thích hoặc ý nghĩa của câu chuyện. – Biết kể lại câu chuyện theo cách riêng. – Biết minh hoạ cho một số tình tiết của câu chuyện bằng âm thanh hoặc động tác.
	Tác giả và tác phẩm: Một số nhạc sĩ sáng tác ca khúc thiếu nhi.	– Nêu được đôi nét về cuộc đời nhạc sĩ và kể tên một vài ca khúc tiêu biểu. – Cảm nhận được vẻ đẹp của giai điệu và lời ca trong ca khúc. – Biết vận dụng một vài ca khúc tiêu biểu vào các HĐ âm nhạc.
	Hình thức biểu diễn: đơn ca, song ca, tốp ca, đồng ca.	– Phân biệt được hình thức biểu diễn đơn ca, song ca, tốp ca, đồng ca. – Vận dụng phù hợp các hình thức đơn ca, song ca, tốp ca, đồng ca trong HĐ âm nhạc.

6.2. Tổ chức hoạt động dạy học nội dung Tìm hiểu nhạc cụ và đánh giá

6.2.1. Tổ chức hoạt động dạy học nội dung Tìm hiểu nhạc cụ lớp 4

Các bước dạy nội dung *Tìm hiểu nhạc cụ* có thể như sau:

- Bước 1: GV giới thiệu cho HS về các loại nhạc cụ có trong bài học. Có thể dùng hình ảnh hoặc nhạc cụ trực quan để minh họa cho bài học.
- Bước 2: GV cho HS khám phá các nhạc cụ bằng hình ảnh, video biểu diễn (hoặc tiếp xúc trực tiếp nếu có điều kiện); nhận biết âm thanh đặc trưng và cách chơi nhạc cụ.
- Bước 3: GV gợi ý để HS rút ra các đặc điểm về hình dáng, cấu trúc, cách sử dụng cơ bản của từng loại nhạc cụ.
- Bước 4: GV cho HS xem một số video minh họa biểu diễn loại nhạc cụ có trong bài học.

6.2.2. Đánh giá

Đánh giá năng lực hiểu biết nhạc cụ của HS thông qua các hình thức sau:

- HS nêu được tên nhạc cụ, phân biệt được nhạc cụ đó với các nhạc cụ khác.
- HS nhận biết được nhạc cụ đó trong dàn nhạc khi đang biểu diễn trong video, hình ảnh minh họa,...

6.3. Tổ chức hoạt động dạy học nội dung Câu chuyện âm nhạc và đánh giá

6.3.1. Tổ chức hoạt động dạy học nội dung Câu chuyện âm nhạc lớp 4

Xu hướng chung của giáo dục âm nhạc tại nhiều quốc gia tiên tiến hiện nay là sử dụng câu chuyện âm nhạc để tạo điều kiện cho HS trải nghiệm, khám phá các kiến thức và kỹ năng âm nhạc như: các phương tiện biểu hiện âm nhạc (cao độ, trường độ, cường độ, âm sắc), NLÂN cá nhân (mô phỏng, phản ứng, phân tích, sáng tạo,...). Câu chuyện trong giáo dục âm nhạc vận dụng cách kể chuyện và minh họa bằng hình ảnh để tăng tính hấp dẫn đối với HS.

Các bước dạy nội dung *Câu chuyện âm nhạc* có thể như sau:

- Bước 1: Giới thiệu một vài nét về các nhân vật (sử dụng tranh ảnh minh họa). Gợi ý cho HS khám phá về tính cách, vận động, âm thanh của các con vật, sự vật hoặc nhân vật có trong câu chuyện.
- Bước 2: Giới thiệu và cho HS mô phỏng các âm thanh của sự vật, thể hiện các mẫu âm và vận động của các nhân vật trong câu chuyện.
- Bước 3: GV kể cho HS nghe chuyện (theo tranh hoặc trên nền nhạc), khi đến những điểm nhấn cần sự phụ họa của HS thì tạm dừng và ra dấu cho HS thể hiện các mẫu âm hay vận động.
- Bước 4: Đối với các câu chuyện để giới thiệu về các chủ đề hoặc trích đoạn âm nhạc cổ điển thì GV vận động, diễn xuất (như đóng kịch câm), gợi ý cho HS tự hình dung ra nội dung các câu chuyện theo cách riêng của mình. GV chỉ cung cấp về tên tác giả, tác phẩm của trích đoạn âm nhạc sau khi HS nghe, vận động, diễn xuất và HĐ trải nghiệm.

6.3.2. Đánh giá

Đánh giá năng lực hiểu biết câu chuyện âm nhạc của HS thông qua các hình thức sau:

- HS nêu được ý nghĩa nội dung câu chuyện.
- HS nêu được tên các nhân vật có trong câu chuyện.
- HS mô phỏng lại được các âm thanh của các sự vật có trong câu chuyện.
- HS kể lại được khái quát nội dung câu chuyện.

6.4. Tổ chức hoạt động dạy học nội dung Tác giả, tác phẩm và đánh giá

6.4.1. Tổ chức hoạt động dạy học nội dung Tác giả, tác phẩm lớp 4

Nội dung *Tác giả, tác phẩm* được thiết kế trong phần *Thường thức Âm nhạc* lớp 4. Trong đó, chủ yếu là giới thiệu một số nhạc sĩ sáng tác ca khúc thiếu nhi. SGK biên soạn theo Chương trình GDPT mới chỉ có một thời lượng rất ít cho nội dung này ở lớp 4 và 5.

Các bước dạy nội dung *Tác giả, tác phẩm* có thể như sau:

– Bước 1: Sử dụng ảnh chân dung của tác giả phóng to khổ lớn để HS dễ ghi nhớ, nên dán sẵn lên bảng hoặc trên file trình chiếu (powerpoint) để tác động đến thị giác của HS suốt thời gian bài học. GV cố gắng gợi ý cho HS liên hệ những bài hát hay bản nhạc cùng tác giả hay có những liên quan cụ thể đến tác giả đó.

– Bước 2: Giới thiệu sơ lược tiểu sử của tác giả.

Chú ý: Phần tiểu sử chỉ nên nhấn mạnh các đặc điểm lớn có tính bao quát về tác giả, không nên yêu cầu HS ghi nhớ về năm sinh hay quê quán; chủ yếu về thời kì lịch sử gắn với những thành công và đóng góp của tác giả đối với phong trào ca hát thiếu nhi của đất nước; nếu các tác giả có các giải thưởng thì cũng nêu các giải thưởng tiêu biểu (nhưng không được yêu cầu HS học thuộc).

– Bước 3: Nghe bài hát tiêu biểu.

Chú ý: Nên chọn các bài hát HS đã biết xen kẽ với bài hát HS chưa biết. Mỗi bài hát nên cho HS nghe một phần chứ không nghe hết bài, chủ yếu để HS dễ nhớ nét giai điệu chính, cảm thụ đặc điểm âm nhạc chính đặc trưng cho tác giả.

– Bước 4: HS nghe và tương tác với âm nhạc.

Chú ý: Khi cho HS nghe các tác phẩm cần phải tạo môi trường nghe nhạc tích cực chứ không thụ động: nghe và hát theo (với bài hát HS đã biết), nghe và vận động theo nhạc (sử dụng bộ gõ cơ thể đệm đơn giản), nghe và xem qua video biểu diễn.

Phần PPDH *Tác giả, tác phẩm* trên có tính gợi ý. Mỗi GV cần sáng tạo ra những tình huống học tập sôi động và gây hứng thú cho HS; nên thay đổi tiến trình dạy học để tạo bất ngờ. Ví dụ: cho HS nghe bài hát trước, đưa chân dung các nhạc sĩ và cho HS đoán bài hát đi cùng với nhạc sĩ nào. Ngoài ra, có thể chia nhóm cho HS, mỗi nhóm tìm hiểu nhạc sĩ (theo các tiêu chí của GV đưa ra như: hình chân dung, quê quán, một bài hát hay mà HS biết,...) để trình bày trước lớp, nâng cao tinh thần tự chủ học tập, năng lực làm việc nhóm và sự tự tin trong việc nói trước đám đông.

6.4.2. Đánh giá

Đánh giá năng lực hiểu biết tác giả, tác phẩm của HS thông qua các hình thức sau:

- HS nêu được một số nét chính về tiểu sử và một vài bài hát, bản nhạc của tác giả.
- HS nêu cảm xúc của bản thân, khi nghe bài hát.

– HS nêu được ý nghĩa về ca từ, nội dung và tính chất âm nhạc của bài hát (nhANH – chậm, vui – buồn,...).

6.5. Tổ chức hoạt động dạy học nội dung Hình thức biểu diễn và đánh giá

6.5.1. Tổ chức hoạt động dạy học nội dung Hình thức biểu diễn lớp 4

YCCĐ của nội dung *Hình thức biểu diễn* ở lớp 4 rất đơn giản. Chủ yếu các em quan sát, nhận diện và phân biệt được các hình thức biểu diễn hát thông thường mà các em gặp khi xem tivi, video hay các buổi diễn văn nghệ trong và ngoài nhà trường.

Các bước dạy nội dung *Hình thức biểu diễn* có thể như sau:

- Bước 1: Giới thiệu một vài tranh ảnh minh hoạ cho các hình thức biểu diễn. Gọi ý cho HS khám phá về số lượng người tham gia hát, biểu diễn; độ lớn âm thanh, tính hài hoà trong âm nhạc khi bài hát được biểu diễn với các giọng khác nhau (nam, nữ, nam và nữ).
- Bước 2: Đặt câu hỏi gọi mở để HS nhận diện và phân biệt được hình thức biểu diễn.
- Bước 3: HS có thể mô tả theo cách của các em về hình thức biểu diễn, xác định hình thức qua các video, tranh ảnh.

6.5.2. Đánh giá

Đánh giá năng lực hiểu biết hình thức biểu diễn của HS thông qua các hình thức sau:

- HS phân biệt được các hình thức biểu diễn được học.
- HS kết nối được hình ảnh biểu diễn và các từ chỉ hình thức.
- HS thực hành biểu diễn các bài hát đã học trên lớp với các hình thức khác nhau.

7. Tổ chức hoạt động khám phá ở mỗi chủ đề trong sách giáo khoa

Theo xu hướng tiến bộ của khoa học giáo dục thế giới, SGK Âm nhạc cấp Tiểu học được xây dựng theo các chủ đề nối kết nhau về nội dung và phát triển các kỹ năng âm nhạc cho HS. Mỗi chủ đề SGK Âm nhạc 4 được bắt đầu bằng HĐ khám phá: mô tả bằng những bức tranh lớn gồm hai trang giấy; bao gồm các nhân vật, sự vật, trong bối cảnh sinh động được các tác giả và hoạ sĩ sáng tạo nhằm hấp dẫn thị giác và phù hợp với tâm lý lứa tuổi HS tiểu học.

Nội dung cơ bản phần *Khám phá* ở mỗi chủ đề SGK Âm nhạc 4 là giúp HS quan sát, trải nghiệm, hiểu biết về các thành tố và các mặt tương phản bên trong của từng thành tố âm nhạc. Từ đó, HS hình thành các nhận thức cơ bản về âm thanh trong cuộc sống và âm thanh trong các mối quan hệ với âm nhạc. Bên cạnh đó, ở một vài chủ đề, phần *Khám phá* hướng HS đến những hiểu biết và kỹ năng thể hiện âm nhạc dân gian, dân tộc và thế giới nhằm giáo dục cho HS về văn hoá âm nhạc của cộng đồng trong tương quan với âm nhạc đa văn hoá phong phú của thế giới.

Bởi tính đa dạng về nội dung và hình thức trình bày của HĐ khám phá trong từng chủ đề SGK Âm nhạc 4, GV cần linh hoạt ứng dụng các phương pháp tổ chức HĐ và dạy học âm nhạc khác nhau sao cho phù hợp với từng chủ đề. Một số lưu ý GV cần quan tâm để thiết kế các HĐ dạy học này một cách hiệu quả:

- Một là, liên hệ nội dung trọng tâm của HĐ này với các phân môn: *Hát, Nghe nhạc* (vận động và cảm thụ âm nhạc), *Đọc nhạc, Nhạc cụ* và *Thường thức âm nhạc* (câu chuyện âm nhạc, giới thiệu nhạc cụ) để vận dụng các PPDH âm nhạc phù hợp.
- Hai là, chú trọng việc cho HS trải nghiệm âm nhạc qua HĐ thực hành, vận động; từ đó, HS tự nhận biết về các kiến thức và kỹ năng âm nhạc.

– Ba là, gợi ý để HS liên hệ với sự vật và hiện tượng từ đời sống xung quanh, cảm thụ và sáng tạo âm nhạc (ví dụ: mô tả âm thanh, vận động của sự vật và hiện tượng theo cách của mỗi HS).

– Bốn là, linh hoạt vận dụng sự sáng tạo và các kĩ năng âm nhạc mà GV có ưu thế như kể chuyện, đàn, hát, giao tiếp ngôn ngữ, vận dụng công nghệ đa phương tiện,... để xây dựng các HĐ dạy học hấp dẫn HS.

– Năm là, cần trao đổi và chia sẻ kinh nghiệm dạy học với các đồng nghiệp để có những chiến lược dạy học và các vận dụng PPDH hiệu quả cho HĐ này.

Từ các gợi ý trên, mỗi GV cần phát huy những kinh nghiệm dạy học và sự sáng tạo của mình trong tổ chức các HĐ dạy học. SGK chỉ nhằm đưa ra một số định hướng và gợi ý chung nhất định. Trong xu hướng dạy học phát triển năng lực cho HS và SGK chỉ mang tính định hướng, GV được quyền vận dụng các nguồn tư liệu mở khác trong xây dựng các bài học từ SGK này. Đặc biệt, ở những trường có điều kiện, việc khai thác các nguồn tư liệu đa phương tiện (multi media) và trên internet để HS được trải nghiệm và thật sự khám phá âm nhạc một cách tốt nhất.

8. Hướng dẫn thực hiện phần Nhà ga âm nhạc

Nhà ga âm nhạc là một phần được thiết kế ở trang cuối mỗi chủ đề SGK Âm nhạc 4. Mục đích của phần này giúp HS tái hiện, phát triển các kiến thức và kĩ năng âm nhạc đã học được xây dựng trong chủ đề. Bên cạnh đó, GV có thể sử dụng các yêu cầu của các nhiệm vụ học tập trong phần này để đánh giá quá trình phát triển các NLÂN và sự tiến bộ của HS, đánh giá tính hiệu quả trong quá trình sư phạm của chính GV và đưa ra các giải pháp để đạt hiệu quả tốt hơn cho bản thân. Mặt khác, qua thực hiện các nhiệm vụ trong phần *Nhà ga âm nhạc*, HS tự đánh giá được năng lực của bản thân qua quá trình học tập và tham gia các HĐ âm nhạc trên lớp. Từ đó, các em có thể điều chỉnh động cơ, quá trình học tập trên lớp. Hơn thế nữa, phụ huynh cũng có thể tiếp cận, giúp đỡ con em mình thực hiện nhiệm vụ học tập; đánh giá được sự tiến bộ của con em mình và việc dạy học của GV.

Các bước dạy phần *Nhà ga âm nhạc* có thể như sau:

– Đọc, giải thích và hướng dẫn HS thực hiện từng nhiệm vụ liên quan đến nội dung vừa được học ngay trong hoặc sau mỗi HĐ trên lớp để đánh giá mức độ lĩnh hội kiến thức và kĩ năng của HS.

– Sử dụng một trong số các nhiệm vụ để tổ chức HĐ có tính khởi động một giờ học âm nhạc nhằm giúp HS ôn lại kiến thức, kĩ năng đã học trước khi vào bài học mới.

– Có thể giao HS thực hiện một vài nhiệm vụ học tập đơn giản như một dạng bài tập ở nhà sau khi học xong một đơn vị kiến thức kĩ năng.

– Dựa vào các nhiệm vụ được nêu trong SGK để thiết kế các câu hỏi đánh giá thường xuyên và định kì đối với HS.

– Tổ chức cho HS thực hiện nhiệm vụ dưới dạng HĐ nhóm, để HS tương tác và giúp đỡ nhau trong học tập.

9. Hướng dẫn thiết kế hoạt động cho mỗi bài học từ một chủ đề trong sách giáo khoa Âm nhạc 4

Mỗi chủ đề trong SGK Âm nhạc 4 được xây dựng cho thời lượng 3 đến 4 tiết học trên lớp. Mỗi tiết học ở cấp tiểu học từ 30 đến 35 phút. SGK Âm nhạc 4 thực hiện theo quan điểm “mở”. Việc phân bổ nội dung và các HĐ học tập trong từng tiết dạy là nhiệm vụ và quyền hạn của mỗi GV hoặc được bàn bạc, thống nhất giữa các GV trong tổ bộ môn. Nhóm tác giả chỉ đưa ra những gợi ý cơ bản sau để giúp GV phân bổ các nội dung và HĐ học tập trên lớp sao cho khoa học, bảo đảm tính vừa sức cho HS. Các HĐ cần được thiết kế thành bốn bước theo tinh thần của Công văn 2345/BGDĐT-GDTH của Bộ Giáo dục và Đào tạo ban hành ngày 07/06/2021 (PHỤ LỤC 4), bao gồm: Mở đầu (khởi động, kết nối); Hình thành kiến thức mới (trải nghiệm, khám phá, phân tích, hình thành kiến thức mới); Luyện tập, thực hành và Vận dụng, ứng dụng những điều đã học để phát hiện và giải quyết vấn đề trong đời sống thực tế.

8.1. Phân phối chương trình môn Âm nhạc lớp 4

Tên chủ đề (1)	Số tiết/ số trang (2)	Nội dung (3)
1. Ước mơ tuổi thơ Mục tiêu: Khám phá các âm thanh trong đời sống.	4/ 6	1. Khám phá: Hình ảnh giấc mơ của Sơn Ca: một thế giới UTOPIA (một thành phố hiện đại với những toà nhà chọc trời; trên bầu trời có đĩa bay, phi thuyền, kính khí cầu,...). 2. Hát: <i>Bay cao tiếng hát ước mơ</i> (nhạc và lời: Nguyễn Nam). Hát thể hiện sự tự hào; hát thể hiện nốt ngân dài, hát theo hình thức nối tiếp. 3. Nhạc cụ tiết tấu: – Thanh phách: ta – ti ti – ti ti – ta – ta – um – ta – um. – Thực hành đệm cho bài hát <i>Bay cao tiếng hát ước mơ</i> . 4. Lí thuyết âm nhạc: Giới thiệu khuôn nhạc, vị trí các nốt trên khuôn nhạc, khoá Son. 5. Thường thức âm nhạc: Giới thiệu nhạc cụ nước ngoài: timpani. 6. Nhà ga âm nhạc: Từ 3 – 4 câu hỏi phát triển NLÂN đặc thù.

Tên chủ đề (1)	Số tiết/ số trang (2)	Nội dung (3)
2. Giai điệu hoà ca Mục tiêu: Khám phá sự hoà hợp trong âm nhạc.	4/6	1. Khám phá: Hình ảnh tình bạn gắn kết hoà hợp trong âm nhạc (chơi nhạc cụ, hát, nhảy múa,...). 2. Hát: <i>Tiếng hát mùa sang</i> (dân ca Cố gắng Khao, Lời Việt: Tô Ngọc Tú) Tập hát thể hiện các nốt luyến, hát với hình thức đối đáp, hát kết hợp vỗ tay theo nhịp. 3. Nhạc cụ: - Nhạc cụ tiết tấu: – Thanh phách: ti ti – ta – ti ti – ta – ti ti – ta – ti ti – ta. – Thực hành đệm cho bài hát <i>Tiếng hát mùa sang</i>. - Nhạc cụ giai điệu: – Giới thiệu recorder (cấu tạo, cách lấy hơi). – Kèn phím (cấu tạo, cách sử dụng). 4. Đọc nhạc: <i>Bài đọc nhạc số 1.</i> - Cấu trúc: – Cao độ: Đô – Rê – Mi – Son – La. – Tiết tấu: nốt trắng, nốt đen và nốt móc đơn. - Nội dung: – Đọc gam Đô trưởng. – Thực hành đọc nhạc <i>Bài đọc nhạc số 1.</i> 5. Thường thức âm nhạc: Giới thiệu một số hình thức biểu diễn hát: đơn ca, song ca, tốp ca, đồng ca. 6. Nhà ga âm nhạc: Từ 3 – 4 câu hỏi phát triển NLÂN đặc thù.
3. Ươm mầm tương lai Mục tiêu: Khám phá sự đa dạng của âm thanh trong âm nhạc.	4/6	1. Khám phá: Hình ảnh vườn hoa nhiều màu sắc, có cầu vồng, người GV và người chăm vườn. 2. Hát: <i>Mặt Trời bay</i> (nhạc và lời: Phạm Tuyên). Hát kết hợp vận động, hát thể hiện cách hát ngân dài, hát kết hợp gõ đệm theo phách. 3. Nghe nhạc: Nghe tác phẩm <i>Tâm trạng buổi sáng</i> (<i>Morning mood</i> – Edvard Grieg). 4. Nhạc cụ: Nhạc cụ tiết tấu: – Castanet: ta – ta – ta – ti ti – ta – um – ta – um. – Thực hành đệm cho bài hát <i>Mặt Trời bay</i>.

Tên chủ đề (1)	Số tiết/ số trang (2)	Nội dung (3)
		• Nhạc cụ giai điệu: – Recorder: + Thề bấm nốt Si. + Bài thực hành số 1. – Kèn phím: + Giới thiệu phím Đô. + Bài thực hành số 1. 5. Lí thuyết âm nhạc: Dòng kẻ phụ. 6. Nhà ga âm nhạc: Từ 3 – 4 câu hỏi phát triển NLÂN đặc thù.
4. Tổ ấm gia đình Mục tiêu: Khám phá sự đa dạng về tính chất âm nhạc.	4/ 7	1. Khám phá: Hình ảnh gia đình ở thành thị, mỗi thành viên sinh hoạt tạo ra những âm thanh khác nhau, tương tác với nhau. 2. Hát: <i>Bàn tay mẹ</i> (nhạc: Bùi Đình Thảo, thơ: Tạ Hữu Yên). Tập hát thể hiện cách luyến láy, hát kết hợp vận động theo bài <i>Bàn tay mẹ</i>. 3. Đọc nhạc: <i>Bài đọc nhạc số 2</i>. • Cấu trúc: – Cao độ: Đô – Rê – Mi – Pha – Son – La – Si – Đồ. – Tiết tấu: nốt trắng, nốt đen và nốt móc đơn. • Nội dung: – Đọc gam Đô trưởng. – Thực hành đọc nhạc <i>Bài đọc nhạc số 2</i>. 4. Thường thức âm nhạc: Giới thiệu nhạc sĩ Việt Nam: nhạc sĩ Phong Nhã và tác phẩm <i>Ai yêu Bác Hồ Chí Minh hơn thiếu niên nhi đồng</i>. 5. Trò chơi âm nhạc: Lấy cờ khoá Son. 6. Nhà ga âm nhạc: Từ 3 – 4 câu hỏi phát triển NLÂN đặc thù.
Ôn tập Chủ đề 1, 2, 3, 4.	2/ 1	1. Hát: – Hát và vận động theo nhạc các bài hát: <i>Bay cao tiếng hát ước mơ, Tiếng hát mùa sang, Mặt Trời bay, Bàn tay mẹ</i>. – Cùng bạn lựa chọn một trong số các bài hát trên và biểu diễn theo hình thức song ca hoặc tốp ca. 2. Nghe nhạc: – Nghe, cảm thụ và vận động theo giai điệu bản nhạc <i>Morning mood</i>. – Nêu cảm nhận sau khi nghe bài nhạc.

Tên chủ đề (1)	Số tiết/ số trang (2)	Nội dung (3)
		3. Đọc nhạc: Đọc <i>Bài đọc nhạc số 1</i> kết hợp vỗ tay hoặc gõ theo nhịp. 4. Nhạc cụ: – Gõ đệm cho các bài hát: <i>Bay cao tiếng hát ước mơ, Tiếng hát mùa sang, Mặt Trời bay, Bàn tay mẹ.</i> – Thực hiện <i>Bài thực hành số 1</i> với nhạc cụ đã chọn. 5. Lí thuyết âm nhạc: Gọi tên các nốt trong khuông nhạc. 6. Thường thức âm nhạc: – Giới thiệu đôi nét về timpani. – Nêu đôi nét về nhạc sĩ Phong Nhã và kể tên một vài bài hát tiêu biểu của ông.
5. Đại dương minh mông Mục tiêu: Khám phá âm thanh và nhịp điệu của biển cả.	4/ 8	1. Khám phá: Hình ảnh thiên nhiên và các sinh vật biển: gió, rặng dừa, sóng, chim hải âu, cá, tôm,... (âm thanh và chuyển động). 2. Hát: <i>Miền biển quê em</i> (theo điệu <i>Lí kéo chài</i>, lời: Lê Vinh Phúc). Hát thể hiện tính chất vui tươi, tập hát thể hiện cách hát luyến, hát kết hợp gõ đệm theo phách bài <i>Miền biển quê em</i>. 3. Nhạc cụ: – Hướng dẫn làm nhạc cụ castanet bằng vỏ nghêu. – Sử dụng nhạc cụ castanet bằng vỏ nghêu để đệm cho bài hát <i>Miền biển quê em</i> (tiết tấu: ta – ti ti – ta – ta – ti ti – ti ti – ta – um). 4. Thường thức âm nhạc: Câu chuyện âm nhạc <i>Nàng Tiên cá và giọng hát diệu kì</i>. 5. Lí thuyết âm nhạc: Một số kí hiệu ghi chép nhạc. 6. Nhà ga âm nhạc: Từ 3 – 4 câu hỏi phát triển NLÂN đặc thù.
6. Cổ máy thời gian Mục tiêu: Khám phá sự đa dạng về nhịp độ của âm thanh trong âm nhạc.	4/ 6	1. Khám phá: Hình ảnh chiếc đồng hồ khổng lồ, với những bánh răng to nhỏ là các thời khắc khác nhau của một cuộc đời. 2. Hát: <i>Đồng hồ của ông tôi</i> (Nhạc: Henry Work, lời Việt: Trịnh Mai Trang). Tập hát thể hiện dấu lặng và nốt ngân dài, hát theo hình thức đối đáp bài <i>Đồng hồ của ông tôi</i>. 3. Nhạc cụ: • Nhạc cụ thể hiện tiết tấu: – Triangle: ti ti – ta – ta – ta – ti ti – ta – ta a. – Thực hành đệm cho bài hát <i>Đồng hồ của ông tôi</i>.

Tên chủ đề (1)	Số tiết/ số trang (2)	Nội dung (3)
		4. Đọc nhạc: <i>Bài đọc nhạc số 3.</i> • Cấu trúc: – Cao độ: Đô – Rê – Mi – Son – La – Si – Đồ. – Tiết tấu: nốt đen, nốt móc đơn, dấu lặng đen. • Nội dung: – Đọc gam Đô trưởng. – Thực hành đọc nhạc <i>Bài đọc nhạc số 3.</i> 5. Nhà ga âm nhạc: Từ 3 – 4 câu hỏi phát triển NLÂN đặc thù.
7. Về miền cổ tích Mục tiêu: Khám phá âm nhạc trong thế giới cổ tích.	4/6	1. Khám phá: Hình ảnh chú Cuội, ông Bụt, sự tích trầu cau,... (từ lời bài hát <i>Về miền cổ tích</i>). 2. Hát: <i>Về miền cổ tích</i> (nhạc và lời: Lê Phú Hải). Hát bài <i>Về miền cổ tích</i> thể hiện sự vui tươi, trong sáng; hát theo hình thức đối đáp. 3. Nghe nhạc: <i>Vườn cổ tích</i> (Trần Đức). – Nghe, vận động và cảm thụ theo nhạc bài <i>Vườn cổ tích</i>. – Nêu cảm nghĩ sau khi nghe bài hát. 4. Nhạc cụ: Nhạc cụ giai điệu: – Recorder: thể bấm nốt Son, <i>Bài thực hành số 3.</i> – Kèn phím: giới thiệu phím Mi, <i>Bài thực hành số 3.</i> 5. Thường thức âm nhạc: Giới thiệu nhạc cụ Việt Nam: đàn t'rug. 6. Nhà ga âm nhạc: Từ 3 – 4 câu hỏi phát triển NLÂN đặc thù.
8. Vui cùng âm nhạc Mục tiêu: Khám phá âm thanh của các loại nhạc cụ.	3/6	1. Khám phá: Hình ảnh các nhạc cụ nhảy múa, tương tác tạo âm thanh. 2. Hát: <i>Bài hát đầu tiên</i> (nhạc và lời: Thanh Sơn). Hát bài <i>Bài hát đầu tiên</i> thể hiện cách hát ngắt tiếng, hát thể hiện tính chất vui tươi, hát kết hợp gõ đệm theo nhịp. 3. Nhạc cụ: Hoà tấu nhạc cụ tiết tấu và nhạc cụ giai điệu đã chọn: – Hoà tấu thanh phách và recorder. – Hoà tấu tambourine và kèn phím. 4. Đọc nhạc: <i>Bài đọc nhạc số 4.</i> • Cấu trúc: – Cao độ: Đô – Rê – Mi – Son – La – Si – Đồ. – Tiết tấu: nốt trắng chấm đôi, nốt trắng, nốt đen và nốt móc đơn.

Tên chủ đề (1)	Số tiết/ số trang (2)	Nội dung (3)
		- Nội dung: – Đọc gam Đô trưởng. – Thực hành đọc nhạc <i>Bài đọc nhạc số 4</i>. 5. Nhà ga âm nhạc: Từ 3 – 4 câu hỏi phát triển NLÂN đặc thù.
Ôn tập Chủ đề 5, 6, 7, 8.	2/1	1. Hát: Chọn hình thức đơn ca, song ca hoặc tốp ca để hát và vận động theo các bài hát sau: <i>Miền biển quê em, Đồng hồ của ông tôi, Về miền cổ tích, Bài hát đầu tiên</i> . 2. Nghe nhạc: Đóng vai nhân vật em yêu thích và vận động theo nhịp điệu bài hát <i>Vườn cổ tích</i> . 3. Đọc nhạc: – Đọc <i>Bài đọc nhạc số 3</i> kết hợp vỗ tay hoặc gõ thanh phách theo tiết tấu. – Đọc <i>Bài đọc nhạc số 4</i> kết hợp vỗ tay hoặc gõ đệm theo nhịp. 4. Nhạc cụ: – Gõ đệm cho các bài hát sau: <i>Miền biển quê em, Đồng hồ của ông tôi, Về miền cổ tích, Bài hát đầu tiên</i>. – Lựa chọn nhạc cụ phù hợp để thực hiện <i>Bài thực hành số 2</i> và <i>Bài thực hành số 3</i>. 5. Lí thuyết âm nhạc: Gọi tên các hình nốt và dấu lặng trong khuôn nhạc. 6. Thường thức âm nhạc: – Kể lại câu chuyện <i>Nàng Tiên cá</i> và giọng hát điệu kì. – Giới thiệu đôi nét về đàn t'rung, mô tả động tác chơi đàn và nêu cảm nhận về âm sắc của đàn t'rung.

8.2. Các tiêu chí để phân bổ nội dung, hoạt động học tập trong một giờ học âm nhạc

Để bảo đảm việc phân bổ nội dung và HĐ âm nhạc cho các tiết dạy trên lớp từ một chủ đề trong SGK, GV cần chú ý:

– Mọi kĩ năng âm nhạc đều hình thành dần dần, từ đơn giản đến phức tạp nếu được duy trì, thực hành liên tục trong khoảng thời gian dài.

– Mỗi tiết học phải gồm nhiều HĐ đa dạng về nội dung và hình thức. Phải phối hợp các HĐ tĩnh và động, vận động tại chỗ và di chuyển, dạy học tích hợp và phân hoá, hình thức cá nhân và tập thể,... trong một tiết dạy để tránh việc giờ học thụ động và nhàm chán.

– Các nội dung dạy học muốn đạt được các YCCĐ cần bố trí trong mỗi tiết dạy và lặp lại có phát triển ở những tiết tiếp theo. Thời lượng cho mỗi HĐ phải cân đối, vừa đủ, không quá ngắn và không quá dài tránh quá tải cho HS.

– Âm nhạc là môn nghệ thuật chú trọng phát triển kĩ năng, lí thuyết chỉ phục vụ cho thực hành kĩ năng; vì vậy, cần cho HS HĐ, trải nghiệm, thực hành qua hát, nghe nhạc, vận động âm nhạc, chơi nhạc cụ, đọc nhạc,... Dạy học âm nhạc thường thức không dạy theo hướng lí thuyết mà phải tích hợp HĐ âm nhạc.

– Mỗi tiết học cần phát triển từ 2 đến 4 kĩ năng nhưng phải bảo đảm tính vừa sức của HS.

Sau đây là một ví dụ gợi ý về phân phối nội dung và HĐ âm nhạc của Chủ đề 1, SGK Âm nhạc 4. GV tham khảo và tự xây dựng các tiết dạy của mình sao cho khoa học và hợp lí.

Tiết 1	– Khởi động (3 phút) – Khám phá câu chuyện <i>Giấc mơ của Sơn Ca</i> (14 phút) – Hát <i>Bay cao tiếng hát ước mơ</i> (lời 1) (14 phút) – Cùng cố, dặn dò (4 phút)
Tiết 2	– Khởi động (3 phút) – Hát: Ôn lời 1, học hát lời 2 (12 phút) – Nhạc cụ: Luyện tập gõ thanh phách theo mẫu tiết tấu (7 phút) – Lí thuyết âm nhạc: khuông nhạc, vị trí các nốt nhạc trên khuông, khoá Son (10 phút) – Cùng cố, dặn dò (3 phút)
Tiết 3	– Khởi động (3 phút) – Ôn bài hát cả bài (7 phút) – Gõ đệm cho bài hát (10 phút) – Lí thuyết âm nhạc: Bảy nốt nhạc trên khuông (10 phút) – Hướng dẫn HS tự đánh giá (3 phút) – Cùng cố, dặn dò (2 phút)
Tiết 4	– Khởi động (4 phút) – Hát kết hợp với gõ đệm bằng thanh phách (6 phút) – Thường thức âm nhạc: Giới thiệu nhạc cụ Timpani – Nghe nhạc bài <i>Hornpipe</i> (minh hoạ) (10 phút) – Hướng dẫn HS thực hiện các nhiệm vụ trong phần <i>Nhà ga âm nhạc</i> – Đánh giá (10 phút) – Cùng cố, dặn dò, gợi ý cho Chủ đề 2 (5 phút)

VI. ÔN TẬP, KIỂM TRA ĐÁNH GIÁ CUỐI HỌC KÌ

Kiểm tra, đánh giá năng lực, phẩm chất

Thời lượng: Học kì I: 2 tiết, học kì II: 2 tiết

Mục tiêu:

- Tổng kết, đánh giá PC và năng lực của HS qua các chủ đề đã học.
- Thực hành sáng tạo bằng tổ chức biểu diễn: hát, đọc nhạc, nhạc cụ, câu chuyện âm nhạc, tăng cường năng lực sáng tạo và đoàn kết giao lưu trong HĐ nhóm.

1. Hình thức, cách kiểm tra đánh giá:

- Kiểm tra kết quả học tập chủ yếu dựa trên cơ sở thực hành (thực hành sáng tạo, cảm thụ âm nhạc, nhận xét, đánh giá), có thể phối kết hợp nhiều hình thức khác như: trắc nghiệm qua hỏi – đáp.
- HĐ kiểm tra không nên tiến hành cứng nhắc mà cần có sự linh hoạt của GV; tùy điều kiện, hoàn cảnh cụ thể, GV đưa ra những hình thức kiểm tra đa dạng, phong phú nhằm hướng đến sự ham mê, yêu thích, vui vẻ.

2. Gợi ý cách thực hiện:

Kiểm tra đánh giá cuối mỗi học kì gồm 2 tiết (theo quy định về phân trăm thời lượng cho kiểm tra đánh giá quy định trong CTTT). Gợi ý việc tổ chức kiểm tra đánh giá theo 2 phần:

• Ôn tập:

GV thực hiện ôn tập lại những vấn đề đã cho HS theo hướng gợi mở, thể hiện được NLÂN của HS. GV có thể thiết kế nội dung ôn tập thành các trò chơi vận động, hỏi – đáp, làm việc theo nhóm, tổ chức biểu diễn,... để tiết ôn tập trở nên sinh động và không cứng nhắc.

• Kiểm tra năng lực âm nhạc:

– Kiểm tra đánh giá NLÂN của HS thông qua các biểu hiện về năng lực đặc thù theo chương trình môn Âm nhạc: thể hiện âm nhạc, cảm thụ và hiểu biết âm nhạc, ứng dụng và sáng tạo âm nhạc. GV lựa chọn hình thức kiểm tra đánh giá năng lực phù hợp theo định hướng chung của chương trình, từ đó tổ chức và đặt những câu hỏi (tình huống, thực hành) phù hợp với năng lực nhận biết (giải quyết vấn đề) của HS lớp 4.

- GV đưa ra đánh giá, nhận xét và xếp loại cho cá nhân hoặc nhóm.

(Việc đánh giá học sinh theo Chương trình GDPT mới căn cứ vào Thông tư số 27/2020/TT-BGDĐT ban hành Quy định đánh giá học sinh tiểu học. Giáo viên cần chú trọng đánh giá quá trình (đánh giá thường xuyên) học tập của học sinh, từ đó có những căn cứ để đánh giá tổng kết (đánh giá định kì), qua đó thấy rõ sự phát triển về mặt phẩm chất và năng lực của mỗi học sinh có sự khác biệt qua thời gian.)

PHẦN HAI

HƯỚNG DẪN TỔ CHỨC HOẠT ĐỘNG DẠY HỌC THEO SÁCH GIÁO KHOA ÂM NHẠC 4

THỜI LƯỢNG CHỦ ĐỀ: 4 tiết

MỤC TIÊU

- **Trọng tâm:** Khám phá các âm thanh trong đời sống.

Phẩm chất:

- PC1: Yêu quê hương, yêu tổ quốc, tôn trọng các biểu trưng của đất nước.
- PC2: Yêu quý bạn bè, thầy cô; quan tâm, động viên, khích lệ bạn bè.

Năng lực chung:

- NLC1: Có ý thức về quyền và mong muốn của bản thân khi học bài hát *Bay cao tiếng hát ước mơ*.
- NLC2: Có thói quen trao đổi, giúp đỡ nhau trong học tập.
- NLC3: Biết xác định và làm rõ thông tin trong học tập.

Năng lực âm nhạc:

- NLÂN1: Gọi tên và mô phỏng được các âm thanh trong đời sống theo mẫu tiết tấu đơn giản.
- NLÂN2: Hát rõ lời và thuộc lời, biết thể hiện các nốt ngân dài, biết hát nối tiếp cho bài *Bay cao tiếng hát ước mơ*.
- NLÂN3: Vận động được cơ thể theo nhịp điệu của bài hát *Bay cao tiếng hát ước mơ* và tác phẩm *Hornpipe*.
- NLÂN4: Biết sử dụng nhạc cụ để đệm cho bài hát. Bước đầu biết chơi nhạc cụ đúng tư thế và đúng kỹ thuật.
- NLÂN5: Nhận biết và thể hiện các kí hiệu âm nhạc thông qua thực hành.
- NLÂN6: Nêu được tên và các đặc điểm của nhạc cụ timpani. Nhận biết được âm sắc của nhạc cụ khi nghe bản nhạc *Hornpipe*.

CHỦ ĐỀ 1

ƯỚC MƠ TUỔI THƠ

Khám phá

• Khám phá các âm thanh trong đời sống.

Giấc mơ của Sơn Ca

Đêm qua, Sơn Ca mơ thấy mình bay đến thành phố của tương lai. Nơi ấy có rất nhiều tàu lượn trên không trung, các khinh khí cầu đang di chuyển xung quanh những ngôi nhà cao tầng hiện đại. Xa xa bên dưới là tiếng còi tàu lao vun vút hoà lẫn âm thanh của ban nhạc học sinh. Tất cả tạo nên một không gian đầy sắc màu và nhịp điệu rộn ràng của thành phố tương lai.

• Nêu và mô phỏng các âm thanh có trong câu chuyện theo mẫu tiết tấu:

6

TỔ CHỨC HOẠT ĐỘNG DẠY HỌC:

Khám phá

Mục tiêu: NLC1, NLC2, NLÂN1.

Gợi ý:

1. Khởi động

GV giới thiệu bức tranh chủ đề và đặt câu hỏi gợi ý để HS nêu tên những sự vật có thể phát ra âm thanh.

Câu hỏi gợi ý:

- Bức tranh nói lên nội dung gì?
- Trong bức tranh có những sự vật nào tạo ra âm thanh?

2. Khám phá

GV tổ chức kể chuyện và hướng dẫn HS mô phỏng lại các âm thanh trong câu chuyện theo mẫu tiết tấu.

Gợi ý:

- Bước 1: GV kể hoặc gọi HS kể chuyện *Giấc mơ của Sơn Ca*.

BAY CAO TIẾNG HÁT ƯỚC MƠ

Nhạc về quê: Nguyễn Nam

Nhanh vừa – tự hào – trong sáng

Đỏ (Nồng) thắm khăn quàng trên màu cờ. Cuộc Đẹp
 đời em là ngàn hoa rực rỡ. Đường Rộng
 màu khăn quàng ngàn hoa rực rỡ.
 chúng em đi đẹp những ước mơ. Tổ Tổ
 cánh chim bay về những tương lai. Hát Tổ
 quốc thân yêu ngày đêm trông chờ. Bay Bay
 quốc thân yêu ngày đêm trông chờ.
 cao ngàn tiếng hát, xôn xao sóng nước trùng
 cao ngàn tiếng hát, bay cao trên những vì
 dương. Em đi, đi giữa bình thương, đi giữa mùa
 sao. Em đi, đi dưới cờ sao, biết mấy tự
 xuân, ngàn hoa thơm ngát hương. Nồng... bao. Đỏ...
 hào, cùng thêm yêu xiết

7

- Bước 2: GV đặt câu hỏi gợi mở để HS nêu được tên các âm thanh trong đời sống.

Câu hỏi gợi ý:

- Nêu tên những âm thanh trong đời sống có trong câu chuyện.
- Hãy mô phỏng các âm thanh ấy theo cách riêng của em.

3. Luyện tập, thực hành

- GV mô phỏng âm thanh có trong câu chuyện theo mẫu tiết tấu và yêu cầu HS lặp lại.
- Sau đó mời các HS khác làm mẫu và cả lớp lặp lại với các âm thanh khác trong câu chuyện.

Lưu ý: Các bước dạy học *Khám phá* theo hướng dẫn ở **Phần một V.7**.

DỤNG CỤ DẠY HỌC

Học liệu

Tranh minh họa câu chuyện *Giấc mơ của Sơn Ca*.

Dụng cụ dạy học

- Bảng tương tác (nếu có).
- Hình ảnh các sự vật tạo ra âm thanh.

ĐÁNH GIÁ

Hiểu biết và cảm thụ âm nhạc

Quan sát hình ảnh và tạo ra được âm thanh trong đời sống có trong tranh, từ đó mô phỏng các âm thanh khác trong đời sống theo mẫu tiết tấu.

TỔ CHỨC HOẠT ĐỘNG DẠY HỌC:

Hát

Mục tiêu: PC1, PC2, NLC1, NLC2, NLÂN2, NLÂN3.

Gợi ý:

1. Khởi động

GV tổ chức HĐ nhằm giúp HS khởi động giọng trước khi học hát.

Gợi ý:

GV cho HS luyện thanh với mẫu âm ngân dài bằng các nguyên âm (u, i, a, ô).

2. Khám phá

HS quan sát hình ảnh bản nhạc kết hợp với nghe bài hát, sau đó trả lời câu hỏi:

- Em hãy chỉ ra những chỗ có nốt ngân dài trong bài hát.
- Nội dung bài hát nói về điều gì?
- Hãy nói mong ước của em về thế giới ước mơ của mình.

3. Luyện tập, thực hành

GV cho HS luyện tập bài hát theo các bước dạy học *Hát* trong hướng dẫn ở **Phần một V.1.2**.

4. Vận dụng, trải nghiệm

GV chia lớp thành các nhóm và phân công các đoạn mỗi nhóm cần hát; hướng dẫn HS hát theo hình thức nối tiếp.

DỤNG CỤ DẠY HỌC

Học liệu

Tập âm thanh bài hát *Bay cao tiếng hát ước mơ*.

Dụng cụ dạy học

- Đàn phím điện tử, nhạc cụ thanh phách (nếu có).
- Bảng tương tác (nếu có).

ĐÁNH GIÁ

Thể hiện âm nhạc

- Hát được bài hát *Bay cao tiếng hát ước mơ* kết hợp vận động cơ thể theo nhịp điệu.
- Hát được bài hát theo hình thức nối tiếp.

Hiểu biết và cảm thụ âm nhạc

- Nêu được một vài thông tin về bài hát như: tên, nội dung.
- Nói lên được mong ước của bản thân về thế giới mơ ước sau khi nghe bài hát.

TỔ CHỨC HOẠT ĐỘNG DẠY HỌC:

Nhạc cụ

Nhạc cụ tiết tấu

Mục tiêu: PC2, NLC2, NLÂN4.

Gợi ý:

1. Khởi động

- GV tổ chức cho HS vận động cơ thể theo quy ước: ta = bước chân, ti ti = vỗ tay, um = đưa tay lên miệng suyt.
- GV đọc âm tiết kết hợp gõ thanh phách theo các mẫu khác nhau, HS nghe và vận động cơ thể theo quy ước.

2. Khám phá

GV đưa mẫu tiết tấu của bài lên bảng và yêu cầu HS đọc tiết tấu bằng âm tiết: ta - ti ti - um, kết hợp vận động.

3. Luyện tập, thực hành

- HS tập gõ thanh phách theo mẫu tiết tấu đã thực hiện ở phần *Khám phá*.

- Nghe bài hát kết hợp vận động.
- Tập hát thể hiện nốt ngân dài.
- Đọc lời ca theo tiết tấu của bài hát.
- Hát theo hình thức nối tiếp.
- Nội dung của bài hát nói về điều gì?
- Hãy nói lên mong ước của em về thế giới.

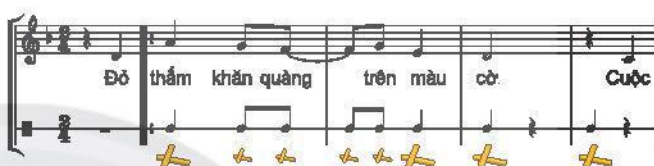

Nhạc cụ tiết tấu

- Đọc tiết tấu và luyện tập gõ thanh phách.

- Thực hành gõ đệm cho bài hát *Bay cao tiếng hát ước mơ*.

1. Khuông nhạc

Khuông nhạc gồm 5 dòng kẻ song song nằm ngang cách đều nhau tạo thành 4 khe. Thứ tự các dòng và khe được tính từ dưới lên.

8

- GV tổ chức theo nhóm để HS thực hành gõ đệm cho bài hát.

Lưu ý: Các bước dạy học *Nhạc cụ* theo hướng dẫn ở Phần một V.4.2.

TỔ CHỨC HOẠT ĐỘNG DẠY HỌC:

Lí thuyết âm nhạc

Mục tiêu: NLÂN5.

Gợi ý:

1. Khởi động

- GV tổ chức cho HS đọc nốt nhạc kết hợp kí hiệu bàn tay theo thang âm: Đồ, Rê, Mi, Pha, Son, La, Si, Đồ.
- GV thể hiện một vài mẫu âm khác nhau, HS nghe rồi lặp lại.
- Sau đó, GV mời một vài HS; mỗi HS đọc một mẫu tự tạo ra, cả lớp nghe rồi lặp lại.

2. Vị trí các nốt nhạc trên khuông nhạc

Trên khuông nhạc, nốt nhạc nằm ở dòng kẻ hoặc khe.

Nốt nhạc ở dòng kẻ

Nốt nhạc ở khe

3. Khoá Son

Khoá Son là kí hiệu được đặt ở đầu khuông nhạc, cho ta biết nốt nhạc nằm ở dòng kẻ số 2 là nốt Son.

4. Bảy nốt nhạc

Trong âm nhạc, để ghi lại độ cao thấp của âm thanh, người ta dùng 7 nốt nhạc là: Đồ, Rê, Mi, Pha, Son, La, Si.

- Gọi tên các nốt nhạc ở dòng kẻ và nốt nhạc ở khe của khuông nhạc.
- Kẻ khuông nhạc, tập viết khoá Son và 7 nốt nhạc.

2. Khám phá

– GV cho HS quan sát hình sau:

– GV đặt các câu hỏi gợi mở để cùng khám phá về khuông nhạc, nốt ở dòng kẻ, nốt ở khe, khoá Son và bảy nốt nhạc.

Câu hỏi gợi ý:

- Bàn tay của chúng ta có điểm gì tương đồng với khuông nhạc?
- Các ngón tay tương ứng với cái gì của khuông nhạc?
- Các kẽ tay tương ứng với cái gì của khuông nhạc?
- Hãy kể tên các nốt nhạc mà em biết.

- Đọc tên các nốt nằm ở dòng kẻ, các nốt nằm ở khe,...

3. Luyện tập, thực hành

- GV tổ chức cho HS nhìn thẻ có các kí hiệu và đọc tên thuật ngữ.
- GV tổ chức cho HS kẻ khuông nhạc, vẽ khoá Son và viết nốt trên khuông nhạc theo ý thích để tạo thành một giai điệu của riêng mỗi HS.

4. Vận dụng, trải nghiệm

HS quan sát các bài hát trong SGK và xác định các kí hiệu âm nhạc vừa được học.

Lưu ý: Các bước dạy học *Lí thuyết âm nhạc* theo hướng dẫn ở **Phần một V.5.1.**

DỤNG CỤ DẠY HỌC

Học liệu

Tập âm thanh bài *Bay cao tiếng hát ước mơ*.

Dụng cụ dạy học

- Đàn phím điện tử hoặc đàn piano (nếu có).
- Thanh phách.
- Bảng tương tác (nếu có).

ĐÁNH GIÁ

Thể hiện âm nhạc

Gõ được mẫu tiết tấu để đệm cho bài hát *Bay cao tiếng hát ước mơ* bằng nhạc cụ thanh phách.

Hiểu biết và cảm thụ âm nhạc

Nhận ra và gọi được tên các kí hiệu âm nhạc.

Ứng dụng và sáng tạo âm nhạc

Ghi lại một giai điệu của riêng mình dựa trên các kí hiệu âm nhạc được học.

TỔ CHỨC HOẠT ĐỘNG DẠY HỌC:

Thường thức âm nhạc

Mục tiêu: PC2, NLC2, NLC3, NLÂN6.

Gợi ý:

1. Khởi động

- GV tổ chức cho HS xem video của bản nhạc *Hornpipe*.
- Sau đó GV đặt câu hỏi để HS chia sẻ về những điều thu nhận được.
 - + Kể tên những nhạc cụ mà em biết trong video được xem.
 - + Hãy mô phỏng cách chơi những nhạc cụ đó.

Lưu ý:

- Khi tra cứu trên internet hoặc YouTube nên dùng tên đầy đủ sau “*Handel Water Music: Hornpipe*” để dễ có tác phẩm tương ứng.
- Chỉ nên cho HS nghe trích đoạn khoảng 1 phút. GV chú ý chỗ ngắt đoạn nhạc để dừng, không nên dừng đột ngột.

2. Khám phá

- GV cho HS nghe lại bản nhạc *Hornpipe* và yêu cầu HS làm động tác đánh trống nếu nghe thấy âm thanh giống như trống.
- Sau đó, GV yêu cầu HS xem hình ảnh và đặt các câu hỏi để HS khám phá về nhạc cụ timpani.
- Mô tả về hình dáng của nhạc cụ timpani.

Giới thiệu nhạc cụ nước ngoài

Tim-pa-ni (timpani)

Tim-pa-ni (trống định âm): là nhạc cụ nước ngoài, thường được sử dụng để hoà tấu trong dàn nhạc giao hưởng.

Tim-pa-ni được làm bằng đồng, hình nửa quả cầu, một mặt có căng da. Người chơi dùng dùi gỗ vào mặt tim-pa-ni để tạo ra âm thanh. Những chiếc tim-pa-ni có kích thước khác nhau sẽ cho ra các âm thanh cao thấp khác nhau.

- Nghe, cảm thụ và vận động theo nhịp điệu chủ đề tác phẩm *Horn-pai (Hornpipe)*.
- Nhạc cụ nào dưới đây đã tham gia diễn tấu trong tác phẩm *Horn-pai*?

a

b

c

Horn-pai (Hornpipe), phần 12, tổ khúc số 2 *Nhạc nước của nhạc sĩ người Đức, Han-đơn (Handel)*.

10

- Làm thế nào để tạo ra âm thanh?
- Timpani thường được chơi trong dàn nhạc gì?

3. Luyện tập, thực hành

GV cho HS vận động theo nhịp điệu của *Hornpipe* và đến đoạn có timpani chơi thì thực hiện động tác đánh trống.

Lưu ý: Các bước dạy học *Thường thức âm nhạc* theo hướng dẫn ở **Phần một V.6.2.1**.

DỤNG CỤ DẠY HỌC

Học liệu

- Hình ảnh của nhạc cụ timpani.
- Video tác phẩm *Hornpipe* có nhạc cụ timpani diễn tấu.

NHÀ GA ÂM NHẠC

1. Mô phỏng âm thanh của các đồ vật dưới đây theo mẫu tiết tấu:

2. Quan sát khuông nhạc và thực hiện các yêu cầu dưới đây:

- Gọi tên các nốt nhạc xuất hiện trên khuông nhạc.
- Nốt Son xuất hiện bao nhiêu lần?
- Nốt nhạc nào trong 7 nốt không xuất hiện ở khuông nhạc?
- Có bao nhiêu nốt ở dòng kẻ, ở khe?

3. Hát bài hát *Bay cao tiếng hát ước mơ* kết hợp vận động cơ thể theo mẫu tiết tấu:

11

Dụng cụ dạy học

- Đàn phím điện tử hoặc piano (nếu có).
- Bảng tương tác (nếu có).

ĐÁNH GIÁ

Thể hiện âm nhạc

Vận động được cơ thể theo nhịp điệu của bản nhạc *Hornpipe*.

Hiểu biết và cảm thụ âm nhạc

Nêu lên được một vài thông tin về nhạc cụ timpani.

TỔ CHỨC HOẠT ĐỘNG DẠY HỌC:

NHÀ GA ÂM NHẠC

Mục tiêu: Ôn lại các nội dung đã học.
Phát triển kỹ năng âm nhạc của HS.

Gợi ý:

- GV có thể thực hiện theo nhóm hoặc từng cá nhân, thông qua các câu hỏi trên, GV đánh giá được năng lực của HS sau khi học xong một chủ đề.
- GV có thể đặt thêm một số câu hỏi khác về các vấn đề có trong chủ đề. Chú ý nên hỏi câu hỏi dạng gợi mở như:
 - + Em có thể làm được hay không?
 - + Em thích nội dung gì?
- GV có thể đặt thêm một số câu hỏi PC sau khi học xong chủ đề thông qua phần *Khám phá, Hát, Thường thức âm nhạc*,...

Lưu ý: Các bước dạy học *Nhà ga âm nhạc* theo hướng dẫn ở **Phần một V.8**.

THỜI LƯỢNG CHỦ ĐỀ: 4 tiết MỤC TIÊU

- **Trọng tâm:** Khám phá sự hoà hợp trong âm nhạc.

Phẩm chất:

- PC1: Yêu quê hương, kính trọng và biết ơn người lao động.
- PC2: Biết yêu thương, đoàn kết với bạn bè và những người xung quanh.

Năng lực chung:

- NLC1: Hiểu được nhiệm vụ của bản thân và nhóm để kết hợp tạo ra sự hoà hợp trong âm nhạc khi tham gia HĐ khám phá, hát và chơi nhạc cụ.
- NLC2: Tích cực, chủ động, sáng tạo thông qua HĐ đọc nhạc, thường thức âm nhạc.

Năng lực âm nhạc:

- NLÂN1: Biết điều chỉnh cường độ để tạo nên sự hài hoà.
- NLÂN2: Hát rõ lời và thuộc lời, biết cách lấy hơi, duy trì được tốc độ ổn định. Phân biệt được sự giống nhau hoặc khác nhau giữa các câu hát.
- NLÂN3: Biết sử dụng nhạc cụ để đệm cho bài hát. Bước đầu biết chơi nhạc cụ đúng tư thế và đúng kĩ thuật.
- NLÂN4: Đọc đúng cao độ gam Đô trưởng, tên nốt, thể hiện đúng cao độ và trường độ bài đọc nhạc. Hiểu được các kí hiệu trong bài đọc nhạc.
- NLÂN5: Phân biệt được hình thức biểu diễn đơn ca, song ca, tốp ca, đồng ca. Vận dụng phù hợp các hình thức đơn ca, song ca, tốp ca, đồng ca trong HĐ âm nhạc.

TỔ CHỨC HOẠT ĐỘNG DẠY HỌC:

Khám phá

Mục tiêu: NLC1, NLC2, NLÂN1.

Gợi ý:

1. Khởi động

GV mở bức tranh chủ đề cho HS quan sát và đặt câu hỏi:

- Các bạn trong bức tranh đang làm gì?
- Theo em, làm thế nào để người hát, người chơi nhạc cụ và nhảy múa tạo được sự hoà hợp trong âm nhạc?

2. Khám phá

GV tổ chức HĐ để HS khám phá sự hoà hợp trong âm nhạc.

Gợi ý:

GV tổ chức HĐ bản hoà tấu trường học.

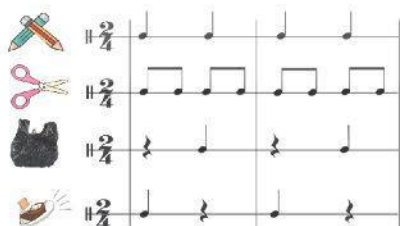
TIẾNG HÁT MÙA SANG

Đàn ca Công Khảo
Lời mới: Tô Ngọc Tồ

13

- Bước 1: HS lựa chọn một trong các đồ vật mà GV liệt kê, gồm: 2 cây bút chì, 1 túi ni lông hoặc tờ giấy không sử dụng, 1 kéo thủ công,...
- Bước 2: GV hướng dẫn HS sử dụng những dụng cụ đó để tập luyện cho mẫu tiết tấu.

- Bước 3: Tổ chức cho các nhóm thảo luận xem nhóm mình đã sử dụng dụng cụ để tạo ra âm thanh hoà hợp với các nhóm khác hay chưa, cần điều chỉnh thế nào cho phù hợp.

3. Luyện tập, thực hành

HS sử dụng mẫu tiết tấu và các dụng cụ để gõ đệm cho một số bài hát đã học.

Lưu ý: Các bước dạy học *Khám phá* theo hướng dẫn ở **Phần một V.7.**

DỤNG CỤ DẠY HỌC

Học liệu

- Bức tranh khám phá chủ đề.
- Tập âm thanh bài hát: *Khúc ca chan hoà, Bay cao tiếng hát ước mơ,...*

Dụng cụ dạy học

- Bảng tương tác (nếu có).
- Đàn phím điện tử hoặc piano (nếu có).

ĐÁNH GIÁ

Thể hiện âm nhạc

- Sử dụng được các dụng cụ sẵn có trong lớp học để hoà tấu tạo nên sự hoà hợp trong âm nhạc.
- Thể hiện đúng tiết tấu để tạo sự hoà hợp trong âm nhạc.

Hiểu biết và cảm thụ âm nhạc

Biết điều chỉnh được cường độ để tạo nên sự hài hoà.

TỔ CHỨC HOẠT ĐỘNG DẠY HỌC:

Hát

Mục tiêu: PC1, PC2, NLC1, NLÂN2.

Gợi ý:

1. Khởi động

- GV tổ chức HĐ nhằm giúp HS khởi động giọng trước khi học hát.
- GV thị phạm cho HS tiếng “hú” mà những người làm trên nương rẫy thường gọi nhau.
- GV tổ chức HĐ mô phỏng tiếng “hú”, bạn nào có tiếng “hú” ngân dài nhất là người chiến thắng.

2. Khám phá

- HS quan sát hình ảnh bản nhạc kết hợp với nghe GV đàn mẫu giai điệu hai câu hát đầu tiên. Sau đó, GV hỏi HS: Em thấy hai câu hát đầu tiên giống hay khác nhau về giai điệu?
- HS quan sát hình ảnh bản nhạc kết hợp với nghe GV đàn mẫu giai điệu hai câu hát cuối cùng. Sau đó, GV hỏi HS:

- + Em thấy hai câu hát giống hay khác nhau về giai điệu?
- + Nếu khác nhau thì khác ở chỗ nào?

3. Luyện tập, thực hành

GV cho HS luyện tập bài hát theo các bước dạy học *Hát* trong hướng dẫn ở Phần một V.1.2.

4. Vận dụng, trải nghiệm

HS thực hiện cách hát luyện sau đó thể hiện bài hát theo nhóm nhỏ.

Lưu ý: Lồng ghép giáo dục PC trách nhiệm: yêu quê hương, kính trọng và biết ơn người lao động.

TỔ CHỨC HOẠT ĐỘNG DẠY HỌC:

Nhạc cụ

Mục tiêu: PC1, NLC1, NLC2, NLÂN3.

Nhạc cụ tiết tấu

Gợi ý:

1. Khởi động

GV tổ chức trò chơi *Nghe âm thanh và đoán tên nhạc cụ*.

- GV chuẩn bị: 1 chiếc hộp rộng khoảng 30 cm, nhạc cụ thanh phách triangle.
- GV sử dụng chiếc hộp che bàn tay của mình khi chơi nhạc cụ, sau đó gõ lần lượt hai nhạc cụ và hỏi HS:
 - + Âm thanh mà em vừa nghe là của nhạc cụ nào?
 - + Em hãy mô tả hình dáng của nhạc cụ đó.
 - + Em thích âm thanh, nhạc cụ nào hơn?

2. Khám phá

GV hướng dẫn HS đọc tiết tấu và vỗ tay theo tiết tấu.

3. Luyện tập, thực hành

HS tập gõ thanh phách theo mẫu tiết tấu.

4. Vận dụng, trải nghiệm

GV tổ chức theo nhóm để HS thực hành gõ đệm cho bài hát.

Lưu ý: Các bước dạy học *Nhạc cụ* theo hướng dẫn ở Phần một V.4.2.

DỤNG CỤ DẠY HỌC

Học liệu

Tập âm thanh bài hát *Tiếng hát mùa sang*.

- Nghe bài hát kết hợp vận động.
- Tập hát thể hiện các nốt luyện.
- Hát với hình thức đối đáp.
- Hát kết hợp vỗ tay theo nhịp.

- Câu hát nào trong bài mô tả thiên nhiên cùng hoà ca?
- Theo em, ca hát khi lao động giúp ích gì cho chúng ta?

Nhạc cụ

I. Nhạc cụ tiết tấu

- Đọc tiết tấu và luyện tập gõ thanh phách.

- Thực hành gõ đệm cho bài *Tiếng hát mùa sang*.

II. Nhạc cụ giai điệu

Lựa chọn nhạc cụ phù hợp với điều kiện dạy học của địa phương

1. Ri-coóc-đơ (Recorder)

a. Cấu tạo:

Ri-coóc-đơ là nhạc cụ hơi làm bằng gỗ hoặc nhựa, gồm 3 phần: phần đầu, phần thân và phần đuôi. Phần đầu có miệng thổi. Phần thân có bảy lỗ tạo âm: lỗ số 1 đến số 6 ở mặt trước, lỗ số 0 ở mặt sau. Phần đuôi có lỗ số 7 lệch về phía bên phải.

14

Dụng cụ dạy học

- Đàn phím điện tử, nhạc cụ thanh phách (nếu có).
- Bảng tương tác (nếu có).

ĐÁNH GIÁ

Thể hiện âm nhạc

Hát được bài hát *Tiếng hát mùa sang*.

Hiểu biết và cảm thụ âm nhạc

- Biết vận động cơ thể phù hợp với nhịp điệu.
- Nhận biết được các câu, đoạn trong bài hát *Tiếng hát mùa sang*.
- Sử dụng được nhạc cụ để gõ đệm cho bài hát *Tiếng hát mùa sang*.

Nhạc cụ giai điệu

Recorder

Gợi ý:

b. Cách sử dụng:

Đặt phần đầu ri-coóc-đơ lên môi, thổi hơi nhẹ nhàng, bấm ngón tay vào các lỗ ở phần thân để tạo âm.

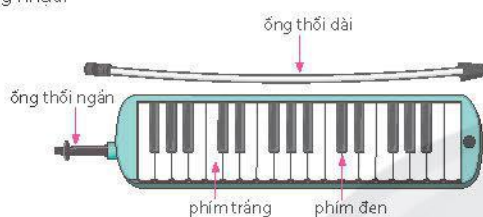
c. Cách bảo quản:

Dùng khăn sạch lau miệng thổi trước và sau khi sử dụng, dùng túi cất giữ ri-coóc-đơ để chống trầy xước.

2. Kèn phím

a. Cấu tạo:

Kèn phím là nhạc cụ thổi hơi có phím bấm; đầu kèn có gắn ống thổi bằng nhựa.

b. Cách sử dụng:

Đặt kèn trên mặt phẳng hoặc giữ trên tay trái, dùng miệng thổi hơi vào ống thổi, tay phải bấm phím để tạo âm thanh.

c. Cách bảo quản:

Dùng khăn sạch lau ống thổi trước và sau khi sử dụng, dùng hộp hoặc túi đựng kèn phím để chống trầy xước.

15

1. Khởi động

GV cho HS xem hình ảnh người thổi recorder; sau đó hướng dẫn HS dùng bút chì hoặc thước kẻ bắt chước hình ảnh người thổi sáo trên hình ảnh.

2. Khám phá

GV giới thiệu về cấu tạo của recorder; sau đó vẽ hình ảnh mặt trước và sau của sáo lên bảng nhưng thiếu các lỗ bấm. GV mời HS lên bảng vẽ bổ sung các lỗ bấm vào đúng vị trí. HS trong lớp nhận xét và chỉnh sửa cho bạn.

3. Luyện tập, thực hành

HS luyện tập cách đặt tay, đặt môi, cách bảo quản nhạc cụ khi sử dụng xong.

4. Vận dụng, trải nghiệm

GV mời một số HS lên làm mẫu cách cầm và đặt tay khi thổi recorder; cách bảo quản nhạc cụ; các bạn còn lại quan sát và nhận xét.

Lưu ý: Các bước dạy học *Nhạc cụ* theo hướng dẫn ở Phần một V.4.2.

Kèn phím

Gợi ý:

1. Khởi động

GV tổ chức trò chơi *Chuyển động theo âm thanh cao, thấp* của kèn phím:

- GV sử dụng kèn phím thổi mẫu nốt cao, thấp cho HS nghe và phân biệt.
- GV đưa ra quy ước: khi GV thổi nốt cao thì cả lớp sẽ đứng lên, vươn người cao; khi GV thổi nốt thấp thì cả lớp sẽ ngồi xuống. GV thổi nốt cao, thấp trên kèn phím một cách ngẫu hứng để HS tham gia vào trò chơi.

2. Khám phá

GV giới thiệu về cấu tạo, cách sử dụng, cách bảo quản của kèn phím.

3. Luyện tập, thực hành

HS luyện tập cách đặt tay, đặt môi, cách bảo quản nhạc cụ khi sử dụng xong.

4. Vận dụng, trải nghiệm

GV mời một số HS lên làm mẫu cách cầm kèn phím, đặt tay, đặt môi, cách bảo quản nhạc cụ khi sử dụng xong; các bạn còn lại quan sát và nhận xét.

Lưu ý: Các bước dạy học *Nhạc cụ* theo hướng dẫn ở Phần một V.4.2.

DỤNG CỤ DẠY HỌC

Học liệu

- Hình ảnh recorder hoặc kèn phím.
- Bài đọc nhạc số 1.

Dụng cụ dạy học

- Đàn phím điện tử, nhạc cụ recorder hoặc kèn phím (nếu có).
- Bảng tương tác (nếu có).

ĐÁNH GIÁ

Hiểu biết và cảm thụ âm nhạc

- Nhận biết được hình dáng, cấu tạo của recorder, kèn phím.
- Biết bảo quản nhạc cụ và chơi nhạc cụ đúng tư thế.

Thể hiện âm nhạc

Đọc nhạc đúng cao độ.

TỔ CHỨC HOẠT ĐỘNG DẠY HỌC:

Đọc nhạc

Mục tiêu: NLC2, NLÂN4.

Gợi ý:

1. Khởi động

Đọc bài thơ theo tiết tấu:

Cuộc đời đẹp sao mỗi khi vang lời ca,

Những lúc em cười ngân khúc hát
chan hoà.

Nụ hồng đỏ tươi ngát hương cùng
ngàn hoa,

Mỗi lúc hoa cười mang sắc hương
muôn nhà.

2. Khám phá

HS quan sát bài đọc nhạc để trả lời cho các câu hỏi:

- Bài đọc nhạc số 1 có bao nhiêu khuôn nhạc?
- Trong bảy nốt nhạc đã học, nốt nào không xuất hiện trong bài đọc nhạc?
- Nốt nhạc nào cao nhất, nốt nhạc nào thấp nhất trong bài đọc nhạc?

3. Luyện tập, thực hành

HS luyện tập đọc gam Đô trưởng, mẫu tiết tấu và Bài đọc nhạc số 1.

4. Vận dụng, trải nghiệm

Đọc bài đọc nhạc theo hình thức cá nhân, nhóm. Đọc nhạc kết hợp gõ đệm.

Lưu ý: Các bước dạy học Đọc nhạc theo hướng dẫn ở Phần một V.3.2.

Độc nhạc

• Luyện đọc gam Đô trưởng:

• Luyện tập mẫu tiết tấu:

• Thực hành đọc nhạc:

Bài đọc nhạc số 1

- Bài đọc nhạc số 1 có bao nhiêu khuôn nhạc?
- Trong bảy nốt nhạc đã học, nốt nào không xuất hiện trong bài đọc nhạc?
- Nốt nhạc nào cao nhất, nốt nhạc nào thấp nhất trong bài đọc nhạc?

Thường thức
âm nhạc

Một số hình thức biểu diễn hát

Đơn ca: một người hát

Song ca: hai người hát

16

TỔ CHỨC HOẠT ĐỘNG DẠY HỌC:

Thường thức âm nhạc

Mục tiêu: PC2, NLC1, NLC2, NLÂN5.

Gợi ý:

1. Khởi động

GV tổ chức trò chơi *Tôi cần*. Cách chơi như sau:

- GV: Tôi cần, tôi cần.
- HS: Cần gì, cần gì?
- GV: Tôi cần HS đứng thành nhóm 2 người trong 5 giây.
- GV tiếp tục đưa ra các yêu cầu HS thành lập nhóm 1 người, 5 người, 10 người,...

2. Khám phá

- GV trình chiếu hình ảnh đơn ca, song ca, tốp ca, đồng ca sau đó đặt câu hỏi:

Tốp ca: một nhóm người hát

Đồng ca: nhiều người hát

- Em hãy cho biết hình thức biểu diễn hát nào có nhiều người tham gia nhất.
- Trình bày bài hát *Tiếng hát mùa sang* với hình thức tốp ca.

NHÀ GA ÂM NHẠC

- Em hãy cùng bạn tạo mẫu vận động (vỗ tay, giậm chân,...) để đệm cho cho bài *Tiếng hát mùa sang* theo tiết tấu sau:

- Dùng nhạc cụ gõ tùy chọn để đệm cho Bài đọc nhạc số 1.

- Hát bài *Tiếng hát mùa sang* theo hình thức song ca kết hợp vỗ tay theo mẫu:

17

- + Điểm khác nhau trong những hình ảnh là gì?
- + Hình nào có ít người nhất, hình nào có nhiều người nhất?

– GV giới thiệu về hình thức hát đơn ca, song ca, tốp ca, đồng ca.

3. Luyện tập, thực hành

Các tổ thành lập nhóm đơn ca, song ca, tốp ca sau đó giới thiệu về nhóm của mình đang tập hợp thuộc hình thức biểu diễn nào.

4. Vận dụng, trải nghiệm

Các nhóm được thành lập luyện tập bài hát *Tiếng hát mùa sang* sau đó GV mời một số nhóm biểu diễn.

Lưu ý: Các bước dạy học *Thường thức âm nhạc* theo hướng dẫn ở **Phần một V.6.5.1.**

DỤNG CỤ DẠY HỌC

Học liệu

Hình ảnh một số hình thức biểu diễn hát.

Dụng cụ dạy học

- Đàn phím điện tử hoặc piano (nếu có).
- Bảng tương tác (nếu có).

ĐÁNH GIÁ

Thể hiện âm nhạc

Hát bài *Tiếng hát mùa sang* theo một số hình thức biểu diễn.

Ứng dụng và sáng tạo âm nhạc

Biết chia sẻ hiểu biết về một số hình thức biểu diễn hát.

TỔ CHỨC HOẠT ĐỘNG DẠY HỌC:

Nhà ga âm nhạc

Mục tiêu: Ôn lại các nội dung đã học. Phát triển kỹ năng âm nhạc của HS.

Gợi ý:

– GV có thể thực hiện theo nhóm hoặc từng cá nhân, thông qua các câu hỏi trên, GV đánh giá được năng lực của HS sau khi học xong một chủ đề.

– GV có thể đặt thêm một số câu hỏi khác về các vấn đề có trong chủ đề. Chú ý nên hỏi câu hỏi dạng gợi mở như:

+ Em thích nội dung gì?

+ Em có thể làm được hay không?

– GV có thể đặt thêm một số câu hỏi PC sau khi học xong chủ đề thông qua phần *Khám phá, Hát, Thường thức âm nhạc*,...

Lưu ý: Các bước dạy *Nhà ga âm nhạc* học theo hướng dẫn ở **Phần một V.8.**

THỜI LƯỢNG CHỦ ĐỀ: 4 tiết

MỤC TIÊU

- **Trọng tâm:** Khám phá sự đa dạng của âm thanh trong âm nhạc.

Phẩm chất:

- PC1: Yêu thiên nhiên và có những việc làm thiết thực bảo vệ thiên nhiên.
- PC2: Có ý thức bảo quản, giữ gìn đồ dùng học tập.

Năng lực chung:

- NLC1: Nhận biết và bày tỏ được tình cảm và cảm xúc của bản thân.
- NLC2: Giải quyết vấn đề và sáng tạo.

Năng lực âm nhạc:

- NLÂN1: Mô phỏng được các âm thanh trong đời sống và trong âm nhạc.
- NLÂN2: Hát đúng cao độ, trường độ, sắc thái. Hát rõ lời, thuộc lời, nêu được tên bài hát và tên tác giả. Biết hát kết hợp gõ đệm.
- NLÂN3: Biết lắng nghe và biểu lộ cảm xúc; biết vận động cơ thể hoặc gõ đệm phù hợp với nhịp điệu. Bước đầu cảm nhận được vẻ đẹp của tác phẩm âm nhạc, biết tưởng tượng khi nghe nhạc. Nêu được tên bản nhạc và tên tác giả.
- NLÂN4: Bước đầu chơi nhạc cụ đúng tư thế, đúng kĩ thuật; thể hiện đúng cao độ, trường độ các bài tập tiết tấu và giai điệu; duy trì được tốc độ ổn định. Biết chơi nhạc cụ với hình thức độc tấu, hoà tấu. Biết sử dụng nhạc cụ để đệm cho bài hát.
- NLÂN5: Nhận biết và thể hiện được một số kí hiệu âm nhạc thông qua thực hành.

TỔ CHỨC HOẠT ĐỘNG DẠY HỌC:

Khám phá

Mục tiêu: NLC2, NLÂN1.

Gợi ý:

1. Khởi động

GV tổ chức trò chơi diễn kịch *Cô bé quàng khăn đỏ*:

- GV chọn một HS đóng vai Cô bé quàng khăn đỏ và một HS đóng vai Sói.
- Hai diễn viên diễn đoạn: Sói giả làm bà bị bệnh và Cô bé quàng khăn đỏ đến thăm. (HS đóng vai Cô bé quàng khăn đỏ phải thể hiện giọng nói trong trẻo, HS đóng vai Sói phải thể hiện giọng nói trầm).
- Qua trò chơi, GV khơi gợi để HS nhận xét thể nào là âm thanh trầm ấm, âm thanh trong trẻo. Từ khái niệm đó, GV dẫn chuyển qua HĐ khám phá.

2. Khám phá

GV dùng những hình ảnh trong tranh chủ đề để tạo tình huống và đặt câu hỏi giúp HS tự giải quyết vấn đề.

MẶT TRỜI BAY

Văn phôi Nhạc: Phạm Tuyên
Lời: Thơ Nguyễn Thị Bích Hạnh

Mặt Trời muốn mình bay, náu mây làm dù trắng. Mặt Trời muốn mình xinh, soi bóng hồ làm duyên. Mặt Trời muốn học bài, nâng thập thò cửa lớp. Mặt Trời muốn tắm mát, lặn xuống biển trong xanh. Như nụ hoa tươi xinh, mọc lên từ đáy biển. Thấy trong lùm quả chín, Mặt Trời hồng đang bay.

19

3. Luyện tập, thực hành

Gợi ý:

- GV cho HS quan sát các nhân vật và nêu nhận định nhân vật nào có giọng hát trầm ấm, nhân vật nào có giọng hát trong trẻo, và yêu cầu HS dùng giọng mô phỏng lại âm thanh của các nhân vật đó.
- Sau đó, GV chia nhóm HS, sử dụng hình ảnh của các nhân vật với nhiều độ tuổi, giới tính (già, trẻ, thanh niên, phụ nữ,...), và sự vật (nhạc cụ, vật dụng,...) để các nhóm thảo luận và xác định nhân vật, sự vật nào có âm thanh trầm ấm, âm thanh trong trẻo.

4. Vận dụng, trải nghiệm

Dựa vào tranh khám phá, mỗi nhóm HS sẽ nhập vai các nhân vật trong tranh (thầy giáo và HS) để trình bày một bài hát đã học với chất giọng của nhân vật.

Lưu ý: Các bước dạy học *Khám phá* theo hướng dẫn ở **Phần một V.7**.

DỤNG CỤ DẠY HỌC

Học liệu

- Bức tranh mô tả hình ảnh thầy giáo và các em HS đang sinh hoạt văn nghệ, một vài HS đang trồng cây. Các HĐ trong tranh chủ đề sẽ là chất liệu để khai thác mục tiêu âm nhạc của chủ đề.
- Hình ảnh các sự vật có tích hợp âm thanh trầm ấm, âm thanh trong trẻo.

Dụng cụ dạy học

Bảng tương tác (nếu có), file powerpoint trình chiếu,...

ĐÁNH GIÁ

Hiểu biết và cảm thụ âm nhạc

Nhận biết và mô phỏng được âm thanh trầm ấm, âm thanh trong trẻo.

TỔ CHỨC HOẠT ĐỘNG DẠY HỌC:

Hát

Mục tiêu: PC1, NLC1, NLÂN2.

Gợi ý:

1. Khởi động

HS nghe bài hát *Mặt Trời bay* kết hợp vận động hay gõ đệm.

2. Khám phá

- HS khám phá, tìm hiểu tên tác giả, nêu tính chất bài hát, so sánh sự giống nhau và khác nhau của các câu hát,...
- GV có thể trình chiếu một số video hoặc hình ảnh thiên nhiên với ánh sáng rực rỡ của Mặt Trời,... để HS cảm nhận vẻ đẹp; thông qua đó giáo dục HS biết yêu quý và bảo vệ thiên nhiên.

3. Luyện tập, thực hành

Các bước dạy học *Hát* theo hướng dẫn ở Phần một V.1.2.

4. Vận dụng, trải nghiệm

HS hát với các hình thức đơn ca, song ca,...; sáng tạo động tác phụ hoạ,...

TỔ CHỨC HOẠT ĐỘNG DẠY HỌC:

Nghe nhạc

Mục tiêu: PC1, NLC1, NLC2, NLÂN3. Thông qua HĐ nghe, cảm thụ và vận động theo trích đoạn *Morning mood*, giúp HS cảm nhận được vẻ đẹp của bình minh qua giai điệu trong sáng, êm ái.

Gợi ý:

1. Khởi động

GV và HS cùng vận động theo nhạc nền bài hát *Mặt Trời bay*.

2. Khám phá

- HS nghe trích đoạn bài *Morning mood* (*Tâm trạng buổi sáng*).
- HS nêu cảm nhận về trích đoạn.

3. Luyện tập, thực hành

GV và HS nghe nhạc và vận động theo trích đoạn (HS phản ứng theo GV).

4. Vận dụng, trải nghiệm

- HS tham gia biểu diễn theo hình thức tập thể, cá nhân.
- HS sáng tạo vận động theo cách riêng.

Lưu ý: Các bước dạy học *Nghe nhạc* theo hướng dẫn ở Phần một V.2.2.

DỤNG CỤ DẠY HỌC

Học liệu

- Nhạc trích đoạn *Morning mood*.
- Văn bản nhạc bài *Mặt Trời bay*.
- Beat nhạc bài hát *Mặt Trời bay*.

Dụng cụ dạy học

- Đàn phím điện tử hoặc piano (nếu có).
- Máy tính, loa.

- Nghe bài hát kết hợp vận động.
- Tập hát thể hiện cách hát ngân dài.
- Hát kết hợp vận động phụ hoạ.
- Hát kết hợp gõ đệm theo phách.

- Nếu cảm nghĩ của em về Mặt Trời trong bài hát.
- Em cần làm gì để bảo vệ thiên nhiên?

Nghe nhạc

TÂM TRẠNG BUỔI SÁNG (Morning mood)^(*)

Ét-va Gô-rây (Edvard Grieg)

- Nghe, cảm thụ và vận động theo giai điệu bản nhạc *Tâm trạng buổi sáng*.
- Nêu cảm nhận sau khi nghe bản nhạc.

Nhạc cụ

I. Nhạc cụ tiết tấu

- Đọc tiết tấu và luyện tập gõ cát-ta-nét.

- Thực hành gõ đệm cho bài *Mặt Trời bay*.

(*) *Morning mood* là bản nhạc không lời của nhạc sĩ người Na Uy, Ét-va Gô-rây (Edvard Grieg).

20

- Nhạc cụ gõ đơn giản: maracas, thanh phách,...

Morning mood (Edvard Grieg)

Morning mood là trích đoạn của vở kịch kinh điển *Peer Gynt*. Đây là một trong những giai điệu cổ điển được dùng nhiều nhất trong các chương trình truyền hình và phim ảnh. Bài hát sử dụng thang âm ngũ cung cùng giai điệu êm ái đem đến một buổi sáng tràn đầy năng lượng cho người nghe.

ĐÁNH GIÁ

Thể hiện âm nhạc

Hát được bài hát *Mặt Trời bay*.

Hiểu biết và cảm thụ âm nhạc

- Nghe và vận động phù hợp với nhạc.
- Nêu cảm nhận về trích đoạn *Morning mood*.

II. Nhạc cụ giai điệu

1. Rì-coóc-đơ

- Thế bấm nốt Si:

Nốt Si thể hiện bằng thế bấm lỗ số 0 và số 1.

- Luyện tập

Bài thực hành số 1

2. Kèn phím

- Giới thiệu phím Đô:

Phím Đô là phím trắng liền kề bên trái nhóm hai phím đen.

TỔ CHỨC HOẠT ĐỘNG DẠY HỌC:

Nhạc cụ

Mục tiêu: PC2, NLÂN4.

Nhạc cụ tiết tấu

Gợi ý:

1. Khởi động

Đọc bài thơ *Nói với em* của tác giả Vũ Quần Phương theo tiết tấu:

2. Khám phá

HS tìm hiểu tiết tấu mẫu đệm, so sánh tiết tấu mẫu đệm với mẫu tiết tấu đọc bài thơ.

3. Luyện tập, thực hành

- HS tập gõ castanet theo mẫu tiết tấu.
- HS hát kết hợp gõ đệm castanet theo mẫu.

Nói với em

Vũ Quần Phương

Nếu nhắm mắt trong vườn lộng gió,
Sẽ được nghe thấy tiếng chim hay,
Tiếng lách rích chim sâu trong lá,
Con chìa vôi vừa hót vừa bay.
Nếu nhắm mắt nghe bà kể chuyện,
Sẽ được nhìn thấy các bà tiên,
Thấy chú bé đi hái bầy dậm,
Quả thị thơm, cô Tấm rất hiền.
Nếu nhắm mắt nghĩ về cha mẹ,
Đã nuôi em khôn lớn từng ngày,
Tay bông bế, sớm khuya vất vả,
Mắt nhắm rồi, lại mở ra ngay.

4. Vận dụng, trải nghiệm

- HS tham gia biểu diễn theo hình thức tập thể, cá nhân.
- HS sáng tạo gõ đệm theo cách riêng (đệm bằng bộ gõ cơ thể hay sử dụng nhạc cụ gõ khác).

Lưu ý: Các bước dạy học *Nhạc cụ* theo hướng dẫn ở Phần một V.4.2.

Nhạc cụ giai điệu

Recorder

Gợi ý:

1. Khởi động

GV tổ chức trò chơi *Tiếng hót Sơn ca*:

- GV tạo mẫu tiết tấu, HS thổi recorder theo mẫu tiết tấu để giả tiếng chim (thổi tự nhiên, không bấm lỗ tạo âm).
- GV chú ý nhắc HS điều tiết hơi thổi thật nhẹ để tạo âm thanh êm tai.

2. Khám phá

HS nghe hướng dẫn cách thể hiện nốt Si.

3. Luyện tập, thực hành

HS luyện tập *Bài thực hành số 1*.

4. Vận dụng, trải nghiệm

HS trình bày *Bài thực hành số 1* theo hình thức cá nhân, nhóm.

Lưu ý: Các bước dạy học *Nhạc cụ* theo hướng dẫn ở **Phần một V.4.2.**

Kèn phím

Gợi ý:

1. Khởi động

GV tổ chức trò chơi *Thi lắp kèn phím*:

- HS chia thành nhóm, mỗi nhóm lần lượt cử một bạn tham gia cuộc thi.
- Kèn phím được tháo rời ống thổi, số lượng kèn tương ứng số HS tham gia.
- HS tham gia sẽ tìm ống thổi trong các hộp kín (số lượng hộp cho mỗi HS tham gia tùy GV); trong số các hộp, chỉ một hộp có chứa ống thổi của kèn.
- Khi bắt đầu có hiệu lệnh, HS sẽ tìm ống thổi trong hộp để lắp vào kèn. HS nào lắp xong trước sẽ thắng.

2. Khám phá

HS nghe hướng dẫn cách thể hiện nốt Đô.

3. Luyện tập, thực hành

HS luyện tập *Bài thực hành số 1*.

4. Vận dụng, trải nghiệm

HS trình bày *Bài thực hành số 1* theo hình thức cá nhân, nhóm.

Lưu ý: Các bước dạy học *Nhạc cụ* theo hướng dẫn ở **Phần một V.4.2.**

TỔ CHỨC HOẠT ĐỘNG DẠY HỌC:

Lí thuyết âm nhạc

Mục tiêu: NLÂN5.

Gợi ý:

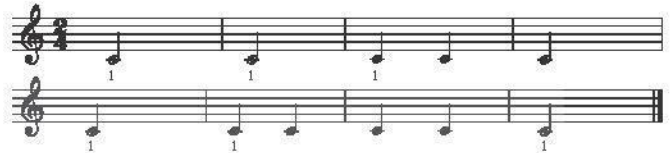
1. Khởi động

- HS chia nhóm, mỗi nhóm cử một thành viên dự thi vẽ khuôn nhạc có khoá Son lên bảng.
- Khi có hiệu lệnh, HS sẽ dùng thước kẻ và phấn để vẽ khuôn nhạc có khoá Son.

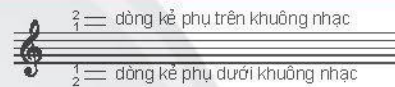
• Luyện tập

Bài thực hành số 1

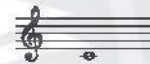

Dòng kẻ phụ

Dòng kẻ phụ là những dòng kẻ ngắn được đặt ở trên hoặc ở dưới khuôn nhạc, để ghi các nốt nhạc cao hơn hoặc thấp hơn các nốt nằm trong khuôn nhạc.

Ví dụ: Nốt Đô nằm ở dòng kẻ phụ thứ nhất dưới khuôn nhạc.

• Chỉ ra các nốt nhạc nằm ở dòng kẻ phụ trong bài hát *Mặt Trời bay*.

22

- Hết thời gian quy định, nhóm vẽ đúng và đẹp nhất sẽ thắng.

2. Khám phá

- Từ trò chơi, HS nhắc lại khái niệm khuôn nhạc.
- HS quan sát tranh khuôn nhạc có dòng kẻ phụ để phát hiện ra những điểm mới trên khuôn nhạc (dòng kẻ phụ).
- HS nắm bắt khái niệm về dòng kẻ phụ.
- HS quan sát tranh khuôn nhạc có nốt Đô và ghi nhận vị trí nốt Đô trên khuôn nhạc.

3. Luyện tập, thực hành

HS chỉ ra các nốt nhạc nằm ở dòng kẻ phụ trong bài hát *Mặt Trời bay*, cho biết số lượng nốt Đô có trong bài hát.

NHÀ GA ÂM NHẠC

- Em hãy nêu tên một số nhạc cụ phát ra âm thanh trầm âm, một số nhạc cụ phát ra âm thanh trong trẻo.
- Em hãy cùng bạn hát bài *Mặt Trời bay* với các hình thức sau:
 - Hát nối tiếp.
 - Hát kết hợp vỗ tay theo nhịp.
- Nêu tên nhạc sĩ sáng tác bản nhạc *Tâm trạng buổi sáng*.
- Chọn loại nhạc cụ đã học và thực hành theo mẫu:
 - Kèn phím

Ri-coóc-đơ

23

4. Vận dụng, trải nghiệm

HS vẽ trên giấy hoặc bảng con khuôn nhạc có nốt Đô.

Lưu ý: Các bước dạy học *Lí thuyết âm nhạc* theo hướng dẫn ở Phần một V.5.1.

DỤNG CỤ DẠY HỌC

Học liệu

Hình ảnh khuôn nhạc có dòng kẻ phụ, khuôn nhạc có nốt Đô.

Dụng cụ dạy học

- Bảng tương tác (nếu có).
- Giấy vẽ hoặc bảng con.

ĐÁNH GIÁ

Hiểu biết và cảm thụ âm nhạc

- Nhận biết, hiểu được công dụng của dòng kẻ phụ.
- Nhận biết được nốt Đô trên khuôn nhạc.

Thể hiện âm nhạc

Ghi được dòng kẻ phụ và vị trí nốt Đô trên khuôn nhạc.

TỔ CHỨC HOẠT ĐỘNG DẠY HỌC:

Nhà ga âm nhạc

Mục tiêu: Ôn lại nội dung đã học. Phát triển kĩ năng âm nhạc của HS.

Gợi ý:

- GV có thể thực hiện theo nhóm hoặc từng cá nhân, thông qua các câu hỏi trên, GV đánh giá được năng lực của HS sau khi học xong một chủ đề.
- GV có thể đặt thêm một số câu hỏi khác về các vấn đề có trong chủ đề. Chú ý nên hỏi câu hỏi dạng gợi mở như:

+ Em thích nội dung gì?

+ Em có thể làm được hay không?

Lưu ý: Các bước dạy học *Nhà ga âm nhạc* theo hướng dẫn ở Phần một V.8.

THỜI LƯỢNG CHỦ ĐỀ: 4 tiết MỤC TIÊU

- **Trọng tâm:** Khám phá sự đa dạng về tính chất âm nhạc.

Phẩm chất:

- PC1: Yêu thương, chăm sóc người thân trong gia đình.
- PC2: Thường xuyên tham gia các công việc của gia đình vừa sức với bản thân.

Năng lực chung:

- NLC1: Nhận biết và bày tỏ được tình cảm, cảm xúc của bản thân thông qua các HĐ khám phá, hát, thưởng thức âm nhạc.
- NLC2: Hiểu được nhiệm vụ của bản thân và nhóm để kết hợp tạo ra sự hoà hợp trong âm nhạc khi tham gia HĐ khám phá, hát, đọc nhạc.
- NLC3: Nhận xét được ý nghĩa của các HĐ khám phá, hát, thưởng thức âm nhạc.

Năng lực âm nhạc:

- NLÂN1: Kể được tên những bài hát có tính chất rộn ràng, vui tươi; vận động cơ thể phù hợp với tính chất của bài hát.
- NLÂN2: Cảm nhận được tình cảm của bài hát; hát đúng cao độ, trường độ, sắc thái. Hát rõ lời và thuộc lời; biết cách lấy hơi; duy trì được tốc độ ổn định; biết hát với các hình thức đơn ca, song ca, tốp ca, đồng ca.
- NLÂN3: Đọc đúng cao độ gam Đô trưởng; đọc đúng tên nốt; thể hiện đúng cao độ và trường độ bài đọc nhạc; hiểu được các kí hiệu trong bài đọc nhạc; biết đọc nhạc kết hợp gõ đệm.
- NLÂN4: Nêu được đôi nét về cuộc đời nhạc sĩ và kể tên một vài ca khúc tiêu biểu; cảm nhận được vẻ đẹp của giai điệu và lời ca trong ca khúc.

TỔ CHỨC HOẠT ĐỘNG DẠY HỌC: Khám phá

Mục tiêu: NLC1, NLC2, NLC3, NLÂN1.

Gợi ý:

1. Khởi động

GV tổ chức trò chơi *Đen và đỏ*:

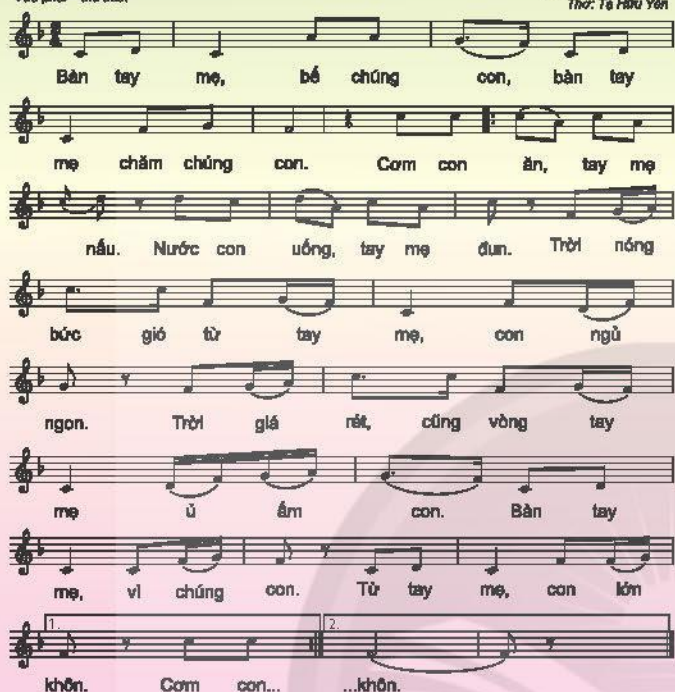
- GV chia lớp thành 4 – 5 nhóm. Mỗi nhóm sẽ được phát 2 tờ giấy màu đen và màu đỏ, GV quy ước màu đen là đại diện cho những bài hát có tính chất nhẹ nhàng, sâu lắng; màu đỏ là đại diện có những bài hát có tính chất rộn ràng, vui tươi.
- GV sẽ mở nhạc hoặc đàn trích đoạn những bài hát mà các em đã học có tính chất nhẹ nhàng, sâu lắng và rộn ràng, vui tươi; khi nhạc dừng các nhóm sẽ đưa tờ giấy màu đen hoặc màu đỏ tương ứng với tính chất của bài hát.

BÀN TAY MẸ

Vào phết – the thật

Nhạc: Bùi Đình Thảo
Thơ: Tạ Hữu Yên

25

- GV đặt những câu hỏi để HS nhận xét về tính chất âm nhạc như:
 - + Âm nhạc rộn ràng, vui tươi thường có tốc độ như thế nào?
 - + Âm nhạc nhẹ nhàng, sâu lắng và rộn ràng, vui tươi khác nhau như thế nào?
 - + Em thích âm nhạc có tính chất như thế nào?

2. Khám phá

GV tổ chức trò chơi *Đóng vai*:

- GV dùng hình ảnh trong bức tranh chủ đề để tạo tình huống giúp HS tự giải quyết vấn đề (GV hỏi HS về các nhân vật trong bức tranh chủ đề: Là ai? Đang làm gì?).
- HĐ theo nhóm: bố chơi đàn guitar, anh chơi kèn phím, chị thổi recorder, mẹ và em nhảy múa; các nhân vật sẽ cùng vận động theo tính chất âm nhạc rộn ràng, vui tươi.
- GV mời những nhóm đóng vai và vận động phù hợp nhất biểu diễn cho cả lớp xem.

Lưu ý: HS có thể sáng tạo bằng cách sử dụng những đồ vật xung quanh mình để mô phỏng HĐ chơi nhạc cụ.

3. Luyện tập, thực hành

GV đặt câu hỏi để HS kể tên những bài hát có tính chất rộn ràng, vui tươi mà em biết sau đó mời HS thể hiện một đoạn ngắn bài hát mà em vừa nêu.

Lưu ý: Các bước dạy học *Khám phá* theo hướng dẫn ở **Phần một V.7**.

DỤNG CỤ DẠY HỌC

Học liệu

- Bức tranh khám phá chủ đề.
- Các tệp âm thanh các bài hát có tính chất nhẹ nhàng, sâu lắng; rộn ràng, vui tươi.

Dụng cụ dạy học

- Bảng tương tác (nếu có).
- Đàn phím điện tử hoặc piano (nếu có).

ĐÁNH GIÁ

Hiểu biết và cảm thụ âm nhạc

- Kể được tên những bài hát có tính chất rộn ràng, vui tươi.
- Vận động được cơ thể phù hợp với tính chất và nhân vật đóng vai.

TỔ CHỨC HOẠT ĐỘNG DẠY HỌC:

Hát

Mục tiêu: PC1, PC2, NLC1, NLC2, NLC3, NLÂN2.

Gợi ý:

1. Khởi động

GV tổ chức trò chơi *Hãy làm theo tôi*, cách chơi như sau:

- Trong thời gian 3 phút, HS tự sáng tạo ra động tác bế em bé, bón cơm, uống nước, quạt, ôm.
- Sau đó, GV mở tệp âm thanh bài hát *Bàn tay mẹ*, HS vận động các động tác mình vừa sáng tạo theo lời bài hát.

- Tiếp theo GV mời một HS bất kì lên làm quản trò. Tất cả các bạn còn lại sẽ làm động tác theo người quản trò.
- GV có thể mời 3 – 4 HS lên làm quản trò, mục đích nhằm giúp cho HS vận động và được nghe bài hát nhiều lần.

2. Khám phá

- GV đưa ra các câu hỏi khơi gợi nhằm giúp HS nêu được cảm nhận của mình về bài hát.
- GV dùng hình ảnh bản nhạc bài hát *Bàn tay mẹ* để HS tìm những từ có hai nốt nhạc. GV giải thích những từ có hai nốt nhạc là những từ hát luyện.

3. Luyện tập, thực hành

- GV cho HS luyện tập bài hát theo các bước dạy học *Hát* trong hướng dẫn ở Phần một V.1.2.
- HS thực hiện cách hát luyện sau đó thể hiện bài hát theo hình thức đơn ca, song ca, tốp ca.

Lưu ý: Lồng ghép giáo dục PC nhân ái, chăm chỉ luôn kính trọng, biết giúp đỡ bố mẹ và những người xung quanh.

TỔ CHỨC HOẠT ĐỘNG DẠY HỌC:

Độc nhạc

Mục tiêu: NLC2, NLÂN3.

Gợi ý:

1. Khởi động

- GV cho HS chia theo cặp, nếu lớp lẻ thì GV sẽ bắt cặp với HS lẻ. Sau đó các cặp tập luyện tiết tấu và thể hiện bằng cách đập tay nhau.

- GV có thể nâng độ khó của trò chơi bằng việc yêu cầu các cặp đập tay phải, trái liên hoàn, đến tiết tấu cuối cùng thì hai tay đập vào nhau.

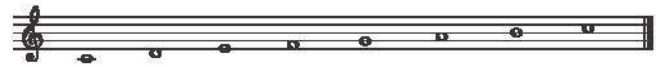

Phải Trái Phải Trái Phải Phải Trái Trái Phải Trái Hai tay

- Nghe, cảm thụ và vận động.
- Tập hát, thể hiện cách hát luyện láy.
- Em hãy kể những công việc mà mẹ đã làm cho em trong bài hát.
- Em cần làm gì để thể hiện tình yêu thương với người thân trong gia đình?
- Hát thể hiện tính chất tha thiết.
- Hát kết hợp vận động.

- Luyện đọc gam Đô trưởng:

- Luyện tập mẫu tiết tấu:

- Thực hành đọc nhạc:

Bài đọc nhạc số 2

- Nốt nhạc nào ở dòng kẻ phụ trong bài đọc nhạc?
- Nêu tên các nốt nhạc xuất hiện trong bài đọc nhạc.
- Chỉ ra nốt nhạc cao nhất, nốt nhạc thấp nhất trong bài đọc nhạc.

26

2. Khám phá

- HS quan sát bài đọc nhạc để trả lời cho câu hỏi.
- Nốt nhạc nào ở dòng kẻ phụ của bài đọc nhạc?
- Nêu tên các nốt nhạc xuất hiện trong bài đọc nhạc.
- Chỉ ra nốt nhạc cao nhất, nốt nhạc thấp nhất trong bài đọc nhạc.
- HS luyện đọc gam Đô trưởng và mẫu tiết tấu.

3. Luyện tập, thực hành

- HS luyện tập đọc *Bài đọc nhạc số 2*.
- Đọc bài đọc nhạc theo hình thức cá nhân, theo nhóm.
- Đọc nhạc kết hợp gõ đệm.

Lưu ý: Các bước dạy học *Độc nhạc* theo hướng dẫn ở Phần một V.3.2.

DỤNG CỤ DẠY HỌC

Học liệu

Tập âm thanh bài hát *Bàn tay mẹ*.

Nhạc sĩ Phong Nhã tên thật là Nguyễn Văn Tường, quê ở phường Hoàng Đông, thị xã Duy Tiên, tỉnh Hà Nam.

Nhạc sĩ của tuổi thơ

Nhạc sĩ Phong Nhã được mệnh danh là nhạc sĩ của tuổi thơ vì cả cuộc đời ông gắn bó với hoạt động của phong trào thiếu niên, nhi đồng. Trong suốt sự nghiệp của mình, ông đã dành trọn tâm huyết sáng tác rất nhiều bài hát gắn liền với các thế hệ thiếu nhi Việt Nam trong hơn nửa thế kỷ qua. Một số bài hát của nhạc sĩ Phong Nhã đã trở thành bài ca truyền thống của Đội Thiếu niên Tiền phong Hồ Chí Minh như: *Cùng nhau ta đi lên (Đội ca); Ai yêu Bác Hồ Chí Minh hơn thiếu niên nhi đồng, Kim Đồng,...*

Bài hát *Ai yêu Bác Hồ Chí Minh hơn thiếu niên nhi đồng*

Bài hát *Ai yêu Bác Hồ Chí Minh hơn thiếu niên nhi đồng* được nhạc sĩ Phong Nhã sáng tác khi ông 21 tuổi. Trong lần đầu tiên được gặp Bác Hồ, ấn tượng trước hình ảnh thân thiết, giản dị của Bác với các em thiếu nhi đã là nguồn cảm hứng để nhạc sĩ viết nên ca khúc. Bài hát có giai điệu tha thiết, lời ca trong sáng làm toát lên hình ảnh vị Chủ tịch kính yêu như một người ông, người cha thân thương, gần gũi với các em thiếu nhi qua nhiều thế hệ.

27

Dụng cụ dạy học

- Đàn phím điện tử, nhạc cụ thanh phách (nếu có).
- Bảng tương tác (nếu có).

ĐÁNH GIÁ

Thể hiện âm nhạc

- Hát được bài hát *Bàn tay mẹ*.
- Đọc đúng cao độ, trường độ của *Bài đọc nhạc số 2*.

Hiểu biết và cảm thụ âm nhạc

- Cảm nhận được tình cảm của bài hát *Bàn tay mẹ*.
- Nhận biết được các từ hát luyến trong bài hát *Bàn tay mẹ*.
- Nhận biết được các nốt nhạc, kí hiệu âm nhạc trong *Bài đọc nhạc số 2*.

TỔ CHỨC HOẠT ĐỘNG DẠY HỌC:

Thường thức âm nhạc

Mục tiêu: NLC1, NLC2, NLÂN4.

Gợi ý:

1. Khởi động

- GV mở bài hát *Ai yêu Bác Hồ Chí Minh hơn thiếu niên nhi đồng*.
- HS nghe nhạc, cảm thụ và vận động, nêu cảm nhận về bài hát.

2. Khám phá

- GV giới thiệu về nhạc sĩ Phong Nhã và cho HS nghe các bài hát tiêu biểu của nhạc sĩ Phong Nhã.
- GV có thể đặt các câu hỏi nhằm giúp HS tự khám phá kiến thức như:
 - + Tên các bài hát vừa nghe là gì?
 - + Em đã nghe bài hát này ở đâu?

3. Luyện tập, thực hành

GV tổ chức trò chơi *Tiến về phía trước*:

- GV chia lớp thành 4 - 5 nhóm. Chuẩn bị: mỗi nhóm 1 tờ giấy, 1 cây bút.
- Các nhóm xếp thành một hàng dọc, đảm bảo hàng dọc có đường để tiến về phía trước.
- GV đưa ra các câu hỏi dựa trên các thông tin về nhạc sĩ Phong Nhã, HS ghi đáp án đúng lên tờ giấy và giơ lên. Mỗi đáp án đúng các nhóm sẽ được tiến lên 2 bước, đáp án sai nhóm sẽ lùi lại 2 bước.
- Nhóm nào di chuyển đến vạch đích mà GV quy định trước, nhóm đó giành chiến thắng.

4. Vận dụng, trải nghiệm

- Các nhóm luyện tập vận động sáng tạo cho bài hát *Ai yêu Bác Hồ Chí Minh hơn thiếu niên nhi đồng*, GV mở tệp âm thanh bài hát để cả lớp vận động.
- GV mời nhóm đầu nhất, sáng tạo nhất biểu diễn cho cả lớp xem.

Lưu ý: Các bước dạy học *Thường thức âm nhạc* theo hướng dẫn ở *Phần một V.6.4.1*.

AI YÊU BÁC HỒ CHÍ MINH HƠN THIẾU NIÊN NHI ĐỒNG
(Trích)

Ai yêu Bác Hồ Chí Minh hơn thiếu niên nhi đồng.
Ai yêu Bác Hồ Chí Minh hơn thiếu niên nhi đồng.
Ai yêu Bác Hồ Chí Minh hơn thiếu niên nhi đồng.
Ai yêu Bác Hồ Chí Minh hơn thiếu niên nhi đồng.
Bác chúng em đáng cao cao, người thanh thanh.
Bác chúng em mắt như sao, râu hơi dài.
Bác chúng em nước da nâu vì sương gió.
Bác chúng em thể cường quyết trả thù nhà...

- Nghe và vận động theo bài hát *Ai yêu Bác Hồ Chí Minh hơn thiếu niên nhi đồng*.
- Hãy nêu cảm nhận của em sau khi nghe bài hát.

• Trò chơi âm nhạc

TRÒ CHƠI LẤY CỜ KHOA SON

– Chuẩn bị cho trò chơi:

- + 3 chiếc thùng nhựa (hoặc xô nhựa) để đựng cờ.
- + Làm 16 chiếc cờ bằng giấy có hình khoa Son.
- + Vẽ hình trên vào mặt sân chơi với khoảng cách phù hợp.
- + Mỗi lượt chơi không quá 16 học sinh, chia làm 2 đội có số lượng bằng nhau.

– Cách chơi:

- + Khi tín hiệu chơi bắt đầu, học sinh lần lượt nhảy lò cò qua các ô để đến thùng cờ, sau đó lấy cờ cắm vào thùng của đội mình.
- + Trong khoảng thời gian quy định, đội nào lấy được nhiều cờ hơn sẽ thắng.

- Lưu ý: Học sinh phải nhảy theo đúng tiết tấu của hình nốt đen và nốt móc đơn; ô có hình nốt trắng là nơi đặt 2 chân để lấy cờ; ô có dấu lặng đen là ô kết thúc để cắm cờ. Học sinh nào nhảy sai tiết tấu sẽ phạm quy và trở về vạch xuất phát.

Trò chơi lấy cờ khoa Son

Mục tiêu: Phát triển các kĩ năng âm nhạc của HS.

Gợi ý:

1. Khởi động

Tổ chức HĐ thi nhảy lò cò về đích. GV mở nhạc bài hát *Cùng nhau ta đi lên*, sau đó chia nhóm 4 – 5 HS, mỗi lượt 2 nhóm thi nhảy lò cò theo nhịp của bài hát, nhóm nào nhảy sai nhịp sẽ bị loại.

2. Khám phá

– GV cho HS quan sát mẫu tiết tấu sau đó luyện tập bằng cách vỗ tay.

– Sau khi HS đã quen với mẫu tiết tấu GV tập cho HS thực hiện mẫu tiết tấu bằng hình thức nhảy lò cò, đến nốt trắng thì HS sẽ thể hiện bằng hai chân.

3. Luyện tập, thực hành

GV tổ chức trò chơi *Lấy cờ khoa Son* theo hướng dẫn trong SGK trang 29.

DỤNG CỤ DẠY HỌC

Học liệu

Tập âm thanh bài hát *Ai yêu Bác Hồ Chí Minh hơn thiếu niên nhi đồng*.

Dụng cụ dạy học

- Đàn phím điện tử hoặc piano (nếu có).
- Bảng tương tác (nếu có).

ĐÁNH GIÁ

Ứng dụng và sáng tạo âm nhạc

- Vận động sáng tạo phù hợp cho bài hát *Ai yêu Bác Hồ Chí Minh hơn thiếu niên nhi đồng*.
- Biết chia sẻ hiểu biết về âm nhạc với người khác.

NHÀ GA ÂM NHẠC

1. Em hãy kể tên một số bài hát về tình yêu của mẹ.

2. Thực hiện mẫu tiết tấu dưới đây bằng vận động cơ thể:

3. Sử dụng mẫu vận động trên để đệm cho Bài đọc nhạc số 2.

4. Trình bày bài hát *Bàn tay mẹ* kết hợp sáng tạo vận động minh họa theo nhóm.

5. Kể tên những bài hát của nhạc sĩ Phong Nhã mà em biết.

30

ÔN TẬP CHỦ ĐỀ 1, 2, 3, 4

1. Hát và vận động theo nhạc các bài hát: *Bay cao tiếng hát ước mơ, Tiếng hát mùa sang, Mặt Trời bay, Bàn tay mẹ.*

2. Cùng bạn lựa chọn một trong số các bài hát trên và biểu diễn theo hình thức song ca hoặc tốp ca.

1. Nghe, cảm thụ và vận động theo giai điệu bản nhạc *Tâm trạng buổi sáng.*

2. Nếu cảm nhận sau khi nghe bản nhạc.

1. Đọc *Bài đọc nhạc số 1* kết hợp vỗ tay hoặc gõ theo nhịp.

2. Đọc *Bài đọc nhạc số 2* kết hợp vỗ tay hoặc gõ theo phách.

1. Gõ đệm cho các bài hát: *Bay cao tiếng hát ước mơ, Tiếng hát mùa sang, Mặt Trời bay, Bàn tay mẹ.*

2. Thực hiện *Bài thực hành số 1* với nhạc cụ đã chọn.

Gọi tên các nốt trong khuôn nhạc sau:

1. Giới thiệu đôi nét về tim-pa-ni.

2. Nêu đôi nét về nhạc sĩ Phong Nhã và kể tên một vài bài hát tiêu biểu của ông.

30

31

TỔ CHỨC HOẠT ĐỘNG DẠY HỌC:

Nhà ga âm nhạc

Mục tiêu: Ôn lại các nội dung đã học. Phát triển kĩ năng âm nhạc của HS.

Gợi ý:

- GV có thể thực hiện theo nhóm hoặc từng cá nhân, thông qua các câu hỏi trên, GV đánh giá được năng lực của HS sau khi học xong một chủ đề.
- GV có thể đặt thêm một số câu hỏi khác về các vấn đề có trong chủ đề. Chú ý nên hỏi câu hỏi dạng gợi mở:
 - + Em thích nội dung gì?
 - + Em có thể làm được hay không?
- GV có thể đặt thêm một số câu hỏi PC sau khi học xong chủ đề thông qua phần *Khám phá, Hát, Thường thức âm nhạc,...*

Lưu ý: Các bước dạy học *Nhà ga âm nhạc* theo hướng dẫn ở **Phần một V.8**.

THỜI LƯỢNG CHỦ ĐỀ: 4 tiết MỤC TIÊU

- **Trọng tâm:** Khám phá âm thanh và nhịp điệu của biển cả.

Phẩm chất:

- PC1: Yêu thiên nhiên và có những việc làm thiết thực bảo vệ thiên nhiên.
- PC2: Có ý thức vận dụng kiến thức, kỹ năng được học ở nhà trường áp dụng vào đời sống hằng ngày.

Năng lực chung:

- NLC1: Tích cực, chủ động, sáng tạo thông qua HĐ khám phá.
- NLC2: Nhận biết và bày tỏ được tình cảm, cảm xúc của bản thân khi nghe bài hát *Miền biển quê em* và câu chuyện *Nàng Tiên cá và giọng hát diệu kì*.
- NLC3: Tự làm được những việc của mình ở nhà và ở trường theo sự phân công, hướng dẫn.

Năng lực âm nhạc:

- NLÂN1: Mô phỏng một số âm thanh và nhịp điệu của biển cả qua phần *Khám phá*.
- NLÂN2: Hát được bài hát *Miền biển quê em*; thể hiện được cách hát luyện, tính chất vui tươi; hát đúng giai điệu, nhịp điệu, rõ lời và biết hát kết hợp gõ đệm theo phách; nghe và vận động được theo nhịp điệu của bài hát.
- NLÂN3: Biết tự làm được nhạc cụ castanet đơn giản bằng vỏ nghêu, biết sử dụng nhạc cụ này để đệm cho bài hát *Miền biển quê em*.
- NLÂN4: Biết kể lại câu chuyện *Nàng Tiên cá và giọng hát diệu kì* theo cách riêng, biết minh họa cho một số tình tiết của câu chuyện bằng âm thanh hoặc động tác.
- NLÂN5: Nhận biết và thể hiện được một số kí hiệu ghi chép nhạc thông qua thực hành.

TỔ CHỨC HOẠT ĐỘNG DẠY HỌC:

Khám phá

Mục tiêu: PC1, NLC1, NLÂN1.

Gợi ý:

GV hướng dẫn HS khám phá âm thanh và nhịp điệu của biển cả:

- Cho HS quan sát tranh chủ đề và nghe trích đoạn bản nhạc *Aquarium* của nhạc sĩ Camille Saint Saens.
- Yêu cầu HS vận động theo âm nhạc (có thể tổ chức dưới dạng trò chơi thi đua giữa các nhóm).

Câu hỏi gợi ý:

- Trong bản nhạc *Aquarium*, em nghe thấy có các loại nhạc cụ nào diễn tấu?
- Sáo, đàn dây và piano diễn tả hình ảnh, âm thanh, nhịp điệu nào của biển cả?

MIỀN BIỂN QUÊ EM

Nhận nhịp – vui tươi

Theo điệu Lí Mỏ chài – Dân ca Nam Bộ
Lời: Lê Vĩnh Pháo

Hát vui mừng ghe đầy tôm cá. Đón bình
Đón ghe thuyền mang về tôm cá. Ốc Sò

minh trong tiếng ca dao (Hò ơ). Bà con cô bác sừng
Cua tay sến tay mang (Hò ơ). Cùng nhau ra sức găng

vui, sau những đêm dài biển khơi này tung lưới cá tôm đầy
công, xây đắp vun trồng biển quê mình vui sướng ấm no cuộc

thuyền. Cho bao xóm làng cho bao xóm làng dân
đôi. Mong cho trứng mùa em mong trứng mùa dân

chài mai này ngày giàu đẹp hơn.
chài mai này ngày giàu đẹp hơn.

33

- Em hãy mô phỏng lại các âm thanh và nhịp điệu của biển cả mà em biết.

Lưu ý: Các bước dạy *Khám phá* theo hướng dẫn ở Phần một V.7.

DỤNG CỤ DẠY HỌC

Học liệu

- Bức tranh khám phá chủ đề.
- Các tệp âm thanh bản nhạc *Aquarium*.
- Tệp âm thanh tiếng sóng biển, gió biển, còi tàu.
- Văn bản bài nhạc *Miền biển quê em*.

Dụng cụ dạy học

- Bảng tương tác (nếu có).
- Đàn phím điện tử hoặc piano (nếu có).
- Nhạc cụ gõ đơn giản: thanh phách, song loan,...

ĐÁNH GIÁ

Thể hiện âm nhạc

- Nhận biết và mô phỏng một số âm thanh, nhịp điệu của biển cả.
- Hát được bài hát *Miền biển quê em*.

Hiểu biết và cảm thụ âm nhạc

- Nghe và vận động theo nhịp điệu bài hát *Miền biển quê em*.
- Hát thể hiện tính chất vui tươi.
- Hát kết hợp gõ đệm theo phách.

TỔ CHỨC HOẠT ĐỘNG DẠY HỌC:

Hát

Mục tiêu: PC1, PC2, NLC2, NLÂN2.

1. Khởi động

HS nghe bài hát *Miền biển quê em* kết hợp vận động theo nhịp điệu.

2. Khám phá

- HS tìm hiểu nội dung, nêu tính chất của bài hát, tìm hiểu tính chất của điệu *Lí kéo chài*, dân ca Nam Bộ.

- GV cho HS xem video hình ảnh chài lưới của người dân miền biển,... để HS cảm nhận được vẻ đẹp của biển Việt Nam; thông qua đó giáo dục HS biết yêu quý biển quê hương và có những việc làm cụ thể để bảo vệ môi trường biển.

3. Luyện tập, thực hành

Các bước dạy học *Hát* theo hướng dẫn ở Phần một V.1.2.

4. Vận dụng, trải nghiệm

HS thể hiện cách hát luyện, hát kết hợp gõ đệm theo phách.

TỔ CHỨC HOẠT ĐỘNG DẠY HỌC:

Nhạc cụ

Nhạc cụ tiết tấu

Mục tiêu: PC1, PC2, NLC3, NLÂN3.

Gợi ý:

1. Khởi động

HS hát bài *Miền biển quê em* kết hợp vận động tự do hay vận động theo GV.

2. Khám phá

- HS liệt kê các vật liệu để làm nhạc cụ castanet bằng vỏ nghêu.
- Thực hiện làm nhạc cụ castanet bằng vỏ nghêu theo sự hướng dẫn của GV.
- HS hoàn thiện sản phẩm và thực nghiệm sản phẩm theo nhóm.

3. Luyện tập, thực hành

- HS sử dụng nhạc cụ castanet bằng vỏ nghêu tập gõ theo mẫu tiết tấu.
- HS hát bài *Miền biển quê em* kết hợp gõ đệm castanet bằng vỏ nghêu.

4. Vận dụng, trải nghiệm

- HS tham gia biểu diễn theo hình thức, cá nhân, nhóm, lớp (nhóm hát, nhóm gõ đệm).
- HS sáng tạo mẫu gõ đệm theo cách riêng (có thể sử dụng nhạc cụ castanet bằng vỏ nghêu kết hợp với những nhạc cụ gõ khác hoặc bộ gõ cơ thể).

Lưu ý: Các bước dạy học *Nhạc cụ* theo hướng dẫn ở Phần một V.4.2.

DỤNG CỤ DẠY HỌC

Học liệu

- Tập âm thanh bài hát *Miền biển quê em*.

- Nghe và vận động theo nhịp điệu bài hát.
- Tập hát, thể hiện cách hát luyện.
- Bài hát *Miền biển quê em* được viết lời mới từ bài dân ca nào?
- Em cần làm gì để bảo vệ môi trường biển?
- Hát thể hiện tính chất vui tươi.
- Hát kết hợp gõ đệm theo phách.

I. Hướng dẫn làm nhạc cụ castanet bằng vỏ nghêu

Vật liệu:

Giấy bìa cứng loại dày, vỏ nghêu, kéo, keo dán.

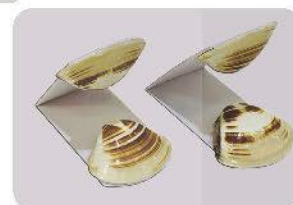

Cách làm:

- Dùng kéo cắt miếng giấy bìa cứng thành hình chữ nhật (5 cm x 20 cm), gấp đôi hình vừa cắt.
- Dùng keo dán vỏ nghêu vào 2 mặt trong của hình vừa gấp.

Sử dụng:

- Dùng tay bóp hai mặt vỏ nghêu vào nhau để tạo ra âm thanh.
- Có thể thay thế vỏ nghêu bằng nắp chai nhựa, miếng gỗ hoặc tre,...

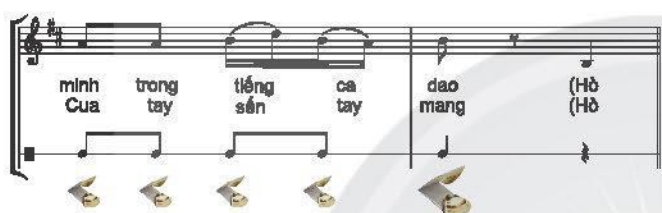

II. Sử dụng nhạc cụ cát-ta-nét bằng vỏ nghêu để đệm cho bài hát *Miền biển quê em*

1. Đọc tiết tấu và luyện tập gõ cát-ta-nét bằng vỏ nghêu.

2. Thực hành gõ đệm cho bài hát *Miền biển quê em*.

35

– Nhạc phổ bài *Miền biển quê em* có bè đệm nhạc cụ gõ castanet bằng vỏ nghêu.

Dụng cụ dạy học

- Đàn phím điện tử hoặc piano (nếu có).
- Nhạc cụ castanet làm từ vỏ nghêu, thanh phách, song loan,...

ĐÁNH GIÁ

Thể hiện âm nhạc

- Làm được nhạc cụ castanet bằng vỏ nghêu theo hướng dẫn của GV.
- Đọc được mẫu tiết tấu.

Hiểu biết và cảm thụ âm nhạc

Quan sát và thực hiện đúng động tác sử dụng nhạc cụ castanet bằng vỏ nghêu được thực hiện mẫu bởi GV.

Ứng dụng và sáng tạo âm nhạc

Gõ đệm cho bài hát *Miền biển quê em* bằng nhạc cụ castanet làm từ vỏ nghêu hoặc những loại nhạc cụ gỗ khác.

TỔ CHỨC HOẠT ĐỘNG DẠY HỌC:

Thường thức âm nhạc

Mục tiêu: PC1, NLC3, NLÂN4.

Gợi ý:

1. Khởi động

- GV dẫn nhập, kể chuyện (sử dụng hình ảnh, âm thanh minh hoạ hoặc giáo án điện tử).
- Khai thác các yếu tố âm nhạc để HS cùng tương tác.
- Sau khi kể, GV mời HS kể lại câu chuyện. Với đối tượng HS tiếp thu nhanh, GV có thể cho HS đóng vai để kể lại câu chuyện.

2. Khám phá

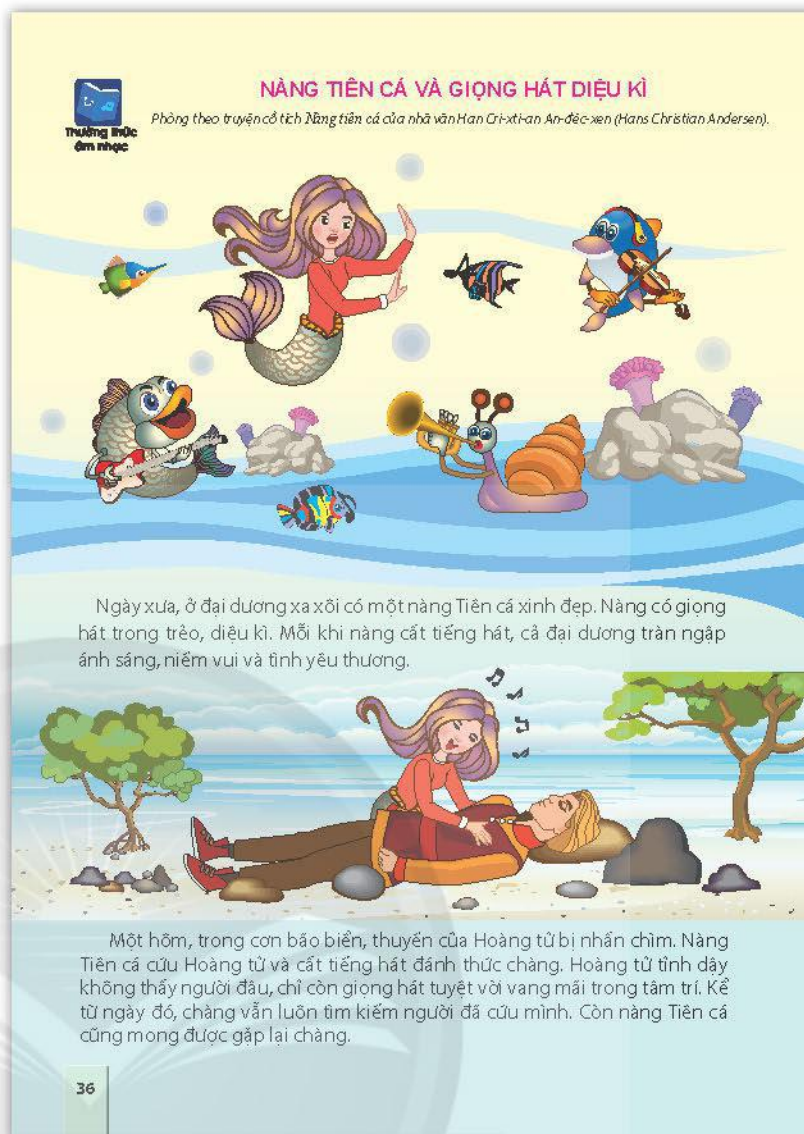
CÂU CHUYỆN NÀNG TIÊN CÁ VÀ GIỌNG HÁT DIỆU KÌ

Ở đại dương xa xôi có một nàng Tiên cá xinh đẹp. Giọng hát ngọt ngào của nàng hoà cùng âm thanh của biển cả khiến cả đại dương tràn ngập niềm vui và tình yêu thương. Nàng rất yêu ca hát và thường cùng những người bạn của mình hoà ca khắp đại dương.

Một ngày giông bão, nàng cứu được Hoàng tử và dùng tiếng hát của mình để đánh thức chàng. Hoàng tử tỉnh dậy không thấy người cứu mình đâu, chỉ còn nhớ về giọng hát diệu kì.

Nàng vượt qua mọi sợ hãi đến gặp phù thuỷ Bạch tuộc để xin bà ta hoá phép biến đuôi cá thành đôi chân. Phù thuỷ đã cho nàng đôi chân và lấy đi giọng hát diệu kì. Nàng gặp lại Hoàng tử nhưng không thể cất lời. Nàng chỉ có thể ở bên chàng như một người bạn tốt.

Hoàng tử vẫn hằng ngày tìm kiếm cô gái có giọng hát diệu kì đã cứu chàng dạo trước. Một hôm, trong khi đi dạo trên bờ biển, chàng nghe được giọng hát đó cất lên. Chàng đưa cô gái về kinh thành và quyết định tổ chức hôn lễ. Chàng không hề biết đó là phù thuỷ Bạch tuộc đã dùng giọng hát của nàng Tiên cá để giả dạng và lừa chàng.

Để gặp được Hoàng tử, nàng Tiên cá đến cầu xin phù thủy Bạch tuộc cho nàng đôi chân của loài người. Bà ta đồng ý nhưng đã lấy đi giọng hát của nàng. Mất đi giọng hát khiến Hoàng tử không thể nhận ra nàng Tiên cá, dù họ đã gặp được nhau. Họ bên nhau như những người bạn tốt.

Có được giọng hát diệu kì của nàng Tiên cá, phù thủy đã giả dạng nàng để được kết hôn cùng Hoàng tử. Thấy vậy, các bạn tôm, cua, cá,... đã hợp sức lấy lại giọng hát cho nàng. Nàng vui mừng cất tiếng hát hoà với âm thanh của biển cả. Gió biển mang giọng hát của nàng bay cao, sóng biển mang giọng hát của nàng lan xa. Hoàng tử nhận ra giọng hát diệu kì và đến bên nàng. Cuối cùng, họ kết hôn và sống bên nhau thật hạnh phúc.

- Giọng hát của nàng Tiên cá đã mang lại điều kì diệu nào?
- Qua câu chuyện, em thấy âm nhạc đã mang lại những điều tốt đẹp gì cho cuộc sống?

37

DỤNG CỤ DẠY HỌC

Học liệu

- Tranh minh hoạ về câu chuyện *Nàng Tiên cá và giọng hát diệu kì*.
- File âm thanh phù hợp để lồng ghép khi kể chuyện.

Dụng cụ dạy học

Bảng tương tác (nếu có).

ĐÁNH GIÁ

Thể hiện âm nhạc

- HS biết được nhân vật chính, nắm bắt được câu chuyện.
- Nêu được cảm nhận sau khi nghe câu chuyện.

Hiểu biết và cảm thụ âm nhạc

- Kể lại được câu chuyện.
- Tương tác âm nhạc cùng GV khi nghe kể chuyện.

Ứng dụng và sáng tạo âm nhạc

HS đóng vai các nhân vật để kể lại câu chuyện.

Nàng Tiên cá rất buồn vì Hoàng tử sắp kết hôn cùng phù thủy Bạch tuộc. Thấy nàng buồn như vậy, tôm, cua, cá,... cùng nhau hợp sức đánh cắp vỏ sò giấu giọng hát của nàng từ mụ phù thủy. Chúng đập vỡ vỏ sò và giọng hát lại trở về với nàng Tiên cá.

Nàng cất giọng hát diệu kì của mình lên hoà với âm thanh của biển cả. Sóng biển mang giọng hát của nàng lan xa, gió biển mang giọng hát của nàng bay cao. Hoàng tử và nàng Tiên cá về bên nhau trong lời chúc phúc của mọi người.

Gợi ý:

Câu hát của nàng Tiên cá

3. Luyện tập, thực hành

Các bước dạy học *Thường thức âm nhạc* theo hướng dẫn ở Phần một V.6.3.1.

TỔ CHỨC HOẠT ĐỘNG DẠY HỌC:

Lí thuyết âm nhạc

Mục tiêu: PC2, NLC3, NLÂN5.

Gợi ý:

1. Khởi động

- HS chia nhóm, mỗi nhóm được phát 1 tờ giấy A0.
- Khi có hiệu lệnh, HS của từng nhóm sẽ vẽ hình nốt nhạc và dấu lặng vào giấy.
- Hết thời gian quy định, các nhóm trình bày sản phẩm trên bảng, nhóm nào vẽ đúng, đẹp, trong thời gian nhanh nhất sẽ chiến thắng.

2. Khám phá

- Thông qua trò chơi, HS sẽ nhận biết và phân biệt hình dáng, tên gọi của hình nốt và dấu lặng.
- HS trình bày được khái niệm của hình nốt và dấu lặng tương đương.

3. Luyện tập, thực hành

HS quan sát tranh các nốt nhạc và dấu lặng, trình bày tương quan trường độ giữa hình nốt và dấu lặng tương đương.

4. Vận dụng, trải nghiệm

HS ghi chép các hình nốt và dấu lặng vào vở.

Lưu ý: Các bước dạy học *Lí thuyết âm nhạc* theo hướng dẫn ở **Phần một V.5.1.**

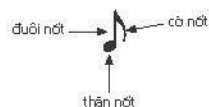
Một số kí hiệu ghi chép nhạc

1. Hình nốt

Hình nốt là kí hiệu để ghi độ dài, ngắn của âm thanh trong âm nhạc. Các hình nốt thường gặp:

Nốt tròn	Nốt trắng	Nốt đen	Nốt móc đơn	Nốt móc kép

Hình nốt gồm có các bộ phận như thân nốt, đuôi nốt và cờ nốt.

2. Dấu lặng

Dấu lặng là kí hiệu để ghi sự ngừng nghỉ của âm thanh trong âm nhạc. Tương đương với các hình nốt sẽ có các dấu lặng sau:

Dấu lặng tròn	Dấu lặng trắng	Dấu lặng đen	Dấu lặng đơn	Dấu lặng kép

3. Tương quan trường độ

= +	= +
= +	= +
= +	= +
= +	= +

- Phân biệt hình nốt nhạc và dấu lặng.
- Thực hành ghi chép các hình nốt và dấu lặng tương đương.

38

DỤNG CỤ DẠY HỌC

Học liệu

Hình ảnh các nốt nhạc và dấu lặng.

Dụng cụ dạy học

- Bảng tương tác (nếu có).
- Giấy vẽ hoặc bảng con.

DÁNH GIÁ

Thể hiện âm nhạc

Ghi được hình nốt và dấu lặng tương đương.

Hiểu biết và cảm thụ âm nhạc

- Nhận biết được hình dáng, hiểu được công dụng của nốt nhạc và dấu lặng.
- Phân biệt hình nốt nhạc và dấu lặng tương đương.

NHÀ GA ÂM NHẠC

1. Hãy kể tên một số địa phương có biển mà em biết.
2. Sáng tạo mẫu tiết tấu để đệm cho bài hát *Miền biển quê em* bằng cát-ta-nét.
3. Hãy kể lại câu chuyện *Nàng Tiên cá và giọng hát diệu kì* theo cách của em.
4. Mô phỏng âm thanh của những chiếc đồng hồ báo thức với trường độ của các hình nốt sau:

a.

b.

c.

- Em hãy cho biết chiếc đồng hồ nào phát ra âm thanh dài nhất.

39

TỔ CHỨC HOẠT ĐỘNG DẠY HỌC:

Nhà ga âm nhạc

Mục tiêu: Ôn lại nội dung đã học. Phát triển kĩ năng âm nhạc cho HS.

Gợi ý:

- GV có thể thực hiện theo nhóm hoặc từng cá nhân, thông qua các câu hỏi trên, GV đánh giá được năng lực của HS sau khi học xong một chủ đề.
- GV có thể đặt thêm một số câu hỏi khác về các vấn đề có trong chủ đề. Chú ý nên hỏi câu hỏi dạng gợi mở như:
 - + Em thích nội dung gì?
 - + Em có thể làm được hay không?

Lưu ý: Các bước dạy học *Nhà ga âm nhạc* theo hướng dẫn ở Phần một V.8.

THỜI LƯỢNG CHỦ ĐỀ: 4 tiết MỤC TIÊU

- **Trọng tâm:** Khám phá sự đa dạng về nhịp độ của âm thanh trong âm nhạc.

Phẩm chất:

- PC1: Yêu thương, quan tâm chăm sóc người thân trong gia đình. Tôn trọng người lớn tuổi, biết giúp đỡ người già.
- PC2: Có ý thức vận dụng kiến thức, kỹ năng được học ở nhà trường áp dụng vào đời sống hằng ngày.

Năng lực chung:

- NLC1: Tích cực, chủ động, sáng tạo thông qua HĐ khám phá.
- NLC2: Nhận biết và bày tỏ được tình cảm, cảm xúc của bản thân khi nghe bài hát *Đồng hồ của ông tôi*.
- NLC3: Tự làm được những việc của mình ở nhà và ở trường theo sự phân công, hướng dẫn.

Năng lực âm nhạc:

- NLÂN1: Nghe và vận động theo nhịp điệu của bản nhạc *The Blue Danube* (*Dòng sông Đa-nuýp xanh*) trong phần *Khám phá*.
- NLÂN2: Hát đúng giai điệu, nhịp điệu; hát rõ lời và biết hát với hình thức đối đáp, hát kết hợp với nhạc đệm; thể hiện được cách hát ngân dài; vận động được theo nhịp điệu của bài hát *Đồng hồ của ông tôi*.
- NLÂN3: Bước đầu chơi nhạc cụ đúng tư thế, đúng kỹ thuật; thể hiện đúng cao độ, trường độ các bài tập tiết tấu và giai điệu; duy trì được tốc độ ổn định. Biết chơi nhạc cụ với hình thức độc tấu, hoà tấu. Biết sử dụng nhạc cụ để đệm cho bài hát.
- NLÂN4: Đọc đúng tên nốt, thể hiện đúng cao độ, trường độ bài đọc nhạc; biết đọc nhạc kết hợp gõ đệm.

CHỦ ĐỀ 6

CỔ MÁY THỜI GIAN

Khởi hành

Khám phá sự đa dạng về nhịp độ của âm thanh trong âm nhạc.

- Nghe và vận động cơ thể theo nhịp điệu của bản nhạc *Dòng sông Đa-nuýp xanh*.
- Nêu những thay đổi về nhịp độ của bản nhạc *Dòng sông Đa-nuýp xanh*.

(*) *Đa-nuýp xanh* (*Blue Danube*): bản nhạc không lời của nhạc sĩ người Áo, Giô-han Sô-trau (Johann Strauss).

40

TỔ CHỨC HOẠT ĐỘNG DẠY HỌC:

Khám phá

Mục tiêu: PC2, NLC1, NLÂN1.

Gợi ý:

GV hướng dẫn HS khám phá âm thanh và nhịp điệu của biến cả.

- Cho HS quan sát tranh chủ đề và nghe trích đoạn bản nhạc *The Blue Danube* của nhạc sĩ Johann Strauss.
- Yêu cầu HS vận động theo âm nhạc (có thể tổ chức dưới dạng trò chơi thi đua giữa các nhóm).

Câu hỏi gợi ý:

- Trong bản nhạc *The Blue Danube*, em nghe thấy có các loại nhạc cụ nào diễn tấu?
- Em hãy nêu những thay đổi về nhịp độ của bản nhạc *The Blue Danube* và thực hiện vận động phù hợp.

ĐỒNG HỒ CỦA ÔNG TÔI My Grandfather's Clock

Vũe phôi – vũe trưt

Sáng tác: Hen-ri Cờ-lây Quốc (Henry Clay Work)
Lời Viế: Trĩnh Mạì Trĩng

Nhà ông từ bao lâu thường ngân
vang tiếng chuông đều, đĩnh đĩnh đoong, đĩnh đĩnh đoong đồng hồ
kêu. Thậт cần mắn từng giây phút từ khi
ông tôi mới ra đời suốt thắng năm kĩm quay đều chẳng ngừ
quần. Đồng hồ biếт bao nhiêu chuyện từ giây
phút ông sinh ra đời. Đồng hồ đấnh chuông như là người bạn
thần. Giờ đây, thoi, khi ông đã xa rồi nhữnց tiếng
chuông không ngân vang chỉ lặng yến. Tiếng đồng hồ vang vang đều.
Như cuộc đời trôi đi hoặi. Giờ yến.

41

Lưu ý: Các bước dạy *Khám phá* theo hướng dẫn ở Phần một V.7.

TỔ CHỨC HOẠT ĐỘNG DẠY HỌC:

Hát

Mục tiêu: PC1, PC2, NLC2, NLÂN2.

Gợi ý:

1. Khởi động

HS nghe bài hát *Đồng hồ của ông tôi* kết hợp vận động theo nhịp điệu.

2. Khám phá

- Hình thành kiến thức mới: HS tìm hiểu nội dung, nêu tính chất của bài hát, tìm hiểu những câu nhạc sử dụng cách hát thể hiện dấu lặng và cách hát ngân dài.
- GV cho HS xem video hình ảnh chiếc đồng hồ cổ và hình ảnh của người ông lớn tuổi,...

+ HS cảm nhận được nhịp điệu của thời gian, quá trình sinh ra, lớn lên và già đi của con người,...

+ Thông qua đó, giáo dục HS biết yêu quý, tôn trọng người lớn tuổi, biết giúp đỡ người già,...

+ Từ đó, HS biết quý trọng thời gian và biết sử dụng thời gian như thế nào là hợp lí.

3. Luyện tập, thực hành

GV cho HS luyện tập bài hát theo các bước dạy học *Hát trong hướng dẫn ở Phần một V.1.2.*

4. Vận dụng, trải nghiệm

HS thể hiện cách hát ngân dài, hát kết hợp với nhạc đệm.

DỤNG CỤ DẠY HỌC

Học liệu

- Bức tranh khám phá chủ đề.
- Các tệp âm thanh bản nhạc *The Blue Danube*.
- Văn bản bài nhạc *Đồng hồ của ông tôi*.
- Nhạc đệm bài hát *Đồng hồ của ông tôi*.

Dụng cụ dạy học

- Bảng tương tác (nếu có).
- Đàn phím điện tử hoặc piano (nếu có).
- Nhạc cụ gõ đơn giản: thanh phách, song loan,...

ĐÁNH GIÁ

Thể hiện âm nhạc

- Nghe và vận động cơ thể theo nhịp điệu của bản nhạc *The Blue Danube*.
- Hát được bài hát *Đồng hồ của ông tôi*.

Hiểu biết và cảm thụ âm nhạc

- Nghe và vận động theo nhịp điệu bài hát *Đồng hồ của ông tôi*.
- Hát thể hiện dấu lặng và các nốt ngân dài.
- Hát kết hợp nhạc đệm.

TỔ CHỨC HOẠT ĐỘNG DẠY HỌC:

Nhạc cụ

Mục tiêu: PC1, PC2, NLC3, NLÂN3.

Nhạc cụ tiết tấu

Gợi ý:

1. Khởi động

HS hát bài *Đồng hồ của ông tôi* kết hợp vận động tự do hay vận động theo GV.

2. Khám phá

HS khám phá mẫu tiết tấu, kể tên các hình nốt có trong mẫu tiết tấu.

3. Luyện tập, thực hành

- HS sử dụng nhạc cụ triangle tập gõ theo mẫu tiết tấu.
- HS hát bài *Đồng hồ của ông tôi* kết hợp gõ đệm triangle.

4. Vận dụng, trải nghiệm

- HS tham gia biểu diễn theo hình thức cá nhân, nhóm, lớp (nhóm hát, nhóm gõ đệm).
- HS sáng tạo mẫu gõ đệm theo cách riêng.

Lưu ý: Các bước dạy học *Nhạc cụ* theo hướng dẫn ở Phần một V.4.2.

Nhạc cụ giai điệu

Recorder

Gợi ý:

1. Khởi động

GV tổ chức trò chơi *Hơi ai dài hơn*: HS lắng nghe GV thổi nốt La và hát với âm “La” thì đua nhau xem hơi ai dài nhất.

Lưu ý: Điều tiết hơi nhẹ nhàng, đều đặn, không la hét.

2. Khám phá

HS quan sát và nghe GV hướng dẫn thổi nốt La.

- Nghe bài hát kết hợp vận động.
- Tập hát thể hiện dấu lặng và nốt ngân dài.
- Hát theo hình thức đối đáp.
- Hát với nhạc đệm.

- Nêu cảm nhận của em về bài hát.
- Tại sao chúng ta phải biết quý trọng thời gian?

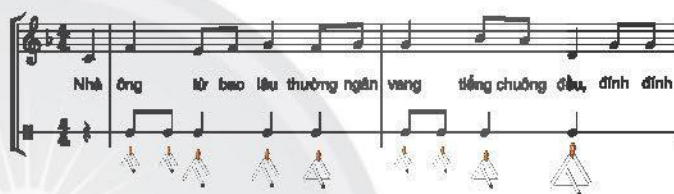

I. Nhạc cụ tiết tấu

- Đọc tiết tấu và luyện tập gõ trai-en-gô.

- Thực hành gõ đệm cho bài *Đồng hồ của ông tôi*.

II. Nhạc cụ giai điệu

1. Rì-coóc-đơ

- Thể bấm nốt La:
Nốt La thể hiện bằng thể bấm lỗ số 0, số 1 và số 2.

42

3. Luyện tập, thực hành

HS luyện tập *Bài thực hành số 2*.

4. Vận dụng, trải nghiệm

HS trình bày *Bài thực hành số 2* theo hình thức cá nhân, nhóm.

Lưu ý: Các bước dạy học *Nhạc cụ* theo hướng dẫn ở Phần một V.4.2.

Kèn phím

Gợi ý:

1. Khởi động

- Trò chơi vận động theo âm thanh dài và ngắn; GV quy ước khi thổi âm thanh với hình nốt trắng HS sẽ thực hiện động tác bơi, âm thanh với hình nốt đen

• Luyện tập

Bài thực hành số 2

2. Kèn phím

• Giới thiệu phím Rê:

Phím Rê là phím trắng liền kề bên phải phím Đô.

• Luyện tập

Bài thực hành số 2

43

HS sẽ thực hiện động tác đi bộ, âm thanh với hình nốt móc đơn HS sẽ thực hiện động tác chạy.

- HS có thể tạo ra các âm thanh dài và ngắn từ kèn phím để chơi cùng bạn.

2. Khám phá

HS quan sát và nghe GV hướng dẫn thổi nốt Rê.

3. Luyện tập, thực hành

HS luyện tập Bài thực hành số 2.

4. Vận dụng, trải nghiệm

HS trình bày Bài thực hành số 2 theo hình thức cá nhân, nhóm.

Lưu ý: Các bước dạy học Nhạc cụ theo hướng dẫn ở Phần một V.4.2.

DỤNG CỤ DẠY HỌC

Học liệu

- Tập âm thanh bài hát *Đồng hồ của ông tôi*.
- Nhạc phổ bài *Đồng hồ của ông tôi* có bè đệm nhạc cụ gõ triangle.

Dụng cụ dạy học

- Đàn phím điện tử hoặc piano (nếu có).
- Nhạc cụ thanh phách, song loan,...
- Nhạc cụ recorder, kèn phím.

ĐÁNH GIÁ

Thể hiện âm nhạc

Đọc được mẫu tiết tấu.

Hiểu biết và cảm thụ âm nhạc

- Quan sát và đọc nhạc đúng cao độ, trường độ Bài thực hành số 2.
- Quan sát và thực hiện đúng động tác sử dụng nhạc cụ triangle, kèn phím, recorder được thực hiện mẫu bởi GV.

Ứng dụng và sáng tạo âm nhạc

- Gõ đệm cho bài hát *Đồng hồ của ông tôi* bằng nhạc cụ triangle.
- Biết cách sử dụng recorder và kèn phím để thể hiện Bài thực hành số 2.

2. Cùng bạn ghép lời ca và hát bài *Đồng hồ báo thức* dựa vào giai điệu *Bài đọc nhạc số 3*.

Đồng hồ báo thức

Lời: Hồ Ngọc Khải

Đồng hồ mỗi sáng rộn reo vang chuông báo giờ.

Nhắc em mau dậy, chuẩn bị nhanh, đi đến lớp.

3. Đọc *Bài đọc nhạc số 3* kết hợp vận động theo mẫu tiết tấu:

4. Chọn loại nhạc cụ đã học và thực hành theo mẫu:

• Kèn phím

• Rì-coóc-đơ

45

TỔ CHỨC HOẠT ĐỘNG DẠY HỌC:

Nhà ga âm nhạc

Mục tiêu: Ôn lại nội dung đã học.
Phát triển kỹ năng âm nhạc cho HS.

Gợi ý:

- GV có thể thực hiện theo nhóm hoặc từng cá nhân, thông qua các câu hỏi trên, GV đánh giá được năng lực của HS sau khi học xong một chủ đề.
- GV có thể đặt thêm một số câu hỏi khác về các vấn đề có trong chủ đề. Chú ý nên hỏi câu hỏi dạng gợi mở như:
 - + Em thích nội dung gì?
 - + Em có thể làm được hay không?

Lưu ý: Các bước dạy học *Nhà ga âm nhạc* theo hướng dẫn ở **Phần một V.8**.

ĐÁNH GIÁ

Thể hiện âm nhạc

- Đọc đúng gam Đô trưởng.
- Đọc đúng mẫu tiết tấu.
- Đọc đúng tên nốt; thể hiện đúng cao độ và trường độ của bài đọc nhạc.

Hiểu biết và cảm thụ âm nhạc

Hiểu được các kí hiệu trong bài đọc nhạc.

Ứng dụng và sáng tạo âm nhạc

Đọc nhạc kết hợp gõ đệm.

THỜI LƯỢNG CHỦ ĐỀ: 4 tiết MỤC TIÊU

- Trọng tâm: Khám phá âm nhạc trong thế giới cổ tích.

Phẩm chất:

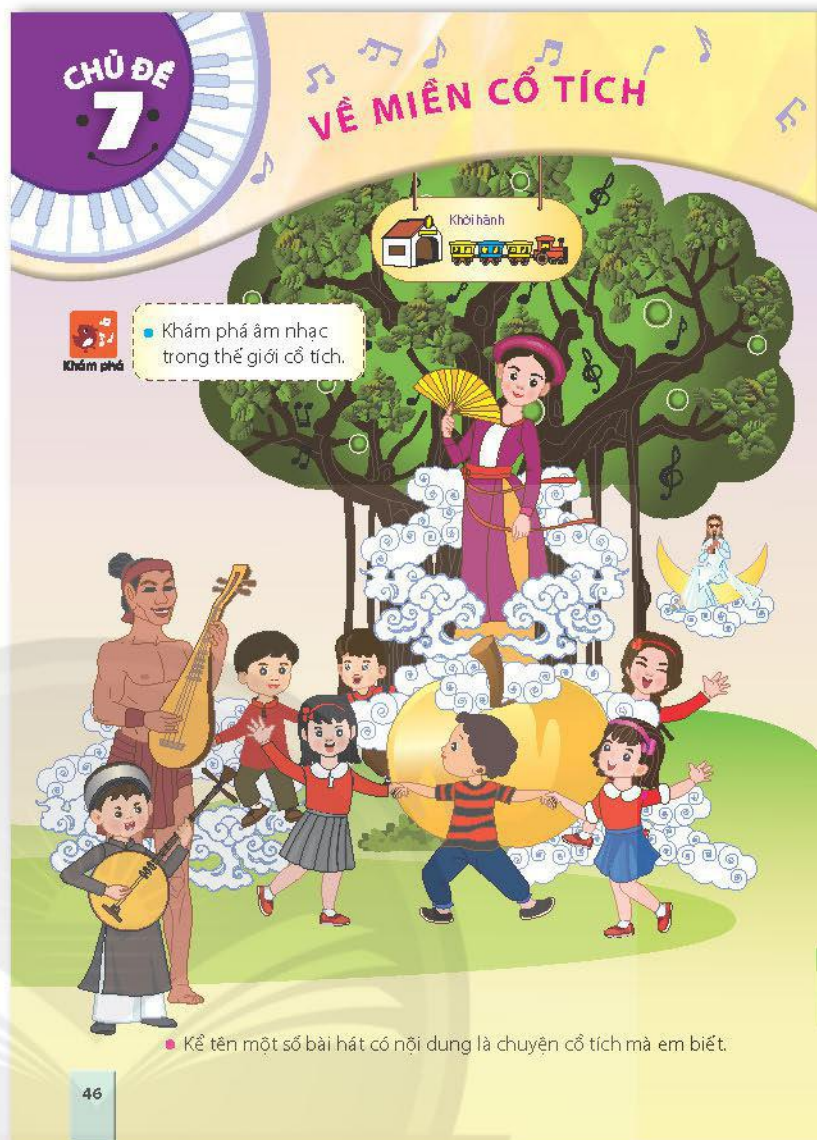
- PC: Yêu thương, chăm sóc những người thân trong gia đình.

Năng lực chung:

- NLC1: Nhận biết và bày tỏ được tình cảm và cảm xúc của bản thân.
- NLC2: Nhận xét được ý nghĩa của các HĐ.

Năng lực âm nhạc:

- NLÂN1: Bước đầu phân biệt được sự khác nhau trong từng thuộc tính âm nhạc.
- NLÂN2: Hát đúng cao độ, trường độ, sắc thái; hát rõ lời, thuộc lời, nêu được tên bài hát và tên tác giả; biết hát kết hợp gõ đệm; biết hát với các hình thức đơn ca, song ca, tốp ca bài hát *Về miền cổ tích*.
- NLÂN3: Biết lắng nghe và biểu lộ cảm xúc; biết vận động cơ thể phù hợp với nhịp điệu. Bước đầu cảm nhận được vẻ đẹp của tác phẩm âm nhạc, biết tưởng tượng khi nghe nhạc. Nêu được tên bản nhạc và tên tác giả.
- NLÂN4: Bước đầu chơi nhạc cụ đúng tư thế, đúng kĩ thuật; thể hiện đúng cao độ, trường độ các bài tập tiết tấu và giai điệu; duy trì được tốc độ ổn định. Biết chơi nhạc cụ với hình thức độc tấu, hoà tấu. Biết sử dụng nhạc cụ để đệm cho bài hát.
- NLÂN5: Nêu được tên và một vài đặc điểm của đàn t'rưng; mô tả được động tác chơi đàn. Cảm nhận và phân biệt được âm sắc của đàn t'rưng.

■ Kể tên một số bài hát có nội dung là chuyện cổ tích mà em biết.

TỔ CHỨC HOẠT ĐỘNG DẠY HỌC:

Khám phá

Mục tiêu: PC, NLC2, NLÂN1.

Gợi ý:

1. Khởi động

- HS đọc trích thơ *Chuyện cổ tích về loài người* (Xuân Quỳnh) theo mẫu tiết tấu:

Chuyện cổ tích về loài người (trích)

Tác giả: Xuân Quỳnh

Trời sinh ra trước nhất
Chỉ toàn là trẻ con
Trên Trái Đất trụi trần
Không dánh cây ngọn cỏ
Mặt Trời cũng chưa có
Chỉ toàn là bóng đêm
Không khí chỉ màu đen
Chưa có màu sắc khác
...
Biết trẻ con khao khát
Chuyện ngày xưa, ngày sau

Không hiểu là từ đâu
Mà bà về ở đó
Kể cho bao chuyện cổ
Chuyện con cóc, nàng tiên
Chuyện cô Tấm ở hiền
Thằng Lý Thông ở ác,...
Mất tóc bà thì bạc
Con mắt bà thì vui
Bà kể đến suốt đời
Cũng không sao hết chuyện
...

VỀ MIỀN CỔ TÍCH

Hành trình

Vui chơi **Nhạc và hát: Là Phở Hải**

Theo dấu xưa vô ngựa hồng vượt qua muôn núi
Trắng sáng vui ngắm nhìn kia chị Hằng Nga rất
cao. Qua suối sâu thác ghềnh về với quê hương trầu
xinh. Xanh vô nhưng đỏ lòng, ở trái dưa trên đảo
cau. Tay nắm tay với nụ cười, mời bạn cùng về
hoang. Xe cát ơi đã trắng một đời cần cù xong
đây. Ta đến thăm những đền đài, đến thăm miền cổ
chưa? Ăn khế ta trả vàng, nào vút bay về biển
tích. Về miền cổ tích tính tính tang cây đàn Thạch
xa.
Sanh. Về miền cổ tích có cây đa chú Cuội ngồi
không. Về miền cổ tích cô bé ngoan và bông cúc trắng.
Về miền cổ tích cô Tấm trong trái thị đi ra.

47

– Thông qua nội dung thơ, HS đến với HĐ khám phá.

2. Khám phá

GV dùng những hình ảnh trong tranh chủ đề để tạo tình huống và đặt câu hỏi giúp HS tự giải quyết vấn đề.

Gợi ý:

GV cho HS quan sát các nhân vật trong tranh và cho biết nhân vật đó là ai, thuộc câu chuyện nào, tính cách nào của nhân vật.

3. Luyện tập, thực hành

Dựa vào tranh khám phá, HS sẽ dùng giọng nói và vận động để nhập vai hoá thân các nhân vật trong tranh.

Lưu ý: Các bước dạy học *Khám phá* theo hướng dẫn ở Phần một V.7.

DỤNG CỤ DẠY HỌC

Học liệu

- Bức tranh chủ đề (mô tả hình ảnh các em HS đang vui chơi bên các nhân vật trong chuyện cổ tích). Các HĐ trong tranh chủ đề sẽ là chất liệu để khai thác mục tiêu âm nhạc của chủ đề.
- Một số câu chuyện cổ tích và hình ảnh các nhân vật trong truyện.

Dụng cụ dạy học

Bảng tương tác (nếu có), máy chiếu, máy tính cá nhân.

ĐÁNH GIÁ

Hiểu biết và cảm thụ âm nhạc

Nhận biết các câu chuyện, nhân vật cổ tích thông qua các tác phẩm âm nhạc.

TỔ CHỨC HOẠT ĐỘNG DẠY HỌC:

Hát

Mục tiêu: PC, NLC1, NLÂN2, NLÂN3.

Gợi ý:

1. Khởi động

HS nghe bài hát *Về miền cổ tích* kết hợp vận động hay gõ đệm.

2. Khám phá

- HS tìm hiểu tên tác giả, nêu tính chất bài hát, so sánh sự giống nhau và khác nhau của các câu hát, kể tên các nhân vật cổ tích trong lời hát,...
- GV có thể trình chiếu một số đoạn video hoặc hình ảnh các nhân vật cổ tích,... để HS cảm nhận nét đẹp chuyện cổ tích, thông qua đó giáo dục HS rèn luyện đức tính thật thà, dũng cảm và lòng nhân ái.

3. Luyện tập, thực hành

GV cho HS luyện tập bài hát theo các bước dạy học *Hát* trong hướng dẫn ở Phần một V.1.2.

4. Vận dụng, trải nghiệm

HS hát với các hình thức đơn ca, song ca,... và sáng tạo động tác phụ hoạ.

TỔ CHỨC HOẠT ĐỘNG DẠY HỌC:

Nghe nhạc

Mục tiêu: PC, NLC1, NLC2, NLÂN3.

Gợi ý:

1. Khởi động

GV và HS cùng vận động theo nhạc nền bài hát *Về miền cổ tích*.

2. Khám phá

- HS nghe bài hát *Vườn cổ tích*.
- HS nêu cảm nhận về bài hát.

3. Luyện tập, thực hành

GV và HS nghe nhạc và vận động theo nhạc bài hát *Vườn cổ tích* (HS phản ứng theo GV).

4. Vận dụng, trải nghiệm

- HS tham gia biểu diễn theo hình thức tập thể, cá nhân.
- HS sáng tạo vận động theo cách riêng.

Lưu ý:

- Thông qua phần *Nghe nhạc*, giúp HS cảm nhận được nét đẹp của tuổi thơ qua các câu chuyện cổ tích.
- Các bước dạy học *Nghe nhạc* theo hướng dẫn ở Phần một V.2.2.

- Nghe bài hát kết hợp vận động.
- Hát theo hình thức đối đáp.
- Hát thể hiện sự vui tươi, trong sáng.
- Trình bày bài hát theo nhóm.

- Nêu cảm nghĩ của em sau khi học bài hát.
- Kể tên các câu chuyện cổ tích được gợi ý từ lời ca của bài hát.

VƯỜN CỔ TÍCH

Nhạc và lời: Trần Đức

- Nêu cảm nghĩ của em sau khi nghe bài hát.
- Nghe, cảm thụ và vận động theo bài hát.

48

Vườn cổ tích

Nhạc và lời: Trần Đức

Vườn xanh như đón mời. Ngàn hoa đang hé cười.
Có tiếng chim líu lo trong khu vườn cổ tích.
Kìa là nàng Bạch Tuyết cùng cô Tấm đang dạo chơi.
Bên nhịp cầu cong cong bảy chú lùn đang câu cá.
Cô Lọ Lem xinh quá ôi duyên dáng làm sao.
Chú Thạch Sanh xuống hang bắt trăn tinh phải đầu hàng.
Vườn cổ tích giấc mơ của tuổi thơ.
Vườn cổ tích mãi mãi toả hương sắc.
Vườn cổ tích như bạn hiền thân thiết.
Nào bạn ơi, ta cùng nhau đến chơi.

- Văn bản nhạc bài *Về miền cổ tích*.
- Beat nhạc bài hát *Về miền cổ tích*.

Dụng cụ dạy học

Đàn phím điện tử hoặc piano (nếu có).

ĐÁNH GIÁ

Thể hiện âm nhạc

Hát đúng cao độ, trường độ và tính chất bài hát *Về miền cổ tích*.

Hiểu biết và cảm thụ âm nhạc

- Nghe và vận động phù hợp với nhạc.
- Nêu cảm nhận về bài hát *Vườn cổ tích*.

DỤNG CỤ DẠY HỌC

Học liệu

- Nhạc có giọng hát bài *Vườn cổ tích*.

Nhạc cụ giai điệu

1. Ri-coóc-đơ

• Thể bấm nốt Son:

Nốt Son thể hiện bằng thể bấm lỗ số 0, số 1, số 2 và số 3.

• Luyện tập

Bài thực hành số 3

49

TỔ CHỨC HOẠT ĐỘNG DẠY HỌC:

Nhạc cụ

Nhạc cụ giai điệu

Mục tiêu: NLC2, NLÂN3.

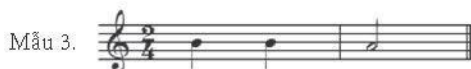
Recorder

Gợi ý:

1. Khởi động

GV tổ chức trò chơi *Tiếng vọng*:

- HS chia thành hai đội A và B. Các đội thổi recorder theo mẫu. Đội A thổi trước, đội B thổi lặp lại mẫu đội A vừa thổi.
- GV đóng vai trò điều khiển, chọn lựa tùy ý các mẫu thổi cho đội A.

Lưu ý: Các mẫu thổi chỉ sử dụng nốt Si và La. GV có thể thay đổi tiết tấu theo ý riêng.

2. Khám phá

HS nghe hướng dẫn cách thể hiện nốt Son.

3. Luyện tập, thực hành

HS luyện tập *Bài thực hành số 3*.

4. Vận dụng, trải nghiệm

HS trình bày *Bài thực hành số 3* theo hình thức cá nhân, nhóm.

Lưu ý: Các bước dạy *Nhạc cụ* theo hướng dẫn ở Phần một V.4.2.

DỤNG CỤ DẠY HỌC

Học liệu

- Tranh *Bài thực hành số 3*.
- Nhạc nền *Bài thực hành số 3*.

Dụng cụ dạy học

Nhạc cụ recorder.

ĐÁNH GIÁ

Thể hiện âm nhạc

Đọc được các mẫu tiết tấu.

Hiểu biết và cảm thụ âm nhạc

Quan sát, thực hiện đúng động tác sử dụng recorder được thực hiện mẫu bởi GV.

Ứng dụng và sáng tạo âm nhạc

Biết sử dụng recorder để thể hiện *Bài thực hành số 3*.

Kèn phím

Gợi ý:

1. Khởi động

GV tổ chức trò chơi *Hoà tấu kèn phím*:
HS chia thành hai đội để cùng nhau
hoà tấu kèn phím theo mẫu:

Lưu ý: Hai đội có thể hoán đổi bè cho nhau.

2. Khám phá

HS nghe hướng dẫn cách thể hiện nốt Mi.

3. Luyện tập, thực hành

HS luyện tập *Bài thực hành số 3*.

4. Vận dụng, trải nghiệm

HS trình bày *Bài thực hành số 3* theo hình thức cá nhân, nhóm.

Lưu ý: Các bước dạy học *Nhạc cụ* theo hướng dẫn ở **Phần một V.4.2**.

DỤNG CỤ DẠY HỌC

Học liệu

Tranh *Bài thực hành số 3*.

Dụng cụ dạy học

Nhạc cụ kèn phím.

ĐÁNH GIÁ

Thể hiện âm nhạc

Đọc được các mẫu tiết tấu.

Hiểu biết và cảm thụ âm nhạc

Quan sát, thực hiện đúng động tác sử dụng kèn phím được thực hiện mẫu bởi GV.

Ứng dụng và sáng tạo âm nhạc

Biết sử dụng kèn phím để thể hiện *Bài thực hành số 3*.

2. Kèn phím

• Giới thiệu phím Mi:

Phím Mi là phím trắng liền kề bên phải của nhóm hai phím đen.

• Luyện tập

Bài thực hành số 3

Giới thiệu nhạc cụ Việt Nam

Đàn t'rưng

Đàn t'rưng là loại nhạc cụ gỗ phổ biến ở vùng Tây Nguyên. Đàn t'rưng làm bằng một số ống tre lồ ô hay nửa ống lồ ô có kích cỡ khác nhau, được xếp thành hàng trên giá đàn theo thứ tự từ ống lớn đến ống nhỏ, từ ống dài đến ống ngắn. Mỗi ống có một đầu bịt kín, đầu kia được gọt vát. Người chơi đàn dùng dùi gỗ vào các ống tạo thành các âm thanh có cao độ khác nhau. Những ống to và dài phát ra âm trầm, còn những ống nhỏ và ngắn có âm cao. Âm sắc của đàn t'rưng hơi đục. Nghe tiếng đàn t'rưng ta có cảm giác như nghe tiếng suối róc rách, tiếng thác đổ, tiếng xào xạc của rừng tre nửa khi gió thổi.

• Nghe hoặc xem một bản nhạc được thể hiện bằng đàn t'rưng.

↳ Nửa ống: cây cùng loài với tre, mảnh mỏng, đóng đầu dùng để đàn phên.

TỔ CHỨC HOẠT ĐỘNG DẠY HỌC:

Thường thức âm nhạc

Mục tiêu: NLC2, NLÂN5.

Gợi ý:

1. Khởi động

HS chia nhóm tham gia trò chơi *Nhìn hình ghi nhớ nhạc cụ*.

- GV chuẩn bị tranh có chứa nhiều nhạc cụ quen thuộc (thanh phách, tambourine, piano,...).
- HS quan sát tranh và ghi nhận các nhạc cụ trong tranh với thời gian GV quy định.
- Hết thời gian, các nhóm ghi lại tên các nhạc cụ vào giấy hoặc bảng con. Nhóm ghi đúng và đủ nhạc cụ nhất sẽ thắng.

NHÀ GA ÂM NHẠC

1. Hát hoặc đọc lời thoại trong chuyện *Tấm Cám* theo cách mà em thích:

Bống bống, bang bang

Lên ăn cơm vàng cơm bạc nhà ta

Chớ ăn cơm hẩm cháo hoa nhà người.

2. Hát bài *Về miền cổ tích* kết hợp vận động hoặc vỗ đệm theo cách riêng của em.

3. Em thích hình ảnh nào trong bài hát *Vườn cổ tích*? Tại sao?

4. Chọn loại nhạc cụ đã học và thực hành theo mẫu:

● Kèn phím

● Rì-côóc-đơ

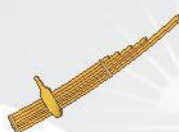
5. Trong các hình sau, hình nào là đàn t'rưng?

a

b

c

51

2. Khám phá

- Từ trò chơi, GV dẫn dắt vào nội dung giới thiệu đàn t'rưng.
- HS quan sát hình ảnh, video đàn t'rưng để nắm bắt các đặc điểm về hình dáng, cấu tạo, âm thanh,...

3. Luyện tập, thực hành

HS nêu lại những kiến thức về đàn t'rưng mà mình đã ghi nhận được.

4. Vận dụng, trải nghiệm

HS nghe âm thanh một số nhạc cụ và xác định đâu là âm thanh đàn t'rưng.

Lưu ý: Các bước dạy học *Thường thức âm nhạc* theo hướng dẫn ở **Phần một V.6.2.1.**

DỤNG CỤ DẠY HỌC

Học liệu

Hình ảnh và video biểu diễn đàn t'rưng.

Dụng cụ dạy học

Bảng tương tác (nếu có).

ĐÁNH GIÁ

Hiểu biết và cảm thụ âm nhạc

Nhận biết hình dáng, cấu tạo, âm sắc đàn t'rưng.

Thể hiện âm nhạc

Mô phỏng được cách chơi đàn t'rưng.

TỔ CHỨC HOẠT ĐỘNG DẠY HỌC:

Nhà ga âm nhạc

Mục tiêu: Ôn lại nội dung đã học. Phát triển kỹ năng âm nhạc của HS.

Gợi ý:

- GV có thể thực hiện theo nhóm hoặc từng cá nhân, thông qua các câu hỏi trên, GV đánh giá được năng lực của HS sau khi học xong một chủ đề.
- GV có thể đặt thêm một số câu hỏi khác về các vấn đề có trong chủ đề. Chú ý nên hỏi câu hỏi dạng gợi mở như:
 - + Em thích nội dung gì?
 - + Em có thể làm được hay không?

Lưu ý: Các bước dạy học *Nhà ga âm nhạc* theo hướng dẫn ở **Phần một V.8.**

THỜI LƯỢNG CHỦ ĐỀ: 4 tiết

MỤC TIÊU

- **Trọng tâm:** Khám phá âm thanh của các loại nhạc cụ.

Phẩm chất:

- PC1: Có ý thức vận dụng kiến thức, kĩ năng học được ở nhà trường vào đời sống hằng ngày.
- PC2: Có ý thức bảo quản, giữ gìn đồ dùng cá nhân, nhạc cụ.

Năng lực chung:

- NLC1: Thực hiện được các nhiệm vụ khác nhau với những yêu cầu khác nhau.
- NLC2: Bước đầu biết sử dụng ngôn ngữ kết hợp với hình ảnh, cử chỉ để trình bày thông tin và ý tưởng.

Năng lực âm nhạc:

- NLÂN1: Mô phỏng cách chơi và âm thanh của các loại nhạc cụ qua phần *Khám phá*.
- NLÂN2: Hát đúng cao độ, trường độ, tính chất bài *Bài hát đầu tiên*; hát rõ lời và thuộc lời; thể hiện được cách hát ngắt tiếng; biết hát kết hợp gõ đệm theo nhịp; nghe và vận động theo nhịp điệu của bài hát.
- NLÂN3: Bước đầu chơi nhạc cụ đúng tư thế, đúng kĩ thuật; thể hiện đúng cao độ, trường độ các bài tập tiết tấu và giai điệu; duy trì được tốc độ ổn định; biết chơi nhạc cụ với hình thức hoà tấu.
- NLÂN4: Đọc đúng tên nốt, thể hiện đúng cao độ, trường độ *Bài đọc nhạc số 4*.

- Mô phỏng cách chơi và âm thanh của các loại nhạc cụ; cùng hoà tấu để tạo ra một bản nhạc vui nhộn.

TỔ CHỨC HOẠT ĐỘNG DẠY HỌC:

Khám phá

Mục tiêu: PC1, NLC1, NLÂN1.

Gợi ý:

GV hướng dẫn HS khám phá âm thanh của các loại nhạc cụ.

- Cho HS quan sát tranh chủ đề.
- GV tổ chức trò chơi *Nghe âm thanh đoán tên nhạc cụ* xuất hiện trong bức tranh chủ đề.
- HS chia nhóm, nghe âm thanh và ghi tên nhạc cụ vào bảng con. Trong thời gian quy định đội nào nghe và ghi đúng nhiều tên nhạc cụ nhất sẽ chiến thắng.
- GV cho HS mô phỏng âm thanh và cách chơi của các loại nhạc cụ vừa nghe được; các nhóm cùng luyện tập hoà tấu để tạo thành bản nhạc vui nhộn.

BÀI HÁT ĐẦU TIÊN

Nhạc và lời: Thanh Sơn

Vui tươi

Ngày đầu tiên khi em vào lớp học thầy đưa em bài hát và bảo rằng: Phải xướng âm rồi hát lên hát cho thật đúng cao độ trường độ và hát theo nhịp nhàng.

Son son son son đỏ pha pha pha pha lá
 Âm thanh vui tươi mát em nghe theo em hát

mi mi mi mi son đỏ rê mi pha son la
 và bạn bè cùng hát bài ca quê hương nghe phơi

si la son. Son son son son đỏ
 phơi tâm hồn. Sau khi nghe em hát

pha pha pha pha lá mi mi mi mi son
 thầy gặt đầu thầy khen rồi thầy trò cùng hát

đỏ rê mi pha son la si son đỏ.
 bài ca quê hương yêu Tổ quốc Việt Nam.

53

Lưu ý: Các bước dạy *Khám phá* theo hướng dẫn ở Phần một V.7.

TỔ CHỨC HOẠT ĐỘNG DẠY HỌC:

Hát

Mục tiêu: PC1, NLC2, NLÂN2.

Gợi ý:

1. Khởi động

HS nghe bài *Bài hát đầu tiên* kết hợp vận động theo nhịp điệu.

2. Khám phá

- HS khám phá tìm hiểu tên tác giả, nêu tính chất của bài hát, so sánh sự giống nhau và khác nhau giữa các câu hát,...
- GV cho HS kể tên các nốt nhạc có trong lời của bài hát; hát các nốt nhạc kết hợp kí hiệu bàn tay.

3. Luyện tập, thực hành

GV cho HS luyện tập bài hát theo các bước dạy học *Hát* trong hướng dẫn ở Phần một V.1.2.

4. Vận dụng, trải nghiệm

HS thể hiện cách hát đơn ca, song ca, tốp ca, hát ngắt tiếng, hát kết hợp gõ đệm theo nhịp, sáng tạo động tác phụ hoạ.

DỤNG CỤ DẠY HỌC

Học liệu

- Bức tranh khám phá chủ đề.
- Tập âm thanh của các loại nhạc cụ: trống con, guitar, piano, violin.
- Văn bản bài *Bài hát đầu tiên*.

Dụng cụ dạy học

- Bảng tương tác (nếu có).
- Đàn phím điện tử hoặc piano (nếu có).
- Nhạc cụ gõ đơn giản: trống con, tambourine,...
- Bảng con cho HS.

ĐÁNH GIÁ

Thể hiện âm nhạc

- Mô phỏng cách chơi và âm thanh của các loại nhạc cụ. Cùng hoà tấu tạo ra bản nhạc vui nhộn.
- Hát được bài *Bài hát đầu tiên*.

Hiểu biết và cảm thụ âm nhạc

- Nghe và vận động theo nhịp điệu bài *Bài hát đầu tiên*.
- Hát thể hiện tính chất vui tươi.
- Hát kết hợp gõ đệm theo nhịp.

TỔ CHỨC HOẠT ĐỘNG DẠY HỌC:

Nhạc cụ

Mục tiêu: PC1, PC2, NLC2, NLÂN3.

Gợi ý:

1. Khởi động

Đọc trích đoạn bài thơ *Hạt gạo làng ta* của nhà thơ Trần Đăng Khoa theo 2 mẫu tiết tấu sau:

Hạt gạo làng ta
Có vị phù sa
Của sông Kinh Thầy
Có hương sen thơm
Trong hồ nước đầy
Có lời mẹ hát
Ngọt bùi đắng cay...

2. Khám phá

HS tìm hiểu tiết tấu mẫu đệm thanh phách hoặc tambourine và những hình nốt có trong mẫu giai điệu recorder hoặc kèn phím.

3. Luyện tập, thực hành

HS chia nhóm luyện tập:

- HS gõ thanh phách hoặc tambourine theo mẫu tiết tấu.
- HS luyện tập thổi recorder hoặc kèn phím.
- Luyện tập hoà tấu: thanh phách recorder hoặc tambourine với kèn phím.

4. Vận dụng, trải nghiệm

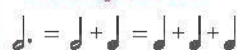
- HS tham gia biểu diễn theo hình thức, cặp đôi, nhóm, lớp.
- HS sáng tạo mẫu gõ đệm theo cách

- Nghe và vận động.
- Tập hát, thể hiện cách hát ngắt tiếng.
- Kể tên các nốt nhạc có trong lời ca của bài hát.
- Em cần hát một bài hát như thế nào cho đúng?
- Hát thể hiện tính chất vui tươi.
- Hát kết hợp gõ đệm theo nhịp.

Hoà tấu nhạc cụ tiết tấu và nhạc cụ giai điệu

Nốt trắng chấm đôi

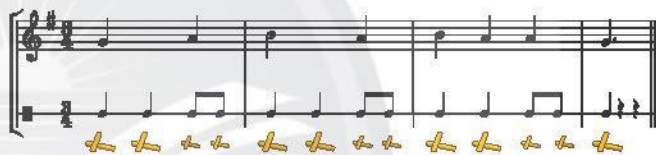

1. Hoà tấu thanh phách và ri-coóc-đơ

1. Luyện tập ri-coóc-đơ

2. Luyện tập hoà tấu

54

riêng (có thể sử dụng những nhạc cụ gỗ khác hoặc bộ gõ cơ thể).

Lưu ý: Các bước dạy học *Nhạc cụ* theo hướng dẫn ở Phần Một.V.4.2.

DỤNG CỤ DẠY HỌC

Học liệu

- Nhạc phổ bài hoà tấu.
- Tranh trích đoạn thơ *Hạt gạo làng ta*.

Dụng cụ dạy học

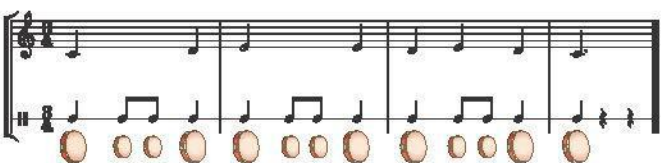
- Đàn phím điện tử hoặc piano (nếu có).
- Nhạc cụ thanh phách, tambourine.
- Nhạc cụ recorder, kèn phím.

II. Hoà tấu tem-bơ-rin và kèn phím

1. Luyện tập kèn phím

2. Luyện tập hoà tấu

Độc nhạc

● Luyện đọc gam Đô trưởng:

55

Chân trời sáng tạo

ĐÁNH GIÁ

Thể hiện âm nhạc

Đọc được các mẫu tiết tấu.

Hiểu biết và cảm thụ âm nhạc

Quan sát và thực hiện đúng động tác sử dụng nhạc cụ thanh phách, tambourine, recorder, kèn phím được thực hiện mẫu bởi GV.

Ứng dụng và sáng tạo âm nhạc

Sử dụng nhạc cụ thanh phách, recorder, tambourine, kèn phím để hoà tấu cùng nhau.

TỔ CHỨC HOẠT ĐỘNG DẠY HỌC:

Độc nhạc

Mục tiêu: NLC1, NLÂN4.

Gợi ý:

1. Khởi động

GV tổ chức trò chơi *Tiết tấu vui nhộn*:

- HS chia nhóm; khi nghe tiết tấu, lần lượt HS của từng nhóm sẽ di chuyển bước chân phù hợp với tiết tấu nghe được từ GV.

- Hết lượt, nhóm nào có số thành viên di chuyển đúng nhất theo tiết tấu của GV sẽ chiến thắng.

2. Khám phá

- HS luyện đọc gam Đô trưởng và luyện tập mẫu tiết tấu.
- HS tìm hiểu *Bài đọc nhạc số 4*; so sánh sự giống nhau và khác nhau giữa hai câu của bài đọc nhạc.

3. Luyện tập, thực hành

HS luyện đọc bài đọc nhạc.

4. Vận dụng, trải nghiệm

- HS đọc bài đọc nhạc theo hình thức cá nhân, nhóm.
- Đọc nhạc kết hợp gõ đệm theo nhịp.

Lưu ý: Các bước dạy *Độc nhạc* theo hướng dẫn ở **Phần một V.3.2**.

- Luyện tập mẫu tiết tấu:

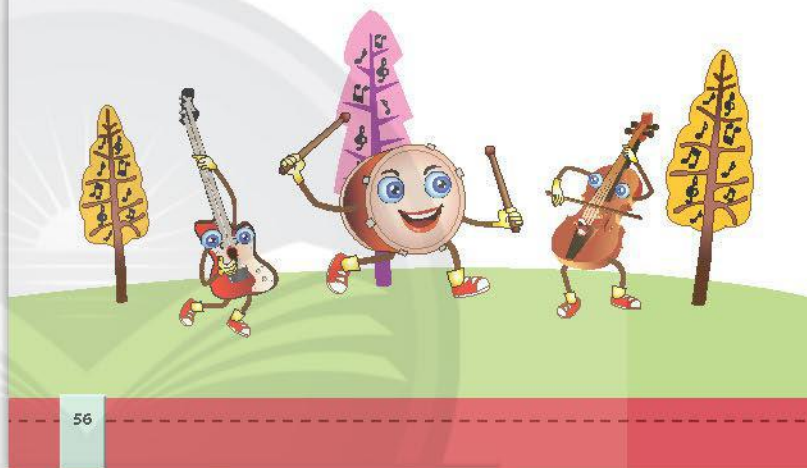

- Thực hành độc nhạc:

Bài đọc nhạc số 4

- Đọc đúng giai điệu *Bài đọc nhạc số 4*.
- Đọc nhạc kết hợp gõ đệm theo nhịp.

DỤNG CỤ DẠY HỌC

Học liệu

- Tranh mẫu luyện đọc gam Đô trưởng.
- Tranh mẫu tiết tấu bài đọc nhạc.
- Tranh *Bài đọc nhạc số 4*.

Dụng cụ dạy học

- Bảng tương tác (nếu có).
- Đàn phím điện tử hoặc piano (nếu có).

NHÀ GA ÂM NHẠC

1. Hát bài *Bài hát đầu tiên* kết hợp vận động cơ thể.
2. Kê khuông nhạc, ghi khoá Son và các nốt nhạc của gam Đô trưởng mà em học ở phần *Đọc nhạc*.
3. Luyện tập mẫu tiết tấu bằng nhạc cụ tự chọn, đệm cho *Bài đọc nhạc số 4*.

4. Mổ phỏng âm thanh, cách chơi của các loại nhạc cụ sau và hãy cùng nhau tạo ra bản hoà tấu rộn ràng.

57

TỔ CHỨC HOẠT ĐỘNG DẠY HỌC:

Nhà ga âm nhạc

Mục tiêu: Ôn lại nội dung đã học.
Phát triển kĩ năng âm nhạc cho HS.

Gợi ý:

- GV có thể thực hiện theo nhóm hoặc từng cá nhân, thông qua các câu hỏi trên, GV đánh giá được năng lực của HS sau khi học xong một chủ đề.
- GV có thể đặt thêm một số câu hỏi khác về các vấn đề có trong chủ đề. Chú ý nên hỏi câu hỏi dạng gợi mở như:
 - + Em thích nội dung gì?
 - + Em có thể làm được hay không?

Lưu ý: Các bước dạy học *Nhà ga âm nhạc* theo hướng dẫn ở **Phần một V.8**.

ĐÁNH GIÁ

Thể hiện âm nhạc

- Đọc đúng gam Đô trưởng.
- Đọc đúng mẫu tiết tấu.
- Đọc đúng tên nốt; thể hiện đúng cao độ và trường độ của bài đọc nhạc.

Hiểu biết và cảm thụ âm nhạc

Hiểu được các kí hiệu trong bài đọc nhạc.

Ứng dụng và sáng tạo âm nhạc

Đọc nhạc kết hợp gõ đệm.

Chân trời sáng tạo

Phụ lục

BÀI HÁT THAY THẾ DOREAMON'S SONG (ƯỚC MƠ TUỔI THƠ)

Nhạc: Kikuchi Shunsuke

Lời Việt: Hà Thị Thư

Nhanh vừa - vui tươi

Tuổi thơ em trong sáng hồn nhiên. Mang biết bao mơ ước diệu kì.

Tuổi thơ em mong thế giới chung quanh ta, luôn đông đầy bao yêu

thương. cùng em bay đến những miền xa.

Mang tiếng ca rộn khắp muôn nhà. Và em tung đôi cánh ước mơ bay

lên trên khung trời sáng tươi. Lấp lánh muôn ngàn tia nắng xinh,

đàn chim vui hoà ca. Hey! Các bạn ơi! Các bạn ước mơ gì? A a a,

cùng cất lên bao tiếng ca vui. Ôi ước mơ tuyệt vời.

BẠN ƠI LẮNG NGHE!

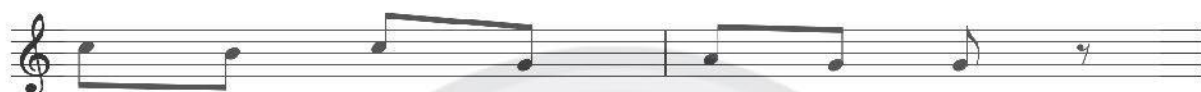
Dân ca Ba-na

Sưu tầm và dịch lời: Tô Ngọc Thanh

Thiết tha – hồn nhiên

Hỏi	bạn	ơi	cùng	nhau	lắng	nghe.
Hỏi	bạn	ơi	dừng	chân	chút	đi.

Tiếng
Cỏ dòng
nhìn suối
thấy ngoài
đàn xa
chim thì
câu thảo
xanh.

Tiếng	đàn	cá	vui	đùa	đáy	nước.
Cánh	gọi	năng	bay	về	rẫy	lúa.

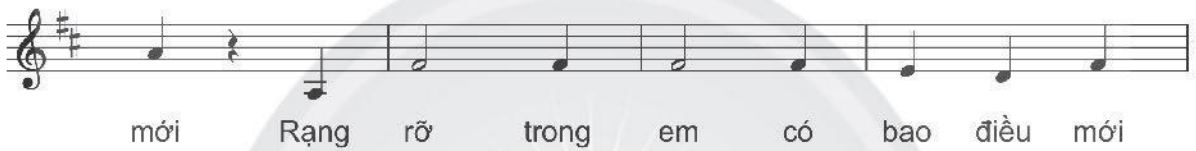

Tiếng làn sóng trôi xuôi ào ào.
Lúa mừng nắng lúa reo ri rào.

ĐẸP LẮM TUỔI MỘNG MƠ

Vừa phải, vui tươi - tự hào

Nhạc và lời: Thạch Nguyễn

BẾP LỬA HỒNG CỦA MẸ

Nhạc và lời: Cửu Thọ

Vừa phải - thấm thiết

Bếp lửa hồng ấm áp, thấp sáng từ tay mẹ
Mỗi chiều trời gần tối, xung quanh nồi cơm chín thơm

hiền, lung linh tỏa ấm bao niềm vui, ấp ủ bao tình thương.
ngon, râm ran tỏa ấm bao niềm vui, ấp ủ bao tình thân.

Mẹ ơi! Mẹ đi làm nhà máy, ca ngày rồi ca đêm.

Tay mẹ vẫn thấp lên, bếp lửa hồng ấm áp. Tay mẹ vẫn thấp lên,

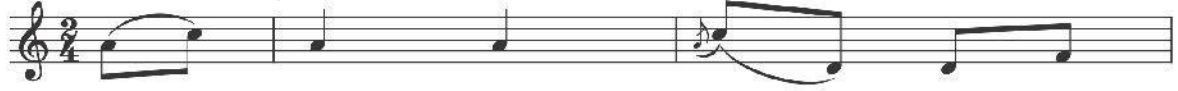

tình thương yêu dạt dào. Tay mẹ vẫn thấp lên, đường vui cho đời con.

BIỂN QUÊ EM

Dân ca Nam Bộ
Kí âm: Lư Nhất Vũ; Lời mới: Lê Giang

Hồ hời - Dồn dập

Biển xanh in bóng bầu trời
Biển xanh như hát ngàn lời
Hải âu tung cánh ngàn trùng

xanh. Sóng biển xô như gọi tuổi thơ. Tung tăng
ca. Gió nổi lên theo nhịp biển reo. Lăn tăn
xa. Cánh hải âu bay liệng khơi. Mang bao

lượn sóng tràn bờ biển. Con bướm nhỏ
đọt sóng sóng tràn bờ biển. Con còng nhỏ
hẹn ước đường làng nhỏ. Ngôi trường nhỏ

mang ngược gió sóng lại đánh. Sóng trào
xây bóng cát sóng lại đánh. Tiếng cười
theo nhịp sóng gọi gió. Hát mừng

trần tình quê gió mát đưa xao động ước mơ.
trần lòng em lấp lánh vui xa ngọn hải đăng.
bầu trời xanh cát cánh bay dang rộng cánh chim.

NHỮNG NỐT NHẠC VUI

Lời Việt: Trịnh Mai Trang

Nhạc: The Sound of Music - Do Re Mi

Nhanh vừa - vui tươi

Đồ là nốt đầu tiên mình hát.
Rê rê bóng khéo không là ngã.
Mi, đôi mắt mình có hàng mi.
Pha, pha nước khuấy cho thật kĩ.
Son, nào tô son lên môi nhé.
La, đừng ai la lên lớn tiếng.
Si la tên cây si trước ngõ.
Đó ai mau thuộc ta cùng hát.

NÓI VỚI EM

Nhạc: Phan Bá Chức

Thơ: Vũ Quần Phương

Nhịp vừa - Trong sáng

Nếu nhắm mắt trong vườn lộng gió, sẽ được nghe nhiều tiếng chim

hay. Tiếng lích rích chim sâu trong lá, con chia vôi vừa hót vừa

bay. Nếu nhắm mắt nghe bà kể chuyện, sẽ được

nhìn thấy các bà tiên. Thấy chú bé đi hái bẫy dấm, quả thị

thơm cô Tấm thảo hiền. Nếu nhắm mắt nghĩ về cha mẹ, đã nuôi

em khôn lớn từng ngày. Tay bồng bế sớm khuya vất

và, mắt nhắm rồi lại mở ra ngay.

EM YÊU MÙA HÈ

♩ Rộn ràng

Nhạc và lời: Lê Thanh Tịnh

Mùa hè đã về rồi sao em nghe náo nức.

Qua bao nhiêu tháng ngày miệt mài trong học tập.

Nay vui chơi thoải thích cho tâm hồn sảng khoái.

Và không quên ôn tập chuẩn bị cho lớp trên.

Em yêu mùa hè nắng vàng rực rỡ.
Cơn mưa mùa hè mát dịu trong nắng.

Em yêu mùa hè mùa hoa phượng đỏ.
Ve kêu mùa hè vui tại bạn nhỏ.

Em yêu mùa hè rộn ràng tiếng chim hót.
Xôn xao mùa hè rộn ràng tiếng em... ...ca.

ca. Em yêu mùa hè của em.

Em yêu mùa hè của em.

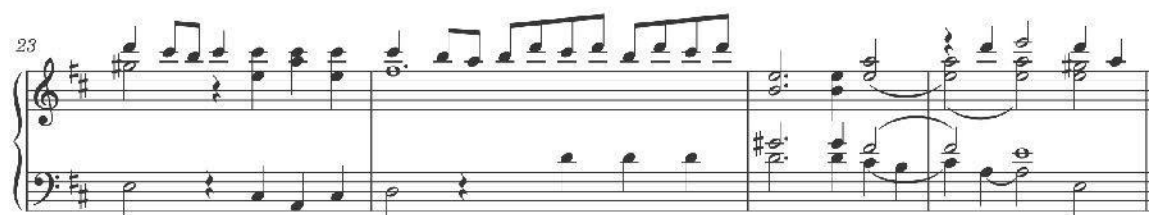
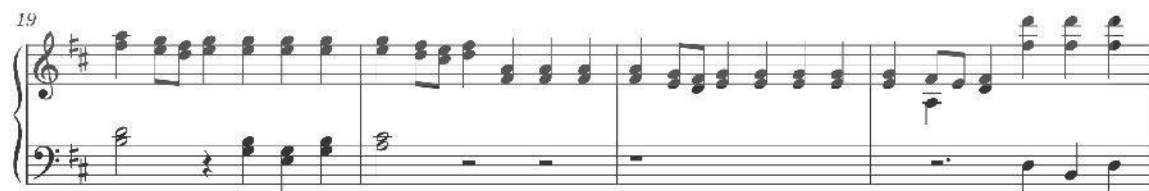
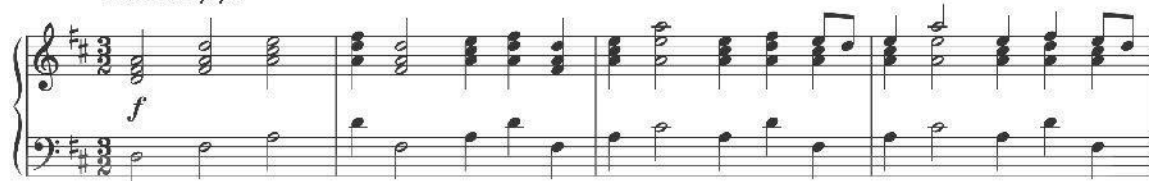
BẢN NHẠC DÙNG TRONG PHẦN NGHE NHẠC

HORNSPIPE

Movement 12 from Water Music Suite No. 2 in D

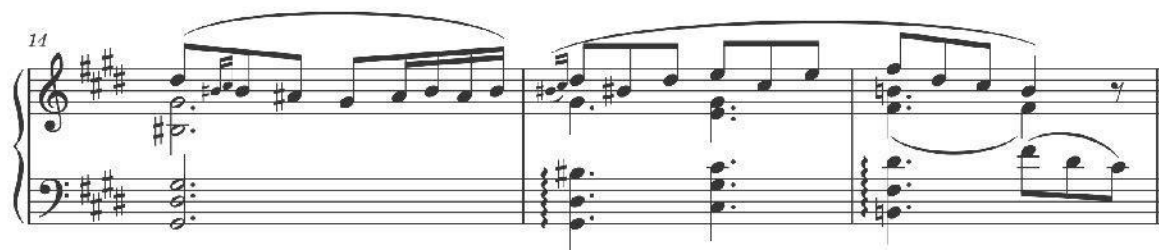
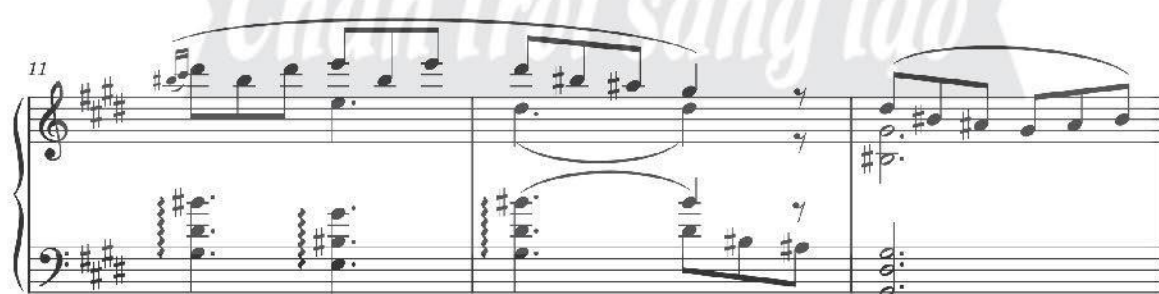
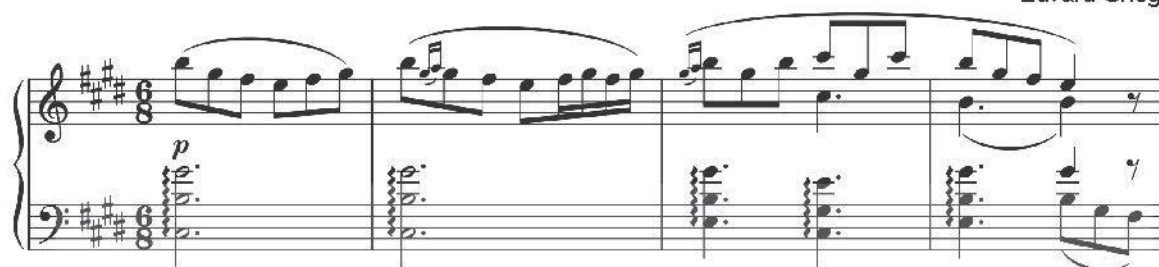
George Frideric Handell
arranged Jim Paterson

Alla Hornpipe

MORNING MOOD

Edvard Grieg

AI YÊU BÁC HỒ CHÍ MINH HƠN THIẾU NIÊN NHỊ ĐỒNG

Vừa phải – Tha thiết

Sáng tác: Phong Nhã

Ai yêu Bác Hồ Chí Minh hơn thiếu niên nhi đồng. Ai

yêu Bác Hồ Chí Minh hơn thiếu niên nhi đồng. Ai yêu Bác Hồ Chí

Minh hơn thiếu niên nhi đồng. Ai yêu Bác Hồ Chí Minh hơn thiếu

nhi Việt Nam. Bác chúng em đáng cao cao người thanh thanh.

Bác chúng em mắt như sao râu hơi dài. Bác chúng

em nước da nâu vì sương gió. Bác chúng em thề cương

quyết trả thù nhà. Hồ Chí Minh kính yêu chúng em kính

yêu Bác Hồ Chí Minh trọn một đời. Hồ Chí Minh kính

yêu Bác đã bao phen bốn ba nước ngoài vì giống nòi. Bác

nay tuy đã già rồi. Già rồi nhưng vẫn vui tươi. Ngày

ngày chúng cháu ước mong, mong sao Bác sống muôn
 đời để dẫu dất nêi đồng thành người và kiến thiết nước nhà bằng
 người. Hồ Chí Minh kính yêu chúng em kính yêu Bác Hồ Chí
 Minh trọn một đời. Hồ Chí Minh kính yêu, chúng em ước
 sao Bác Hồ Chí Minh sống muôn năm.

THE BLUE DANUBE

Tempo di Valse

Johann Strauss

mf

6

12

18

VƯỜN CỔ TÍCH

Vui tươi – Rộn ràng

Sáng tác: Trần Đức

The musical score is written on eight staves in 3/4 time. The melody is simple and cheerful, with lyrics in Vietnamese. A large, faint watermark 'Chân trời sáng tạo' is visible across the middle of the page.

Vườn xanh như đón mời, nụ hoa đang hé cười, có chú chim liu
lo trong khu vườn cổ tích. Kia là nàng Bạch Tuyết cùng cô
Tấm đang dạo chơi. Bên nhịp cầu cong cong bảy chú lùn đang câu
cá. Cô Lọ lem xinh quá ôi duyên dáng làm sao.
Chú Thạch Sanh xuống hang bắt trăn tinh phải đầu hàng.
Vườn cổ tích giấc mơ của tuổi thơ. Vườn cổ tích mãi
mãi tỏa hương sắc. Vườn cổ tích như bạn hiền thân mến.
Nào bạn ơi, ta cùng nhau đến chơi.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

Tài liệu tiếng Việt

1. Bộ Giáo dục và Đào tạo. (2018). *Chương trình giáo dục phổ thông – Môn Âm nhạc*. Hà Nội.
2. Bộ Giáo dục và Đào tạo. (2018). *Chương trình giáo dục phổ thông tổng thể*. Hà Nội.
3. Bộ Giáo dục và Đào tạo (2020), *Thông tư Ban hành Quy định đánh giá học sinh tiểu học – số 27/2020/TT-BGDĐT*. Hà Nội.
4. Bộ Giáo dục và Đào tạo (2020), *Thông tư 05/2022/TT-BGDĐT sửa đổi Thông tư 33/2017/TT-BGDĐT về quy trình biên soạn chỉnh sửa sách giáo khoa*. Hà Nội.
5. Hồ Ngọc Khải. (2012). Khái quát một số phương pháp dạy học âm nhạc cho trẻ em tại Hoa Kỳ hiện nay. *Hội thảo khoa học về dạy học Âm nhạc, Mỹ thuật, Thể dục ở trường phổ thông*. Hải Phòng: Bộ Giáo dục và Đào tạo.
6. Hồ Ngọc Khải, Lê Anh Tuấn, Đặng Châu Anh, et.al. (2021), *Sách giáo khoa Âm nhạc lớp 4 – Chân trời sáng tạo*, Hà Nội: NXB Giáo dục Việt Nam.
7. Lê Anh Tuấn, Đỗ Thanh Hiên, Hồ Ngọc Khải (2019). *Hướng dẫn dạy học môn Nghệ thuật tiểu học theo Chương trình giáo dục phổ thông mới – Phần Âm Nhạc*. Hà Nội: NXB Đại học Sư phạm Hà Nội.
8. Nguyễn Đăng Bửu. (2019). *Bộ gõ cơ thể – từ khái niệm đến ứng dụng trong giáo dục âm nhạc*. Tạp chí khoa học Đại học Sư phạm thành phố Hồ Chí Minh.

Tài liệu tiếng Anh

9. Campbell, P. S. (1991), “*Rhythmic movement and public school music education: conservative and progressive views of the formative years*”. *American Music Education*, 19, 12-22.
10. Choksy, L. (1981). *The Kodály context: Creating an environment for musical learning*. Englewood Cliffs, NJ: Prentice-Hall.
11. Shamrock, M. (2007). *The Orff-Schulwerk Approach*. from American Orff-Schulwerk Association.

*Nhà xuất bản Giáo dục Việt Nam xin trân trọng cảm ơn
các tác giả có tác phẩm, tư liệu được sử dụng, trích dẫn
trong cuốn sách này.*

Chịu trách nhiệm xuất bản:

Tổng Giám đốc HOÀNG LÊ BÁCH

Chịu trách nhiệm nội dung:

Tổng biên tập PHẠM VĨNH THÁI

Biên tập nội dung: LÊ THÀNH LỢI

Trình bày bìa: ĐẶNG NGỌC HÀ

Thiết kế sách: HOÀNG THIẾU MY

Minh họa: BAN KỈ – MĨ THUẬT 1

Sửa bản in: LƯU THỊ NGỌC THẢO

Chế bản: CÔNG TY CỔ PHẦN DỊCH VỤ XUẤT BẢN GIÁO DỤC GIA ĐỊNH

Bản quyền thuộc Nhà xuất bản Giáo dục Việt Nam.

Tất cả các phần của nội dung cuốn sách này đều không được sao chép, lưu trữ, chuyển thể dưới bất kì hình thức nào khi chưa có sự cho phép bằng văn bản của Nhà xuất bản Giáo dục Việt Nam.

ÂM NHẠC 4 – SÁCH GIÁO VIÊN (Chân trời sáng tạo)

Mã số: G2HG4R001M23

In:.....bản, (QĐ in số.....) Khổ 19 x 26,5 cm.

Đơn vị in:.....

Cơ sở in:.....

Số ĐKXB: 10-2023/CXBIPH/49-2157/GD

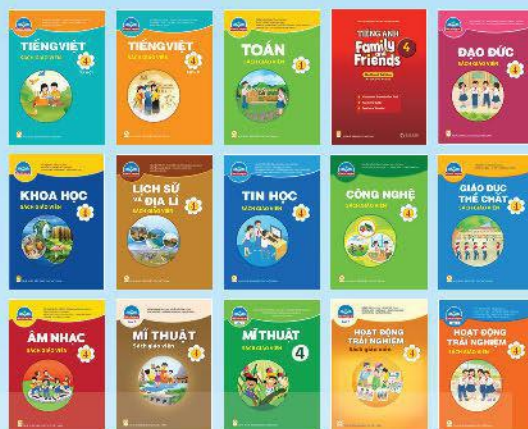
Số QĐXB:..... ngày tháng năm 20 ...

In xong và nộp lưu chiểu tháng năm 20....

Mã số ISBN: 978-604-0-35251-4

HUÂN CHƯƠNG HỒ CHÍ MINH

BỘ SÁCH GIÁO VIÊN LỚP 4 – CHÂN TRỜI SÁNG TẠO

1. TIẾNG VIỆT 4 – TẬP MỘT
Sách giáo viên	8. TIN HỌC 4
Sách giáo viên
2. TIẾNG VIỆT 4 – TẬP HAI
Sách giáo viên	9. CÔNG NGHỆ 4
Sách giáo viên
3. TOÁN 4
Sách giáo viên	10. GIÁO DỤC THỂ CHẤT 4
Sách giáo viên
4. TIẾNG ANH 4 Family and Friends
(National Edition) – Teacher's Guide	11. ÂM NHẠC 4
Sách giáo viên
5. ĐẠO ĐỨC 4
Sách giáo viên	12. MĨ THUẬT 4 (BẢN 1)
Sách giáo viên
6. KHOA HỌC 4
Sách giáo viên	13. MĨ THUẬT 4 (BẢN 2)
Sách giáo viên
7. LỊCH SỬ VÀ ĐỊA LÍ 4
Sách giáo viên	14. HOẠT ĐỘNG TRẢI NGHIỆM 4 (BẢN 1)
Sách giáo viên
	15. HOẠT ĐỘNG TRẢI NGHIỆM 4 (BẢN 2)
Sách giáo viên

Các đơn vị đầu mối phát hành

- **Miền Bắc:** CTCP Đầu tư và Phát triển Giáo dục Hà Nội
CTCP Sách và Thiết bị Giáo dục miền Bắc
- **Miền Trung:** CTCP Đầu tư và Phát triển Giáo dục Đà Nẵng
CTCP Sách và Thiết bị Giáo dục miền Trung
- **Miền Nam:** CTCP Đầu tư và Phát triển Giáo dục Phương Nam
CTCP Sách và Thiết bị Giáo dục miền Nam
CTCP Sách và Thiết bị Giáo dục Cửu Long

Sách điện tử: <http://hanhtrangso.nxbgd.vn>

Kích hoạt để mở học liệu điện tử: Cào lớp nhũ trên tem để nhận mã số. Truy cập <http://hanhtrangso.nxbgd.vn> và nhập mã số tại biểu tượng chia khoá.

ISBN 978-604-0-35251-4

Giá: đ